

የኢየሱስ በግልጥ ለእስራኤል መቅረብና ያስከተለው ግጭት

> በድል ወደኢየሩሳሌም መግባትና አንዲት የበለስ
ዛፍ <

◆ ክፍል 128ሀ. ቢታንያ መድረስ

- ቢታንያ፣ ኢየሩሳሌም አጠገብ -

ዮሐንስ 11፡55-12፡1፥ 9-11

55 የአይሁድም ፋሲካ ቀርቦ ነበር። ብዙ ሰዎችም ራሳቸውን ያነጹ ዘንድ⁹³ ከፋሲካ በፊት ከአገሩ ወደ ኢየሩሳሌም ወጡ። 56 ኢየሱስንም ይፈልጉት ነበር፤ በመቅደስም ቆመው እርስ በርሳቸው፡- ምን ይመስላችኋል? ወደ በዓሉ አይመጣም ይሆንን?⁹⁴ ተባባሉ። 57 የካህናት አለቆችም ፈሪሳውያንም ይይዙት ዘንድ እርሱ ያለበትን ስፍራ የሚያውቀው ሰው ቢኖር እንዲያመለክታቸው አዘው ነበር።

1 ከፋሲካም በፊት በስድስተኛው ቀን⁹⁵ ኢየሱስ ከሙታን ያስነሣው አልዓዛር ወደ ነበረበት ወደ ቢታንያ መጣ።

9 ከአይሁድም ብዙ ሕዝብ በዚያ እንደ ነበረ አውቀው መጡ፤ ከሙታንም ያስነሣውን አልዓዛርን ደግሞ እንዲያዩ ነበረ እንጂ⁹⁶ ስለ ኢየሱስ ብቻ አይደለም። 10 የካህናት አለቆችም አልዓዛርን ደግሞ ሊገድሉት ተማከሩ፤ 11 ከአይሁድ ብዙዎች ከእርሱ የተነሣ ሄደው በኢየሱስ ያምኑ ነበርና።

⁹³ [ዮሐ. 11፡55] በዚህ በዓል ላይ ለመሳተፍ የሚሄዱ ሰዎች ብዙ እንደመሆናቸው የመንጻቱ በዓል ከሌላው ሁኔታ የበለጠ ጊዜ ጠየቀ። በመሆኑም ብዙ ሰዎች ቀደም ብለው፣ አንዳንዶቹም ከሳምንት በፊት ወደየሥፍራቸው መጡ።

⁹⁴ [ዮሐ. 11፡56] አጠቃላይ የሕዝብ አስተያየት ኢየሱስ ወደ በዓሉ ሥፍራ አይመጣም የሚል ይመስላል። ኢየሱስ ያለበትን የሚያውቅ ሰው እንዲገልጽ ባለሥልጣናት ያወጡት ትእዛዝ፤ (ዮሐ. 11፡57) ትእዛዙን የማያከብሩትን ሁሉ ጥፋተኛ ያደርጋቸው ነበር። ከዚህ ትእዛዝ አንጻር የኢየሱስን ኢየሩሳሌም ውስጥ መገኘት ለሚያውቁት ሁሉ ችግር ሆኖላቸው ነበር።

⁹⁵ [ዮሐ. 12፡1] በዚያ ዓመት ፋሲካ የዋለው አርብ ዕለት ነበር ብለን ብናምን፣ ኢየሱስ ቢታንያ የደረሰው ከፋሲካ አንድ ሳምንት በፊት በነበረው ቅዳሜ ነው። የነበረውም በአካባቢው መሆን አለበት። እንዲያ ባይሆን ኖሮ ጉዞው ለሰንበት ዕለት ከተወሰነው በላይ ይሆን ነበር።

◆ ክፍል 128ለ. ወደ ኢየሩሳሌም በክብር መግባት

- ከቢታንያ ወደ ኢየሩሳሌም፣ ከኢየሩሳሌም ወደ ቢታንያ -

ማቴዎስ 21:1-3፥ 6-7፥ 4-5፥ 8-11፥ 14-17	ማርቆስ 11:1-11	ሉቃስ 19:29-44	ዮሐንስ 12:12-19
1 ወደ ኢየሩሳሌምም ቀርበው ወደ ደብረ ዘይት ወደ ቤተ ፋጌ ሲደርሱ፥ ያንጊዜ ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለት ላክ፥ 2 እንዲህም አላቸው፡- በፊታችሁ ወዳለችው መንደር ሂዱ፥ 97 በዚያን ጊዜም የታሰረችን አህያ ⁹⁶ ውርንጫም ከእርስዋ ጋር ታገኛላችሁ፤ ፈትታችሁ አምጡልኝ።	1 ወደ ኢየሩሳሌምም ከደብረ ዘይት እጠገብ ወዳሉቱ ወደ ቤተ ፋጌና ወደ ቢታንያ በቀረቡ ጊዜ፥ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለቱን ልኮ፡- 2 በፊታችሁ ወዳለችው መንደር ሂዱ፥ 97 ወዲያውም ወደ እርስዋ ገብታችሁ ከሰው ማንም ገና ያልተቀመጠበት ውርንጫም ታስሮ ታገኛላችሁ፤ ፈትታችሁ አምጡልኝ። 3 ማንም፡- ስለምን እንዲህ ታደርጋላችሁ? ቢላችሁ፡- ለጌታ ያስፈልገዋል	29 ደብረ ዘይትም በሚባል ተራራ እጠገብ ወዳሉት ወደ ቤተ ፋጌና ወደ ቢታንያ በቀረበ ጊዜ፥ ከደቀ መዛሙርቱ ሁለቱን ላክና፡- 30 በፊታችሁ ወዳለችው መንደር ሂዱ፥ 97 ወደ እርስዋም ገብታችሁ ከሰው ማንም ገና ያልተቀመጠበት ውርንጫም ታስሮ ታገኛላችሁ፥ ፈትታችሁም አምጡት። 31 ማንም፡- ስለምን ትፈቱታላችሁ? ብሎ ቢጠይቃችሁ፥ እንዲሁ፡- ለጌታ ያስፈልገዋል በሉ አላቸው።	12 በማግሥቱ ወደ በዓሉ መጥተው የነበሩ ብዙ ሕዝብ ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም እንዲመጣ በሰሙ ጊዜ፥

⁹⁶ [ዮሐ. 12:9] የአልዓዛር ከሞት መነሣት ነው በአብዛኛው ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በገባ ጊዜ ብዙ ሕዝብ የዘንባባ ዝንግጫ ይዘው እንዲቀበሉት ያደረገው (ዮሐ. 12:17-18፤ ክፍል 128ለ)። የአልዓዛር ከሞት መነሣት በሕዝቡ ዘንድ የታወቀ መሆኑ እንዲገደል የሚል ግልጽ ውሳኔም አስከትሏል (ዮሐ. 12:10)፤ ይህ ውሳኔ ቀደም ሲል በኢየሱስ ላይ የተወሰነው (ዮሐ. 11:53፥ ክፍል 119) ዓይነት ነው።

⁹⁷ [ማቴ. 21:2፤ ማር. 11:2፤ ሉቃስ 19:30] ኢየሱስ ዘገርያስ 9:9 ውስጥ እንደተጠቀሰው፥ የእስራኤል ንጉሥነቱን ለማመልከት ብዙ ጥረት አድርጓል። ይህ ጉዳይ በሥፍራው የነበሩት ሁሉ ያልላቱት ቁም ነገር ነበር (ማቴ. 21:9፤ ማር. 11:9-10፤ ሉቃስ 19:38፤ ዮሐ. 12:13)። በዮሐንስ ዘገባ መሠረት በሥፍራው የነበሩት ሰዎች የመጡት ከሦስት መነሻዎች ነው። ዮሐንስ 12:12 ውስጥ እንደተመለከትነው ብዙ ሕዝብ ከሩቅ ስፍራ ወደ ኢየሩሳሌም መጥቷል። ብዙውን የኢየሱስ አገልግሎት የተመለከቱ በአብዛኛው የገሊላ ሰዎች ሳይሆኑ አይቀሩም። ዮሐንስ 12:17 ውስጥ የተገለጡት ደግሞ አልዓዛር ከሞት ሲነሣ የተመለከቱና ከቢታንያ የመጡ (ዮሐ. 11:42፥ ክፍል 118ለ)፥ ዮሐንስ 12:18 ውስጥ የተጠቀሱት ደግሞ አልዓዛርን ከሞት ያስነሣውን ሰው ለመመልከት ከኢየሩሳሌም የመጡ ሕዝብ ነበሩ። (የግርጌ ማስታወሻው በተከታቱ ገጽ ይቀጥላል።)

(ማቴዎስ 21:1-3፥ 6-7፥ 4-5፥ 8-11፥ 14-17 የቀጠለ)	(ማርቆስ 11:1-11 የቀጠለ)	(ሉቃስ 19:29-44 የቀጠለ)	(ዮሐንስ 12:12-19 የቀጠለ)
ኢ. የ. ሱ. ስ. እ. ን. ዳ. ዘ. ዛ. ቸ. ው. አደረጉ፤	በሉት፤ ወዲያውም ደግሞ ወደዚህ ይሰደዋል አላቸው።	32 የተላኩትም ሄደው እንዳላቸው አገኙ።	33
	4 ሄዱም ውርን ጫውንም በመንገድ መተላለፊያ በደጅ ውጭ ታስሮ አገኙት፤ ፈቱትም።	33 እነርሱም ውርን ጫውን ሲፈቱ ጌቶቹ፡- ውርን ጫውን ስለ ምን ትፈቱታላችሁ? አሉአቸውም	
	5 በዚያም ከቆሙት አንዳንዶቹ፡- ውርን ጫውን የምትፈቱት ምን ልታደርጉት ነው አሉአቸው።	34 እነርሱም፡- ለጌታ ያስፈልገዋል አሉ።	13 የዘንባባ ዛፍ ዝንጣፊ ይዘው ሊቀበሉት ወጡና፡- “ሆሣዕና፤ በጌታ ስም የሚመጣ የእስራኤል ንጉሥ የተባረከ ነው”
7 አህያይቱንና ውርን ጫዋንም አመጡለት፤ ልብሳቸውንም በእነርሱ ላይ ጫኑ፤ ተቀመጣቸውም።	6 እነርሱም ኢየሱስ እንዳዘዘ አሉአቸው፤ ተዉአቸውም። 7 ውርን ጫውንም ወደ ኢየሱስ አመጡት፤ ልብሳቸውንም በላዩ ጣሉ፤ ተቀመጠበትም።	35 ወደ ኢየሱስም አመጡት፤ በውርን ጫውም ላይ ልብሳቸውን ጭነው ኢየሱስን አስቀመጡት።	እያሉ ጮኹ። [መዝሙር 118:25፥ 26]
4-5 ለጽዮን ልጅ፡-			14-15 አንቺ የጽዮን ልጅ አትፍሪ፤
“እነሆ፤ ንጉሥሽ የዋህ ሆኖ በአህያ ላይና በአህያይቱ ግልጽ ገልጾ በውርን ጫይቱ ላይ ተቀምጦ ወደ አንቺ ይመጣል በሉአት”			“እነሆ፤ ንጉሥሽ በአህያ ውርን ጫ። ላይ ተቀምጦ ይመጣል”
ተብሎ በነቢይ የተነገረው ይፈጸም			ተብሎ እንደ ተጻፈ፤ ኢየሱስ የአህያ ውርን ጫ

ይሁን እንጂ ይህን የኢየሱስ ተልእኮ ሕዝቡ የተረዱት በከፊል ነበር። የጨበጡት ፖለቲካዊ ጠቀሜታውን፤ ማለት ከውጭ ተጽእኖ ነጻ መሆንን ነበር። የመንግሥቱን መንፈሳዊ ነገሮች ግን ሊገነዘቡ አልቻሉም። በመሆኑም የዚያ ትውልድ ብሔራዊ ምኞት ፍጻሜ ብብጭት ሆነ። ኢየሱስ ከሕዝብ ታላቅ አድናቆት ያገኘበት ጊዜ ቢሆንም፤ የዚህ ምኞቱ አለመሳካት አሳዝኖታል (ሉቃስ 19:41)።

(ማቴዎስ 21:1-3፥ 6-7፥ 4-5፥ 8-11፥ 14-17 የቀጠለ)	(ማርቆስ 11:1-11 የቀጠለ)	(ሉቃስ 19:29-44 የቀጠለ)	(ዮሐንስ 12:12-19 የቀጠለ)
ዘንድ ይህ ሆነ። [ኢሳይያስ 62:11፤ ዘካርያስ 9:9]			አግኝቶ በእርሱ ተቀመጠ። [ዘካርያስ 9:9] 16 ደቀ መዛሙርቱም ይህን ነገር በመጀመሪያ አላስተዋሉም፤ ነገር ግን ኢየሱስ ከከበረ በኋላ በዚያን ጊዜ ይህ ስለ እርሱ እንደ ተጻፈ ይህንም እንዳደረጉለት ትዝ አላቸው። 17 አልዓዛርንም ከመቃብር ጠርቶ ከሙታን ሲያስነሣው ከእርሱ ጋር የነበሩት ሕዝብ ይመሰክሩለት ነበር። 18 ስለዚህ ደግሞ ሕዝቡ ይህን ምልክት እንዳደረገ ስለ ሰሙ ሊቀበሉት ወጡ። 19 ስለዚህ ፈረሳውያን እርስ በርሳቸው፡- አንድ ስንኳ ል ታ ደ ር ጉ እ ን ዳ ይ ቻ ላ ች ሁ ታ ያ ላ ች ሁ? እነሆ፥ ዓለሙ በኋላው ተከትሎት ሄዶ አል ተባባሉ።

98 [ማቴ. 21:2፤ ማር. 11:2፤ ሉቃስ 19:30፤ ዮሐ. 12:14] ማቴዎስ የሚናገረው ስለ ሁለት እንስሳት፤ ማለት ስለ አንዲት አህያና አንዲት ውርንጫ ሲሆን፤ ሌሎቹ የወንጌል ጸሐፊዎች ግን ውርንጫይትን ብቻ ነው የጠቀሱት። ይህ ማቴዎስ ከአንድ በላይ ተሳታፊ ያለበትን ጉዳይ ያስታወስበት ሌላ ምሳሌ ሲሆን፤ የሌሎች ወንጌላት ገለጣዎች ግን አጠቃላይና ስለ አንድ ተሳታፊ ብቻ የሚገልጡ ናቸው (ክፍል 66፥ ማስታወሻ “ተ” እና ክፍል 126፥ ማስታወሻ “ሐ”) ላይ የተሰጡትን መግለጫዎች ይመልከቱ። ማቴዎስ ይህን ዝርዝር ጉዳይ የጨመረው፤ የተከናወነውን ነገር ዘካርያስ 9:9 ላይ ከተጠቀሰውና ሁለት እንስሳትን ከሚያመለክተው ትንቢት ጋር ይበልጥ ለማያያዝ ነው (ማቴ. 21:4-5)። ሌሎቹ ሦስት ወንጌላት በተመሳሳይ እንደጠቀሱት፤ ኢየሱስ የተቀመጠው ውርንጫይት ላይ ብቻ ይመስላል። “በነርሱ ላይ” (ቁጥር 7) የሚለው ሌላ ገለጣ የሚያመለክተው፤ ኢየሱስ የተቀመጠው በውርንጫይትና በአህያይት ላይ ሳይሆን፤ በልብሶቹ ላይ መሆኑን ነው። የውርንጫዊ እናት የመጀመሪያ ተቀማጭዋን የተሸከመችው ልጇ እርሷን አይታ ዘና እንድትል ከፊት ቀድሞ የመራቻት ይመስላል።

(ማቴዎስ 21:1-3፥ 6-7፥

4-5፥ 8-11፥ 14-17

የቀጠለ)

8 ከሕዝቡም እጅግ ብዙዎች ልብሳቸውን በመንገድ ላይ አነጠፉ፤ ሌሎችም ከዛፍ ጫፍ ጫፍ ጫፍ ጫፍ እየቆረጡ በመንገድ ላይ ያነጥፉ ነበር።
9 የሚቀድሙትም ሕዝብ የሚከተሉትም፡-

“ሆሣዕና ለዳዊት ልጅ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው፤ ሆሣዕና በአርያም”

እያሉ ይጮኹ ነበር።
[መዝሙር 118:26]

(ማርቆስ 11:1-11 የቀጠለ)

8 ብዙ ሰዎችም ልብሳቸውን በመንገድ ላይ አነጠፉ፤ ሌሎችም ከዛፍ ቅጠሎችን እየቆረጡ ያነጥፉ ነበር።
9 የሚቀድሙትም የሚከተሉትም፡-

“ሆሣዕና፤ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው [መዝሙር 118:26]፤

10 በጌታ ስም የምትመጣ የአባታችን የዳዊት መንግሥት የተባረከች ናት፤ ሆሣዕና በአርያም”

እያሉ ይጮኹ ነበር።

(ሉቃስ 19:29-44 የቀጠለ)

36 ሲሄድም ልብሳቸውን በመንገድ ያነጥፉ ነበር።

37 ወደ ደብረ ዘይት ቊልቀላትም አሁን በቀረበ ጊዜ፤ ደቀ መዛሙርቱ ሁላቸው ደስ እያላቸው ተአምራትን ሁሉ ስላዩ በታላቅ ድምፅ እግዚአብሔርን ሊያመሰግኑ ጀምረው፡-

38 “በጌታ ስም የሚመጣ ንጉሥ የተባረከ ነው፤ በሰማይ ሰላም በአርያምም ከብር”

አሉ። [መዝሙር 118:26]

39 ከሕዝብም መካከል ከፈረሳውያን አንዳንዱ፡- መምህር ሆይ፤ ደቀ መዛሙርትህን ገሥጸቸው አሉት።

40 መልሶም፡- እላችኋለሁ፤ እነዚህ ዝም ቢሉ ድንጋዮች ይጮኹሉ አላቸው።

41 ሲቀርብም ከተማይቱን አይቶ አለቀሰላት፤ 42 እንዲህ እያለ፡- ለሰላምሽ የሚሆነውን በዚህ ቀን አንቺስ ስንኳ ብታውቂ፤ አሁን ግን ከዓይንሽ ተሰውሮአል።

43 ወራት ይመጣብሻልና፤ ጠላቶችሽም ቅጥር ይቀጥሩብሻል ይከቡሻልም በየበኩሉም ያስጨንቁሻል፤

44 አንቺንም በአንቺም ውስጥ የሚኖሩትን ልጆችሽን ወደ ታች ይጥላሉ፤ በአንቺ ውስጥም ድንጋይ በድንጋይ ላይ አይተዉም፤ የመጉብኘትሽን ዘመን አላወቅሽምና።

(ማቴዎስ 21:1-3፤ 6-7፤ 4-5፤ 8-11፤
14-17 የቀጠለ)

10 ወደ ኢየሩሳሌምም በገባ ጊዜ መላው
ከተማ፡- ይህ ማን ነው? ብሎ ተናወጠ።

11 ሕዝቡም፡- ይህ ከገሊላ ናዘሬት
የመጣ ነቢዩ ኢየሱስ ነው አሉ።

14 በመቅደስም ዕውሮችና አንካሶች ወደ
እርሱ ቀረቡና ፈወሳቸው። 15 ነገር ግን
የካህናት አለቆችና ጳጳሮች ያደረገውን
ድንቃ ድንቅ በመቅደስም፡- ሆሣዕና
ለዳዊት ልጅ እያሉ የሚጮኹትን ልጆች
ባዩ ጊዜ፤ ተቈጥተው፡-

16 እነዚህ የሚሉትን አትሰማምን?
አሉት። ኢየሱስም፡- እሰማለሁ፤
[መዝሙር 8:2]

“ከሕፃናትና ከሚጠቡት አፍ ምስጋናን
ለራስህ አዘጋጀህ”

የሚለውን ቃል ከቶ አላነበባችሁምን?
አላቸው።

17 ትቶአቸውም ከከተማ ወደ ቢታንያ
ወጣ በዚያም አደረ።

(ማርቆስ 11:1-11 የቀጠለ)

11 ኢየሱስም ወደ ኢየሩሳሌም

ወደ መቅደስ ገባ፤

ዘወር ብሎም ሁሉን ከተመለከተ በኋላ፤
ጊዜው መሽቶ ስለ ነበረ ከአሥራ ሁለቱ
ጋር ወደ ቢታንያ ወጣ።

◆ ክፍል 129ሀ. የበለስ ዛፍ ቅጠል እንጂ ፍሬ ስለታጣበት መረገማጊ
- ከቢታንያ ወደ ኢየሩሳሌም -

ማቴዎስ 21:18-19ሀ

18 በማለዳም ወደ ከተማ ሲመለስ
ተራብ። 19 በመንገድም አጠገብ በለስ
አይቶ ወደ እርስዋ መጣ፤ ከቅጠልም ብቻ
በቀር ምንም አላገኘባትምና፡-

ለዘላለሙ ፍሬ አይገኝብሽ አላት።

ማርቆስ 11:12-14

12 በማግሥቱም ከቢታንያ ሲወጡ
ተራቡ። 13 ቅጠልም ያላት በለስ ከሩቅ
አይቶ ምናልባት አንዳች ይገኝባት እንደ
ሆነ ብሎ መጣ፤ ነገር ግን የበለስ ወራት⁹⁹
አልነበረምና መጥቶ ከቅጠል በቀር ምንም
አላገኘባትም። 14 መልሶም፡- ከአሁን
ጀምሮ ለዘላለም ማንም ከአንቺ ፍሬ
አይብላ አላት። ደቀ መዛሙርቱም ሰሙ።

⁹⁹ [ማር. 11:13] ኢየሱስ ረሃቡናን ቅጠል ብቻ ያለውን ዛፍ ለደቀ መዛሙርቱ ትምህርት ማቅረቢያነት ተጠቀመበት እንጂ፤ በለስ የፋሲካ በዓል በሚከበርበት ወራት እንደማይፈራ ያውቃል። በለስ በብሉይ ኪዳን ብዙ ጊዜ የእስራኤል ምሳሌ ነው (ኤር. 8:13፤ 29:17፤ ሆሌዕ 9:10፤ 16፤ ኢዩ. 1:7፤ ሚክ. 7:1-6)። ስለዚህ ኢየሱስ ይህን የበለስ ዛፍ መርገም (ማቴ. 21:19፤ ማር. 11:14)፤ በኢየሩሳሌም ላይ ሊመጣ ያለው የእግዚአብሔር ፍርድ ምልክት ነው (ክፍል 131)።

◆ ክፍል 129ለ. ቤተ መቅደሱን ለሁለተኛ ጊዜ ማጥራት

[ክፍል 31ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፣ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 21:12-13

12 ኢየሱስም ወደ መቅደስ¹ ገባና በመቅደስ የሚሸጡትንና የሚገዙትን ሁሉ አወጣ፤ የገንዘብ ለዋጮችንም ገበታዎች የርግብ ሻጮችንም ወንበሮች ገለበጠና፡-

13 “ቤቴ የጸሎት ቤት ትባላለች ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን የወንበዶች ዋሻ አደረጋችኋት”

አላቸው። [ኢሳይያስ 56:7፤ ኤርምያስ 7:11]

ማርቆስ 11:15-18

15 ወደ ኢየሩሳሌምም መጡ። ወደ መቅደስም ገብቶ በመቅደስ የሚሸጡትንና የሚገዙትን ያወጣ ጀመር፤ የገንዘብ ለዋጮችንም ገበታዎች የርግብ ሻጭዎችንም ወንበሮች ገለበጠ፤ 16 ዕቃም ተሸክሞ ማንም በመቅደስ ሊያልፍ አልፈቀደም። 17 አስተማራቸውም፡-

“ቤቴ ለአሕዛብ ሁሉ የጸሎት ቤት ትባላለች ተብሎ የተጻፈ አይደለምን? እናንተ ግን የወንበዶች ዋሻ አደረጋችኋት”

አላቸው። [ኢሳይያስ 56:7፤ ኤርምያስ 7:11]

18 የካህናት አለቆችም ጻፎችም ሰምተው፤ ሕዝቡ ሁሉ በትምህርቱ ይገረሙ ስለ ነበር ይፈሩት ነበርና እንዴት አድርገው እንዲያጠፉት ፈለጉ።

ሉቃስ 19:45-48

45 ወደ መቅደስም¹ ገብቶ በእርሱ የሚሸጡትን የሚገዙትንም ያወጣ ጀመር፤

46 እርሱም፡-

“ቤቴ የጸሎት ቤት ይሆናል ተብሎ ተጽፎአል፤ እናንተ ግን የወንበዶዎች ዋሻ አደረጋችሁት”

አላቸው። [ኢሳይያስ 56:7፤ ኤርምያስ 7:11]

47 ዕለት ዕለትም በመቅደስ ያስተምር ነበር፤ ነገር ግን የካህናት አለቆችና ጻፎች የሕዝቡ ታላላቆችም ሊገድሉት ይፈልጉ ነበር፤

48 የሚያደርጉበትንም አጡ፤ ሕዝቡ ሁሉ ሲሰሙት ተንጠልጥለውበት ነበርና።

¹ [ማቴ. 21:12፤ ማር. 11:15፤ ሉቃስ 19:45] የአሕዛብ አደባባይ የመንጻት ቦታ ነበር። ንጉሡ በአስደናቂ ሁኔታ ወደ ከተማይቱ ከገባ በኋላ (ክፍል 128ለ)፤ በቀጥታ የእስራኤላውያን ችግር ወደሆነው የተበላሸ አምልኮቸው ነው ያመራው። ይህ ሙሉ ለሙሉ እግዚአብሔርን አለማምለክ ነው። ይህ ነው የኢየሱስን “በድል መግባት” ዘላለማዊ እንዳይሆን የገታው።

◆ ክፍል 130ሀ. አንዳንድ ግሪካውያን ኢየሱስን ለማየት መሻታቸው እና የሰው ልጅ ከፍ ከፍ የማለቱ አስፈላጊነት

[ክፍል 83ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 12:20-36ሀ

20 በበዓሉም ሊሰግዱ ከወጡት አንዳንዶቹ የግሪክ ሰዎች ነበሩ፤ 21 እነርሱም ከገሊላ ቤተ ሳይዳ ወደሚሆን ወደ ፊልጶስ መጥተው፡- ጌታ ሆይ፤ ኢየሱስን ልናይ እንወዳለን ብለው ለመኑት። 22 ፊልጶስም መጥቶ ለአንድርያስ ነገረው፤ እንድርያስና ፊልጶስ መጥተው ለኢየሱስ ነገሩት።

23 ኢየሱስም መለሰላቸው፡፡ እንዲህ ሲል፡- የሰው ልጅ ይክብር ዘንድ ሰዓቱ ደርሶአል። 24 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ የሰንዴ ቅንጣት በምድር ወድቃ ካልሞተች ብቻዋን ትቀራለች፤ ብትሞት ግን ብዙ ፍሬ ታፈራለች። 25 ነፍሱን የሚወድ ያጠፋታል፤ ነፍሱንም በዚህ ዓለም የሚጠላ ለዘላለም ሕይወት ይጠብቃታል። 26 የሚያገለግለኝ ቢኖር ይከተለኝ፤ እኔም ባለሁበት አገልጋዩ ደግሞ በዚያ ይሆናል፤ የሚያገለግለኝም ቢኖር አብ ያከብረዋል።

27 አሁን ነፍሴ ታውካለች ምንስ እላለሁ? አባት ሆይ፤ ከዚህ ሰዓት አድነኝ። ነገር ግን ስለዚህ ወደዚህ ሰዓት መጣሁ። 28 አባት ሆይ፤ ስምህን አክብረው።

ስለዚህም፡- አክብርሁት ደግሞም አክብረዋለሁ የሚል ድምፅ ከሰማይ መጣ። 29 በዚያ ቆመው የነበሩትም ሕዝብ በሰሙ ጊዜ፡- ነገድጓድ ነው አሉ፤ ሌሎች፡- መልአክ ተናገረው አሉ።

30 ኢየሱስም መለሰ፤ እንዲህ ሲል፡- ይህ ድምፅ ስለ እናንተ መጥቶአል እጂ ስለ እኔ አይደለም። 31 አሁን የዚህ ዓለም ፍርድ ደርሶአል፤ አሁን የዚህ ዓለም ገዥ ወደ ውጭ ይጣላል፤ 32 እኔም ከምድር ከፍ ከፍ ያልሁ እንደ ሆነ ሁሉን ወደ እኔ እስባለሁ። 33 በምን ዓይነትም ሞት ይሞት ዘንድ እንዳለው ሲያመለክታቸው ይህን ተናገረ።

34 እንግዲህ ሕዝቡ፡- እኛስ ክርስቶስ ለዘላለም እንዲኖር ከሕጉ ሰምተናል፤ አንተስ የሰው ልጅ ከፍ ከፍ ያል ዘንድ እንዲያስፈልገው እንዴት ትላለህ? ይህ የሰው ልጅ ማን ነው? ብለው መለሱለት።

35 ኢየሱስም፡- ገና ጥቂት ጊዜ ብርሃን ከእናንተ ጋር ነው። ጨለማ እንዳይደርስባችሁ ብርሃን ሳለላችሁ ተመላለሱ፤ በጨለማም የሚመላለስ ወዴት እንዲሄድ አያውቅም። 36ሀ የብርሃን ልጆች እንድትሆኑ ብርሃን ሳለላችሁ በብርሃኑ እመኑ አላቸው።

² [ዮሐ. 12:23] የኢየሱስ መልስ ግሪካውያንና ጥያቄያቸውን ከጉዳይ ያላገባ ነበር። ይሁን እንጂ፤ ዮሐንስ ይህን ጉዳይ በታሪኩ ውስጥ ማካተቱ የሰዎቹን አስፈላጊነት ያመለክታል። እነዚህ ሰዎች ሊፈልጉት መምጣታቸው የአገልግሎቱ ፍጻሜ መቃረቡን በተዘዋዋሪም ቢሆን ኢየሱስ እንዲገነዘብ አድርጎታል። ለአይሁዳውያን የተወሰነ አገልግሎቱን የሚፈጽምበትና እንደ ግሪካውያኑ ሁሉ ሌሎችን የሚያገለግልበት ጊዜ ደርሶ ነበር። ይህ የሚሆነው ግን እርሱ ከሞተ በኋላ ብቻ ነበር (ዮሐ. 12:24፤ 32)።

◆ ክፍል 130ላ. ከተሰበሰበው ሕዝብ ለኢየሱስ የተደረጉ አቀባበሎችና እርሱ ለሕዝቡ የሰጠው መልስ

[ክፍል 64ላን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም -

ዮሐንስ 12:36ላ-50

36ላ ኢየሱስም ይህን ተናግሮ ሄደና ተሰወረባቸው።

37-38 ነገር ግን ይህን ያህል ምልክት በፊታቸው ምንም ቢያደርግ፤ ነቢዩ ኢሳይያስ፡- [ኢሳይያስ 53:1]

“ጌታ ሆይ፥ ማን ምስክርነታችንን አመነ? የእግዚአብሔርስ ክንድ ለማን ተገለጠ?” ብሎ የተናገረው ቃል ይፈጸም ዘንድ በእርሱ አላመኑም።

39-40 ኢሳይያስ ደግሞ፡- “በዓይኖቻቸው እንዳያዩ፥ በልባቸውም እንዳያስተውሉ፥ እንዳይመለሱም፥ እኔም እንዳልፈውሳቸው፥ ዓይኖቻቸውን አሳወረ ልባቸውንም አደነደነ” ብሎአልና ስለዚህ ማመን አቃታቸው። [ኢሳይያስ 6:10] 41 ክብሩን ስለ አየ ኢሳይያስ ይህን አለ፥ ስለ እርሱም ተናገረ።

42 ከዚህም ጋር ከአለቆች ደግሞ ብዙዎች በእርሱ አመኑ፤ ነገር ግን ከምኵራብ እንዳያስወጡአቸው በፈሪሳውያን ምክንያት አልመሰከሩለትም፤ 43 ከእግዚአብሔር ክብር ይልቅ የሰውን ክብር ወደዋልና።

44 ኢየሱስም ጮኸ፥ እንዲህም አለ፡- በእኔ የሚያምን በላከኝ ማመኑ ነው እንጂ በእኔ አይደለም፤ 45 እኔንም የሚያይ የላከኝን ያያል። 46 በእኔ የሚያምን ሁሉ በጨለማ እንዳይኖር እኔ ብርሃን ሆኜ ወደ ዓለም መጥቻለሁ።

47 ዓለምን ላድን እንጂ በዓለም ልፈርድ አልመጣሁምና ቃሌን ሰምቶ የማይጠብቀው ቢኖር የምፈርድበት እኔ አይደለሁም። 48 የሚጥለኝ ቃሌንም የማይቀበለው እርሱ የሚፈርድበት አለው፤ እኔ የተናገርሁት ቃል እርሱ በመጨረሻው ቀን ይፈርድበታል። 49 እኔ ከራሴ አልተናገርሁምና፤ ነገር ግን የላከኝ አብ እርሱ የምለውን የምናገረውንም ትእዛዝ ሰጠኝ። 50 ትእዛዙም የዘላለም ሕይወት እንደ ሆነች አውቃለሁ። ስለዚህ እኔ የምናገረውን አብ እንደ ነገረኝ እንዲሁ እናገራለሁ።

◆ ክፍል 131. የደረቀችው የበለስ ዛፍ እና ስለ እምነት የተሰጠ ትምህርት [ክፍል 54ረን ይመልከቱ]

- ወደ ቢታንያ እና ወደ ኢየሩሳሌም መመለስ -

ማቴዎስ 21:19ላ-22

ማርቆስ 11:19-26

ሉቃስ 21:37-38

19 ማታ ማታም ከከተማ ወደ ውጭ ይወጣ ነበር።

19ላ በለሲ ቱም ያንጊዜውን ደረቀች።

20 ማለዳም ሲያልፉ በለሲቱን ከሥርዋ ደርቃ አዩአት። 21 ጴጥሮስም ትዝ ብሎት፡- መምህር ሆይ፥

20 ደቀ መዛሙርቱም ይህን አይተው፡- በለሲቱ

(ማቴዎስ 21:19A-22
የቀጠለ)

ያንጊዜውን እንዴት
ደረቀች? ብለው ተደነቁ።

21 ኢየሱስም መልሶ፡-
እውነት እላችኋለሁ፤
እምነት ቢኖራችሁ
ባትጠራጠሩም፤ በበለሲቱ
እንደ ሆነባት ብቻ
አታደርጉም፤ ነገር ግን
ይህን ተራራ እንኳ፡-
ተነቅለህ ወደ ባሕር
ተወርወር ብትሉት ይሆ
ናል፤ 22 አምናችሁም
በጸሎት የምትለምኑትን
ሁሉ ትቀበላላችሁ
አላቸው።

(ማርቆስ 11:19-26
የቀጠለ)

እነሆ፤ የረገምሃት በለስ
ደርቃለች አለው።

22 ኢየሱስም መልሶ
እንዲህ አላቸው፡-
በእግዚአብሔር እመኑ።
23 እውነት እላችኋለሁ፤
ማንም ያለው ነገር
እንዲደረግለት ቢያምን
በልቡ ሳይጠራጠር፤ ይህን
ተራራ፡- ተነቅለህ ወደ
ባሕር ተወርወር ቢል ይሆ
ንለታል። 24 ስለዚህ
እላችኋለሁ፤
የጸለያችሁትን
የለመናችሁትንም ሁሉ
እንዳገኛችሁት እመኑ፤
ይሆንላችሁማል። 25
ለጸሎትም በቆማችሁ
ጊዜ፤ በሰማያት ያለው
አባታችሁ ደግሞ
ኃጢአታችሁን ይቅር
እንዲላችሁ፤ በማንም ላይ
አንዳች ቢኖርባችሁ ይቅር
በሉት። 26 እናንተ ግን
ይቅር ባትሉ በሰማያት
ያለው አባታችሁም
ኃጢአታችሁን ይቅር
አይላችሁም።

(ሉቃስ 21:37-38 የቀጠለ)

37 ዕለት ዕለትም
በመቅደስ ያስተምር ነበር፤
ሌሊት ግን ደብረ ዘይት
ወደምትባል ተራራ ወጥቶ
ያድር ነበር። 38 ሕዝቡም
ሁሉ ይሰሙት ዘንድ
ማልደው በመቅደስ ወደ
እርሱ ይመጡ ነበር።

³ [ሉቃስ 20:1] የተሰበከው ምናልባት እነዚህ የካህናት አለቆች የተቃወሙት የእግዚአብሔር መንግሥት ወንጌል (ማቴ. 9:35፤ 24:14) ይሆናል። ነገር ግን አንድ ቀን ቀደም ሲል የተደረገው የቤተ መቅደስ ማጽዳት ጉዳይ “እነዚህን” በሚለው የካህናት አለቆች ጥያቄ ውስጥ ሳይካተት አልቀረም (ማቴ. 21:23፤ ማር. 11:28፤ ሉቃስ 20:2)። ይህ ከተለያዩ የአይሁድ መሪዎች ጋር ከተደረጉት ተከታታይ የቃል በቃል ግጭቶች የመጀመሪያው ነው። ግጭቶቹ ሁሉ የሆኑት በኢየሱስ የሕማማት ስሞን ማክሰኞ ዕለት ነበር።

> በኢየሱስ ሥልጣን ላይ የተነሣ ግልጽ መገዳደር <

◆ ክፍል 132ሀ. ሊቀ ካህናት፥ የሕግ መምህራንና የሕዝብ ሽማግሌዎች ስለ ኢየሱስ ሥልጣን መጠየቃቸው

- ኢየሩሳሌም፥ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 21፡23-27

23 ወደ መቅደስም ገብቶ ሲያስተምር የካህናት አለቆችና የሕዝብ ሽማግሌዎች ወደ እርሱ ቀረቡና፡- በምን ሥልጣን እነዚህን ታደርጋለህ? ይህንን ሥልጣን ማን ሰጠህ? አሉት።

24 ኢየሱስም መልሶ፡- እኔ ደግሞ አንዲት ነገር እጠይቃችኋለሁ፤ እናንተም ያችን ብትነግሩኝ እኔ ደግሞ እነዚህን በምን ሥልጣን እንዳደርግ እነግራችኋለሁ፤ 25 የዮሐንስ ጥምቀት ከወዴት ነበረች? ከሰማይን ወይስ ከሰው? አላቸው።

እነርሱም እርስ በርሳቸው ሲነጋገሩ፡- ከሰማይ ብንል፡- እንኳይስ ስለ ምን አላመናችሁበትም? ይለናል፤ 26 ከሰው ግን ብንል፡- ዮሐንስን ሁሉም እንደ ነቢይ ያዩታልና ሕዝቡን እንፈራለን አሉ።

27 ለኢየሱስም መልሰው፡- አናውቅም አሉት። እርሱም ደግሞ፡-

ማርቆስ 11፡27-33

27 ደግሞም ወደ ኢየሩሳሌም መጡ። እርሱም በመቅደስ ሲመላለስ፥ የካህናት አለቆችና ጳጾች ሽማግሌዎችም ወደ እርሱ መጥተው፡- 28 እነዚህን በምን ሥልጣን ታደርጋለህ? ወይስ እነዚህን ለማድረግ ይህን ሥልጣን ማን ሰጠህ? አሉት።

29 ኢየሱስም፡- እኔም አንዲት ነገር እጠይቃችኋለሁ፥ እናንተም መልሱልኝ፡ እኔም በምን ሥልጣን እነዚህን እንዳደርግ እነግራችኋለሁ። 30 የዮሐንስ ጥምቀት ከሰማይ ነበረችን ወይስ ከሰው? መልሱልኝ አላቸው።

31 እርስ በርሳቸውም ሲነጋገሩ፡- ከሰማይ ነው ብንል፡- እንግዲያውስ ስለ ምን አላመናችሁበትም? ይለናል፤ 32 ነገር ግን፡- ከሰው ነው እንበልን? አሉ፤ ሁሉ ዮሐንስን በእውነት እንደ ነቢይ

ሉቃስ 20፡1-8

1 አንድ ቀንም ሕዝቡን በመቅደስ ሲያስተምር ወንጌልንም፤ ሲሰብክ ላቸው፡ የካህናት አለቆችና ጳጾች ከሽማግሌዎች ጋር ወደ እርሱ ቀረቡና፡- 2 እስኪ ንገረን፤ እነዚህን በምን ሥልጣን ታደርጋለህ ወይስ ይህን ሥልጣን የሰጠህ ማን ነው? ብለው ተናገሩት።

3 መልሶም፡- እኔ ደግሞ አንዲት ነገር እጠይቃችኋለሁ፥ እናንተም ንገሩኝ፤ 4 የዮሐንስ ጥምቀት ከሰማይ ነበረችን ወይስ ከሰው? አላቸው።

5 እርስ በርሳቸውም ሲነጋገሩ፡- ከሰማይ ብንል፡- ስለ ምን አላመናችሁበትም? ይለናል፤ 6 ከሰው ብንል ግን ሕዝቡ ሁሉ ይወግሩናል፤ ዮሐንስ ነቢይ እንደ ነበረ ሁሉ ያምኑ ነበርና አሉ።

7 መልሰውም፡- ከወዴት እንደ ሆነ አናውቅም አሉት።

(ማቴዎስ 21:23-27 የቀጠለ)	(ማርቆስ 11:27-33 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:1-8 የቀጠለ)
እኔም በምን ሥልጣን እነዚህን እንዳደርግ አልነግራችሁም አላቸው።	ያየት ነበርና ሕዝቡን ፈሩ። 33 ለኢየሱስም መልሰው፡- አናውቅም አሉት። ኢየሱስም፡- እኔም በምን ሥልጣን እነዚህን እንዳደርግ አልነግራችሁም አላቸው።	8 ኢየሱስም፡- እኔም በምን ሥልጣን እነዚህን እንዳደርግ አልነግራችሁም አላቸው።

◆ ክፍል 132ለ. የኢየሱስ መልሶች ከራሱ ጥያቄዎች ጋር እና ሦስት ምሳሌዎች

- ኢየሩሳሌም፣ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 21:28-22:14

28 ነገር ግን ምን ይመስላችኋል? አንድ ሰው ሁለት ልጆች ነበሩት፤ ወደ አንደኛው ቀርቦ፡- ልጄ ሆይ፣ ዛሬ ሂድና በወይኔ አትክልት ሥራ አለው።

29 እርሱም መልሶ፡- አልወድም አለ፤ ኋላ ግን ተጸጸተና ሄደ።

30 ወደ ሁለተኛውም ቀርቦ እንዲሁ አለው እርሱም መልሶ፡- እሺ ጌታዬ አለ፤ ነገር ግን አልሄደም።

31 ከሁለቱ የአባቱን ፈቃድ ያደረገ ማን ነው?

ፈተኛው አሉት።

ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፡- እውነት እላችኋለሁ፣ ቀራጮችና ጋለሞቶች ወደ እግዚአብሔር መንግሥት በመግባት ይቀድሙአችኋል። 32 የሐንሰ በጽድቅ መንገድ መጥቶላችሁ ነበርና፣ አላመናችሁበትም፤ ቀራጮችና ጋለሞቶች ግን አመኑበት፤ እናንተም ይህን አይታችሁ ታምኑበት ዘንድ በኋላ ንስሐ አልገባችሁም።

33 ሌላ ምሳሌ⁴ ስሙ። የወይን አትክልት የተከለ ባለቤት ሰው ነበረ፤ ቅጥርም ቀጠረለት፣ መጥመቂያም ማሰለት፣ ግንብም ሠራና ለገበሬዎች አከራይቶ ወደ ሌላ አገር ሄደ። [ኢሳይይስ 5:2] 34 የሚያፈራበትም ጊዜ ሲቀርብ፣ ፍሬውን ሊቀበሉ ባሮቹን ወደ

ማርቆስ 12:1-12

1 በምሳሌም⁴ ይነግራቸው ጀመር። አንድ ሰው የወይን አትክልት ተከለ፣ ቅጥርም ቀጠረለት፣ መጥመቂያም ማሰለት፣ ግንብም ሠራና ለገበሬዎች አከራይቶ ወደ ሌላ አገር ሄደ። [ኢሳይይስ 5:2] 2 በጊዜውም ከወይን

ሉቃስ 20:9-19

9 ይህንም ምሳሌ⁴ ለሕዝቡ ይላቸው ጀመር። አንድ ሰው የወይን አትክልት ተከለ ለገበሬዎችም አከራይቶ ለብዙ ዘመን ወደ ሌላ አገር ሄደ። 10 በጊዜውም ከወይኑ አትክልት ፍሬ እንዲሰጡት አንድ ባሪያ ወደ ገበሬዎች ላከ፤ ገበሬዎቹ ግን

⁴ [ማቴ. 21:33፤ ማር. 12:1፤ ሉቃስ 20:9] ይህ ምሳሌ የሚያመለክተው የእግዚአብሔርን ውድ ልጅ (ሉቃስ 20:13) ሕዝቡ እንዳልተቀበሉት ሲሆን፣ የሁለቱ ልጆች ምሳሌ ደግሞ (ማቴ. 21:28-32) መጥምቁ የሐንሰን አንቀበልም ያሉ አድማሶችን የሚከስ ነው።

(ማቴዎስ 21:28-22:14
የቀጠለ)

ገበሬዎች ላከ።

35 ገበሬዎቹም ባሮቹን ይዘው አንዱን ደበደቡት አንዱንም ገደሉት ሌላውንም ወገሩት። 36 ደግሞ ከፊተኞች የሚበዙ ሌሎች ባሮችን ላከ፤ እንዲሁም አደረጉባቸው።

37 በኋላ ግን፡- ልጄንስ ያፍሩታል ብሎ ልጁን ላከባቸው።

38 ገበሬዎቹ ግን ልጁን ባዩ ጊዜ እርስ በርሳቸው፡- ወራሹ ይህ ነው፤ ኑ፤ እንግደለውና ርስቱን እናግኝ ተባባሉ። 39 ይዘውም ከወይኑ አትክልት አወጡና ገደሉት።

40 እንግዲህ የወይኑ አትክልት ጌታ በሚመጣ ጊዜ በእነዚህ ገበሬዎች ምን ያደርግባቸዋል?

41 እነርሱም፡- ክፉዎችን በክፉ ያጠፋቸዋል፤ የወይኑንም አትክልት ፍሬውን በየጊዜው ለሚያስረክቡ ለሌሎች ገበሬዎች ይሰጣቸዋል አሉት።

42 ኢየሱስ እንዲህ አላቸው፡-

“ግንቦኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማዕዘን

(ማርቆስ 12:1-12 የቀጠለ)

አትክልት ፍሬ ከገበሬዎቹ እንዲቀበል አንድ ባሪያ ወደ ገበሬዎቹ ላከ፤ 3 ይዘውም ደበደቡት ባዶውንም ሰደዱት። 4 ዳግመኛም ሌላውን ባሪያ ወደ እነርሱ ላከ እርሱንም ወግረው ራሱን አቁሰሉት አዋርደውም ሰደዱት። 5 ሌላውንም ላከ፤ እርሱንም ገደሉት፤ ከሌሎችም ከብዙዎች አንዳንዱን ደበደቡ አንዳንዱንም ገደሉ።

6 የሚወደው አንድ ልጅ ገና ነበረው፤ ልጄንስ ያፍሩታል ብሎ እርሱን ከሁሉ በኋላ ወደ እነርሱ ላከ።

7 እነዚያ ገበሬዎች ግን እርስ በርሳቸው፡- ወራሹ ይህ ነው፤ ኑ፤ እንግደለው፤ ርስቱም ለኛ ይሆናል ተባባሉ። 8 ይዘውም ገደሉት፤ ከወይኑም አትክልት ወደ ውጭ ጣሉት።

9 እንግዲህ የወይኑ አትክልት ጌታ ምን ያደርጋል? ይመጣል ገበሬዎቹንም ያጠፋል፤ የወይኑንም አትክልት ለሌሎች ይሰጣል።

10-11 “ግንቦኞች የናቁት ድንጋይ እርሱ

(ሉቃስ 20:9-19 የቀጠለ)

ደበደቡት ባዶውንም ሰደዱት። 11 ጨምሮም ሌላውን ባሪያ ላከ፤ እነርሱም ያን ደግሞ ደበደቡት አዋርደውም ባዶውን ሰደዱት። 12 ጨምሮም ሦስተኛውን ላከ፤ እነርሱም ይህን ደግሞ አቀሳለው አወጡት።

13 የወይኑም አትክልት ጌታ፡- ምን ላድርግ? የምወደውን ልጄን እልካለሁ፤ ምናልባት እርሱን አይተው ያፍሩታል አለ።

14 ገበሬዎቹ ግን አይተውት እርስ በርሳቸው ሲነጋገሩ፡- ወራሹ ይህ ነው፤ ርስቱ ለእኛ እንዲሆን ኑ እንግደለው አሉ። 15 ከወይኑም አትክልት ወደ ውጭ አውጥተው ገደሉት።

እንግዲህ የወይኑ አትክልት ጌታ ምን ያደርጋቸዋል? 16 ይመጣል እነዚህንም ገበሬዎች ያጠፋል፤ የወይኑንም አትክልት ለሌሎች ይሰጣል።

ይህንም በሰሙ ጊዜ፡- ይህስ አይሁን አሉ።

17 እርሱ ግን ወደ እነርሱ ተመልካቶ፡- እንግዲህ፡-

(ማቴዎስ 21:28-22:14 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12:1-12 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:9-19 የቀጠለ)
ራስ ሆነ፤ ይህም ከጌታ ዘንድ ሆነ፤ ለዓይኖቻችንም ድንቅ ነው።” የሚለውን ከቶ በመጽሐፍ አላነበባችሁምን? [መዝሙር 118:22-23]	የማዕዘን ራስ ሆነ፤ ይህም ከጌታ ዘንድ ሆነ፤ ለዓይኖቻችንም ድንቅ ነው።” [መዝሙር 118:22-23] የሚለውን ይህን መጽሐፍ አላነበባችሁምን?	“ግንቦች የናቁት ድንጋይ እርሱ የማዕዘን ራስ ሆነ” ተብሎ የተጻፈው ይህ ምንድን ነው? [መዝሙር 118:22]
43 ስለዚህ እላችኋለሁ፡ የእግዚአብሔር መንግሥት ከእናንተ ትወስዳለች።⁵ ፍሬዋንም ለሚያደርግ ሕዝብ ትሰጣለች። 44 በዚህም ድንጋይ ላይ የሚወድቅ ይቀጠቀጣል፤ ድንጋዩ ግን የሚወድቅበትን ሁሉ ይፈጨዋል።	12 ምሳሌውንም ስለ እነርሱ እንደ ተናገረ አውቀዋልና ሊይዙት ፈለጉ፤ ነገር ግን ሕዝቡን ፈሩ። ትተውትም ሄዱ።	18 በዚያም ድንጋይ ላይ የሚወድቅ ሁሉ ይቀጠቀጣል፤ የሚወድቅበትን ሁሉ ግን ይፈጨዋል አለ። 19 የካህናት አለቆችና ጳጳሾችም ይህን ምሳሌ በእነርሱ ላይ እንደ ተናገረ አውቀው በዚያች ሰዓት እጃቸውን ሊጭኑበት ፈለጉ ነገር ግን ሕዝቡን ፈሩ።
45 የካህናት አለቆችና ፈሪሳውያንም ምሳሌዎቹን ሰምተው ስለ እነርሱ እንደ ተናገረ አስተዋሉ፤ 46 ሊይዙትም ሲፈልጉት ሳሉ ሕዝቡ እንደ ነቢይ ሰላዩት ፈሩአቸው። 22:1 ኢየሱስም መለሰ		
ደግሞም በምሳሌ ነገራቸው እንዲህም አለ፡- 2 መንግሥተ ሰማያት ለልጁ ሰርግ ያደረገ ንጉሥን ትመስላለች። 3 የታደሙትንም ወደ ሰርጉ ይጠሩ ዘንድ ባሮቹን ላከ ሊመጡም አልወደዱም።		
4 ደግሞ ሌሎችን ባሮች ልኩ፡- የታደሙትን፡- እነሆ፤ ድግሴን አዘጋጀሁ፤ ኮርማዎቼና የሰቡት ከብቶቼ ታርደዋል፤ ሁሉም ተዘጋጅቶአል፤ ወደ ሰርጉ ኑ በሉአቸው አለ።		
5 እነርሱ ግን ቸል ብለው አንዱ ወደ እርሻው፤ ሌላውም ወደ ንግዱ ሄደ፤ 6 የቀሩትም ባሮቹን ይዘው አንገላቱአቸው ገደሉአቸውም። 7 ንጉሡም ተቈጣ፤ ጭፍሮቹንም ልኮ እነዚያን ገዳዮች አጠፋ፤ ከተማቸውንም አቃጠለ።⁶		

⁵ [ማቴ. 21:43] ኢየሱስንና የመንፈሳዊ ሕይወት መስፈርቱን አልቀበል ያለውን ይህን የእስራኤላውያን ትውልድ እግዚአብሔርም ያልተቀበለው የመሆኑ ነገር ትኩረት የላበ ጉዳይ ነበር (ሉቃስ 19:41-44፤ ክፍል 128ለ፤ ማቴ. 21:19፤ ማር. 11:14፤ ክፍል 129ሀ)። ይህ መንግሥት የሚሰጠው አዲስ “ሕዝብ” በዚህ ጊዜ ለወንጌል ጥሪ ምላሽ ለሚሰጡ አይሁዶችም ሆኑ አሕዛብ (ማቴ. 22:8-10) ወይም ወደፊት ጥሪውን ሰምተው በንስሐ ለሚመለሱ የእስራኤል ትውልዶች ነው (ማቴ. 23:39፤ ክፍል 137ለ)።

(ማቴዎስ 21:28-22:14 የቀጠለ)

8 በዚያን ጊዜ ባሮቹን፡- ሰርጉስ ተዘጋጅቶአል፤ ነገር ግን የታደሙት የማይገባቸው ሆኑ፤ 9 እንግዲህ ወደ መንገድ መተላለፊያ ሄዳችሁ ያገኙትሁትን ሁሉ ወደ ሰርጉ ጥሩ አለ። 10 እነዚያም ባሮች ወደ መንገድ ወጥተው ያገኙትን ሁሉ ክፉዎችንም በጎዎችንም ሰበሰቡ፤ የሰርጉንም ቤት ተቀማጮች ሞሉት።

11 ንጉሡም የተቀመጡትን ለማየት በገባ ጊዜ በዚያ የሰርግ ልብስ ያለበስ አንድ ሰው አየና፡- ወዳጄ ሆይ፤ 12 የሰርግ ልብስ ሳትለብስ እንዴት ወደዚህ ገባህ? አለው እርሱም ዝም አለ።

13 በዚያን ጊዜ ንጉሡ አገልጋዮቹን፡- እጁንና እግሩን አስራችሁ በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጡት፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል አለ።

14 የተጠሩ ብዙዎች፤ የተመረጡ ግን ጥቂቶች ናቸውና።

◆ ክፍል 133. ፈሪሳውያን እና የሄሮድስ ወገን የሆኑ ሰዎች ለቁሣር ግብር ስለ መክፈል ኢየሱስን በመጠየቅ ሊያጠምዱት ያደረጉት መከራ

- ኢየሩሳሌም፤ ምናልባት በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 22:15-22	ማርቆስ 12:13-17	ሉቃስ 20:20-26
15 ስለዚህ ፈሪሳውያን ሄዱና እንዴት አድርገው በነገር እንዲያጠምዱት ተማከሩ። 16 ደቀ መዛሙር ታቸውንም ከሄሮድስ ወገን ጋር ላኩበት፤ እነርሱም፡- መምህር ሆይ፤ እውነተኛ እንደ ሆንህ በእውነትም የእግዚአብሔርን መንገድ	13 በንግግርም ሊያጠምዱት ከፈሪሳውያንና ከሄሮድስ ወገን የሆኑትን ወደ እርሱ ላኩ። 14 መጥተውም፡- መምህር ሆይ፤ የሰውን ፊት ሳትመለከት በእውነት የእግዚአብሔር መንገድ ታስተምራለህና እውነተኛ እንደ ሆንህ ለማንምም	20 ሲጠባበቁም ወደ ገዢ ግዛትና ሥልጣን አሳልፈው እንዲሰጡት ጻድቃን መስለው በቃሉ የሚያጠምዱትን ሽማቂዎች ሰደዱበት። 21 ጠይቀውም፡- መምህር ሆይ፤ እውነትን እንድትናገርና እንድታስተምር ለሰው

6 [ማቴ. 22:7] ይህ በ70 ዓ.ም. ይሆን የነበረውን የኢየሩሳሌም መፍረስ በምሳሌያዊ አባባል የሚያመለክተው ታሪክ፤ ስለ ሁኔታው ከተነገሩት ትንቢቶች አንዱ ነው። ይህን ጉዳይ ኢየሱስ ቀደም ሲል የጠቀሰው ሲሆን (ሉቃስ 19:43-44፤ ክፍል 128A)፤ ያንኑ በድጋሚ ማንነቱ ነው (ማቴ. 23:37-38፤ ክፍል 137A)፤ ማቴ. 24:1-2፤ ማር. 13:1-2፤ ሉቃስ 21:5-6፤ ክፍል 139U)።

7 [ማቴ. 22:16፤ ማር. 12:13] ፈሪሳውያንና የሄሮድስ ተከታዮች በጋራ ዓላማ መተባበራቸው በጣም የተለመደ አይደለም። ሮማውያን የፍልስጥኤም ምድርን መያዛቸው ፈሪሳውያንን፤ በተለይም ቀረጥ እንዲከፍሉ የተደረጉትንና ይሁዳ ውስጥ ያሉትን በጣም ያስቆጣቸዋል (ማቴ. 22:17)። ማርቆስ 12:14 በአንጻሩ ደግሞ የሄሮድስ ደጋፊዎች የሮማውያንን በምድሪቱ መገኘት ይደግፉት ነበር። ምክንያቱም የሄሮድስ ቤተሰብ የመሪነት ሥልጣን ምንጭ ሮማውያን ነበሩ። ኢየሱስ ጥያቄያቸውን በየትኛውም አቅጣጫ ቢመልሰው (ማቴ. 22:17፤ ማር. 12:15፤ ሉቃስ 20:22)፤ እነርሱ የሚገነዘቡት ከሁለቱ ቡድኖች የአንዳቸውን ትምህርት እንደሻረ አድርገው ነበር። በመሆኑም ከፈሪሳውያን ጋር የማይስማማ ሲሆን በሕዝቡ (ሉቃስ 20:26)፤ ከሄሮድስ ደጋፊዎች ጋር ባይስማማ ደግሞ በሄሮድስ ዘንድ (ሉቃስ 20:20)፤ በደለኛ ይሆን ነበር። ኢየሱስ ግን አስተዋይነት በተሞላ መልሱ ሁለቱንም ወጥመዶች አመለጠ።

(ማቴዎስ 22:15-22 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12:13-17 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:20-26 የቀጠለ)
እንደ ታሰተም ርእሱን ያወቃልን፤ ለማንምም አታደላም፤ የሰውን ፊት አትመለከትምና፤ 17 እንግዲህ ምን ይመስልሃል? ንገረን ለቄሣር ግብር መስጠት ተፈቅዶአልን ወይስ አልተፈቀደም? አሉት።	እንዳታደላ እናውቃለን፤ ለቄሣር ግብር መስጠት ተፈቅዶአልን ወይስ አልተፈቀደም? እንስጥን ወይስ እንስጥ? አሉት። 15 እርሱ ግን ግብዝነታቸውን አውቆ፡-	ፊትም እንዳታደላ እናውቃለን፤ በእውነት የእግዚአብሔርን መንገድ ታስተምራለህ እንጂ፤ 22 ለቄሣር ግብር ልንስጥ ተፈቅዶአልን? ወይስ አልተፈቀደም? አሉት።
18 ኢየሱስም ክፋታቸውን አውቆ፡- እናንተ ግብዞች፤ ስለ ምን ትፈትኑኛላችሁ? 19 የግብሩን ብር አሳዩኝ አለ። እነርሱም ዲናር አመጡለት። 20 እርሱም፡- ይህች መልክ ጽሕፈቱስ የማን ናት? አላቸው።	ለምን ትፈትኑኛላችሁ? አየው ዘንድ አንድ ዲናር አምጡልኝ አላቸው። 16 እነርሱም አመጡለት። ይህች መልክ ጽሕፈቱስ የማን ናት? አላቸው፤ እነርሱም፡- የቄሣር ናት አሉት።	23 እርሱ ግን ተንኮላቸውንም ተመልክቶ፡- ስለ ምን ትፈትኑኛላችሁ? አንድ ዲናር አሳዩኝ፤ 24 መልኩ ጽሕፈቱስ የማን ነው? አላቸው። መልሰውም፡- የቄሣር ነው አሉት።
21 የቄሣር ነው አሉት። በዚያን ጊዜ፡- እንኪያስ የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ አላቸው።	17 ኢየሱስም መልሶ፡- የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ አላቸው። በእርሱም ተደነቁ።	25 እርሱም፡- እንኪያስ የቄሣርን ለቄሣር የእግዚአብሔርንም ለእግዚአብሔር አስረክቡ አላቸው።
22 ይህንም ሰምተው ተደነቁ፤ ትተውትም ሄዱ።		26 በሕዝቡም ፊት በቃሉ ሊያጠምዱት አልቻሉም በመልሱም እየተደነቁ ዝም አሉ።

⁸ [ማቴ. 22:23፤ ማር. 12:18፤ ሉቃስ 20:27] ግጭቶች በበዙበት አንድ ማክሰኞ ዕለት ሰዱቃውያን እንደ ኢየሱስ በትንሣኤ መታን የሚያምን ማንም ሰው ሊመልሰው የማይችለው ሥነ-መለኮታዊ ጥያቄ ያገኙ መሰላቸው (ዮሐ. 11:23-26፤ ክፍል 118ለ)። የወንድምን ሚስት የማግባት ሕግ (ዘዳ. 25:7-10) የትንሣኤን መኖር ሸፍኖታል ብለው አመኑ። ኢየሱስ በመልሱ ዘጸአት 3:6 ውስጥ ያለውን ቃል አብራራው (ማቴ. 22:32፤ ማር. 12:26)። እንዲሁም ያለምንም የትንሣኤ ተስፋ ስለመቅረት ሰዱቃውያን ያስተማሩት አብርሃም፤ ይስሐቅና ያዕቆብ በሞቱ ጊዜ ሠርቶ ቢሆን ኖሮ የሙሴ ትእዛዝ ዘጸአት 3:15-16 (ሉቃስ 20:37) ፈጽሞ ተገቢ አይሆን እንደነበር ለማመልከት ተናገረ።

◆ ክፍል 134. ሰዱቃውያን ስለ ትንሣኤ ያነሡት አደናጋሪ ጥያቄ
- ኢየሩሳሌም፥ ምናልባት በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 22:23-33

23 በዚያን ቀን፡- ትንሣኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዱቃውያን ወደ እርሱ ቀረቡ፤ 24 እንዲህም ብለው ጠየቁት፡- መምህር ሆይ፥ ሙሴ አንድ ሰው ልጅ ሳይወልድ ሲሞት ወንድሙ ሚስቱን አግብቶ ለወንድሙ ዘር ይተካ አለ። [ዘዳግም 25:5] 25 ሰባት ወንድማማች በእኛ ዘንድ ነበሩ፤ ፊተኛውም ሚስት አግብቶ ሞተ፤ ዘርም ስለሌለው ሚስቱን ለወንድሙ ተወለታ፤ 26 እንዲሁ ደግሞ ሁለተኛው ሦስተኛውም፥ እስከ ሰባተኛው ድረስ። 27 ከሁሉም በኋላ ሴቲቱ ሞተች። 28 ሁሉ አግብተዋታልና በትንሣኤ ቀንስ፥ ከሰባቱ ለማናቸው ሚስት ትሆናለች?

29 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ትስታላችሁ።

ማርቆስ 12:18-27

18 ትንሣኤ ሙታን የለም የሚሉ ሰዱቃውያን ወደ እርሱ መጥተው ጠየቁት እንዲህም አሉት፡- 19 መምህር ሆይ፥ ሙሴ፡- የአንድ ሰው ወንድም ሚስቱን ትቶ ልጅ ሳያስቀር ቢሞት፥ ወንድሙ ሚስቱን አግብቶ ለወንድሙ ዘር ይተካ ብሎ ጻፈልን። [ዘዳግም 25:5] 20 ሰባት ወንድማማች ነበሩ፤ ፊተኛውም ሚስት አግብቶ ዘር ሳያስቀር ሞተ፤ 21 ሁለተኛውም አገባት፥ ዘርም ሳይተው ሞተ፤ ሦስተኛውም እንዲሁ፤ 22 ሰባቱም አገቡ አት፥ ዘርም አላስቀሩም። ከሁሉም በኋላ ሴቲቱ ደግሞ ሞተች። 23 ሰባቱ አግብተዋታልና በትንሣኤ ቀን ሲነሡ ከእነርሱ ለማናቸው ሚስት ትሆናለች?

24 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- መጻሕፍትንና የእግዚአብሔርን ኃይል አታውቁምና ስለዚህ የምትስቱ አይደለምን?

ሉቃስ 20:27-40

27 ትንሣኤ ሙታንም የሚከዱ ከሰዱቃውያን አንዳንዶች ቀርበው ጠየቁት፤ 28 እንዲህ ሲሉ፡- መምህር ሆይ፥ ሙሴ፡- ሚስት ያለችው የአንድ ሰው ወንድም ልጅ ሳይወልድ ቢሞት፥ ወንድሙ ሚስቱን አግብቶ ለወንድሙ ዘር ይተካ ብሎ ጻፈልን። [ዘዳግም 25:5] 29 እንግዲያስ ሰባት ወንድማማች ነበሩ፤ የፊተኛውም ሚስት አግብቶ ልጅ ሳይወልድ ሞተ፤ 30-31 ሁለተኛውም አገባት፥ ሦስተኛውም፥ እንዲሁም ሰባቱ ደግሞ ልጅ ሳይተዉ ሞቱ። 32 ከሁሉም በኋላ ሴቲቱ ደግሞ ሞተች። 33 እንግዲህ ሰባቱ አግብተዋታልና ሴቲቱ በትንሣኤ ከእነርሱ ለማንኛቸው ሚስት ትሆናለች?

34 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡-

የዚህ ዓለም ልጆች ያገባሉ ይጋባሉም፤ 35 ያን ዓለምና ከሙታን ትንሣኤ ሊያገኙ የሚገባቸው እነዚያ ግን አያገቡም አይጋቡምም፤ እንደ

(ማቴዎስ 22:23-33 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12:18-27 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:27-40 የቀጠለ)
30 በትንሣኤስ እንደ እግዚአብሔር መላእክት በሰማይ ይሆናሉ እንጂ አያገቡም አይጋቡም።	25 ከሙታንስ ሲነሡ በሰማያት እንዳሉ መላእክት ይሆናሉ እንጂ አያገቡም፤ አይጋቡም።	መላእክት ናቸውና፤ 36 ሊሞቱም ወደ ፊት አይቻላቸውም፤ የትንሣኤም ልጆች ስለሆኑ የእግዚአብሔር ልጆች ናቸው።
31-32 ስለ ትንሣኤ ሙታን ግን፡- እኔ የአብርሃም አምላክ፤ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ ነኝ የሚል ከእግዚአብሔር ዘንድ ወደ እናንተ የተባለውን አላነበባችሁምን? [ዘጸአት 3:6] የሕያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አይደለም።	26 ስለ ሙታን ግን እንዲነሡ እግዚአብሔር፡- እኔ የአብርሃም አምላክ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ ነኝ እንዳለው በሙሴ መጽሐፍ በቅጥቋጠው ዘንድ የተጻፈውን አላነበባችሁምን? [ዘጸአት 3:6] 27 የሕያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አይደለም። እንግዲህ እጅግ ትስታላችሁ።	37 ሙታን እንዲነሡ ግን ሙሴ ደግሞ በቅጥቋጠው ዘንድ ጌታን የአብርሃም አምላክ የይስሐቅም አምላክ የያዕቆብም አምላክ በማለቱ አስታወቀ፤ [ዘዳግም 3:6] 38 ሁሉ ለእርሱ ሕያዋን ስለሆኑ፤ የሕያዋን አምላክ ነው እንጂ የሙታን አይደለም።
33 ሕዝቡም ይህን ሰምተው በትምህርቱ ተገረሙ።		39 ከጻፎችም አንዳንዶቹ መልሰው፡- መምህር ሆይ፤ መልካም ተናገርህ አሉት። 40 ወደ ፊትም አንድ ነገር ስንኳ ሊጠይቁት አልደፈሩም።

◆ ክፍል 135. የአንድ ፈሪሳዊ ሕግ ነዝ ጥያቄ

[ክፍል 103ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፤ ምናልባት በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 22:34-40	ማርቆስ 12:28-34
34 ፈሪሳውያንም ሰዱቃውያንን ዝም እንዳሰኛቸው በሰሙ ጊዜ አብረው ተሰበሰቡ። 35 ከእነርሱም አንድ ሕግ አዋቂ ሊፈትነው፡- 36 መምህር ሆይ፤ ከሕግ ማናቸዬ ትእዛዝ ታላቅ ናት? ብሎ ጠየቀው።	28 ከጻፎችም አንዱ ቀርቦ ሲከራከሩ ሰማና መልካም አድርጎ እንደ መለሰላቸው አስተውሎ፡- ከሁሉ ፊተኛይቱ ትእዛዝ ማናቸዬ ናት? ብሎ ጠየቀው።
37 ኢየሱስም እንዲህ አለው፡- ጌታ አምላክህን በፍጹም ልብህ በፍጹም ነፍስህም በፍጹም አሳብህም ውደድ። [ዘዳግም 6:5] 38 ታላቂቱና ፊተኛይቱ ትእዛዝ ይህች ናት። 39 ሁለተኛይቱም ይህችን ትመስላለች፤ እርስዋም፡-	29 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አለው፡- ከትእዛዛቱ ሁሉ ፊተኛይቱ፡- እስራኤል ሆይ፤ ስማ፤ ጌታ አምላካችን አንድ ጌታ ነው። 30 አንተም በፍጹም ልብህ በፍጹምም ነፍስህ በፍጹምም ኃይልህ ጌታ አምላክህን ውደድ የምትል ናት። ፊተኛይቱ ትእዛዝ

(ማቴዎስ 22: 34-40 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12: 28-34 የቀጠለ)
ባልንጀራህን እንደ ነፍስህ ውደድ የምትለው ናት። [ዘሌዋውያን 19: 18] 40 በእነዚህ በሁለቱ ትእዛዛት ሕጉም ሁሉ ነቢያትም ተሰቅለዋል።	ይህች ናት። [ዘዳግም 6: 4-5] 31 ሁለተኛይቱም፡- ባልንጀራህን እንደ ራስህ ውደድ የምትል እርስዋን የምትመስል ይህች ናት። [ዘሌዋውያን 19: 18] ከእነዚህ የምትበልጥ ሌላ ትእዛዝ የለችም።
	32 ጸፊውም፡- መልካም ነው፤ መምህር ሆይ፤ አንድ ነው ከእርሱም በቀር ሌላ የለም ብለህ በእውነት ተናገርህ፤ 33 በፍጹም ልብ በፍጹም አእምሮም በፍጹም ነፍስም በፍጹም ኃይልም እርሱን መውደድ [ዘሌዋውያን 19: 18፤ ዘዳግም 4: 35፤ 6: 5]፤ ባልንጀራንም እንደ ራስ መውደድ በሙሉ ከሚቃጠል መሥዋዕትና ከሌላው መሥዋዕት ሁሉ የሚበልጥ ነው አለው።
	34 ኢየሱስም በአእምሮፍ እንደ መለሰ አይቶ፡- አንተ ከእግዚአብሔር መንግሥት የራቅህ አይደለህም አለው። ከዚህም በኋላ ማንም ሊጠይቀው አልደፈረም።

> ከጠላቶቹ ለተሰነዘሩ መገዳደሮች የኢየሱስ መልስ <

◆ ክፍል 136. ክርስቶስ ከዳዊት ጋር እንደ ልጅ እና እንደ ጌታ ያለው ግንኙነት

- ኢየሩሳሌም፤ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 22: 41-46	ማርቆስ 12: 35-37	ሉቃስ 20: 41-44
41-42 ፈሪሳውያንም ተሰብስበው ሳሉ፤ ኢየሱስ፡-¹⁰ ስለ ክርስቶስ ምን ይመስላችኋል? የማንስ ልጅ ነው? ብሎ ጠየቃቸው።	35 ኢየሱስም በመቅደስ ሲያስተምር	
የዳዊት ልጅ ነው አሉት። 43-44 እርሱም፡- እንኪያስ ዳዊት፡-	መልሶ እንዲህ አለ፡-	41 እንዲህም አላቸው፡- ክርስቶስ የዳዊት ልጅ ነው

⁹ [ማርቆስ 12: 34] ኢየሱስ ለሰጠው መልስ ይህ የሕግ ሊቅ የነበረው በጎ አመለካከት ባልደረባዎቹ የሆኑ ፈሪሳውያንን ሳያስደነግግቸው አልቀረም። እንዲህ ካሉ ተንኮለኞች ተቃዋሚዎቹ መካከል፤ ይህን ልቡ ለደገንነት ቃል የተከፈተ እና ምናልባት ለእግዚአብሔር መንግሥት የሚበቃ ሰው፤ ለይቶ ማወቁ የኢየሱስን አስደናቂ የመለየት ችሎታ ያመለክታል።

(ማቴዎስ 22:41-46 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12:35-37 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:41-44 የቀጠለ)
“ጌታ ጌታዬን፡- ‘ጠላቶችህን የእግርህ መረገጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው።” ሲል እንዴት በመንፈስ ጌታ ብሎ ይጠራዋል? [ምዝሙር 110:1] 45 ዳዊትስ ጌታ ብሎ ከጠራው፤ እንዴት ልጁ ይሆናል? አላቸው። 46 አንድም ቃል ስንኳ ይመልስለት ዘንድ የተቻለው የለም፤ ከዚያ ቀንም ጀምሮ ወደ ፊት ማንም ሊጠይቀው አልደፈረም።	ጻፎች ክርስቶስ የዳዊት ልጅ ነው እንዴት ይላሉ? 36 ዳዊት ራሱ በመንፈስ ቅዱስ፡- “ጌታ ጌታዬን፡- ‘ጠላቶችህን የእግርህ መረገጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው።” አለ። [ምዝሙር 110:1] 37 ዳዊትም ራሱ ጌታ አለው፤ እንዴትስ ልጁ ይሆናል? ብዙ ሕዝብም በደስታ ይሰሙት ነበር።	እንዴት ይላሉ? 42-43 ዳዊትም ራሱ በመዝሙራት መጽሐፍ፡- “ጌታ ጌታዬን፡- ‘ጠላቶችህን ለእግርህ መረገጫ እስካደርግልህ ድረስ በቀኝ ተቀመጥ አለው።” ይላል። [ምዝሙር 110:1] 44 እንግዲህ ዳዊት፡- ጌታ ብሎ ይጠራዋል፤ እንዴትስ ልጁ ይሆናል?

◆ ክፍል 137ሀ. ስለ ፈሪሳውያን እና የሕግ መምህራን የተነገሩ ሰባት ወዮታዎች [ክፍል 54ሠና 107ን ይመልከቱ]
- ኢየሩሳሌም፡ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 23:1-36	ማርቆስ 12:38-40	ሉቃስ 20:45-47
1 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ ለሕዝቡና ለደቀ መዛሙርቱ እንዲህ ብሎ ነገራቸው፡- 2 ጻፎችና ፈሪሳውያን በሙሴ ወንበር ተቀምጠዋል። 3 ስለዚህ ያዘዙ አችሁን ሁሉ አድርጉ¹⁰ ጠብቁትም፤ ነገር ግን እየተናገሩ	38-39 ሲያስተምርም እንዲህ አለ፡- ረጃጅም ልብስ ለብሰው መዞርን፤ በገበያም ሰላምታን፤ በምኩራብም የከበራታን ወንበር፤ በግብርም የከበራታን ስፍራ ከሚወዱ ከጻፎች ተጠበቁ፤	45 ሕዝቡም ሁሉ ሲሰሙ ደቀ መዛሙርቱን፡- 46 ረጃጅም ልብስ ለብሰው መዞር ከሚፈልጉ፤ በገበያም ሰላምታ፤ በምኩራብም የከበራታ ወንበር፤ በምሳም የከበራታ ስፍራ ከሚወዱ ከጻፎች ተጠበቁ፤

¹⁰ [ማቴ. 22:41] ኢየሱስ ጠላቶቹን ከገታ በኋላ ራሱ ጥያቄ ያቀርባል። በአንድ ጥያቄ የጠላቶቹን ቅስም በመስበር (ማቴ. 22:46) እና የተሰበሰበውን ሕዝብ በማስደሰት (ማር. 12:37) መሢሐ ሰውም እግዚአብሔርም (“ጌታ” እና “ልጅ”፤ ማቴ. 22:45፤ ማር. 12:37፤ ሉቃስ 20:44) መሆኑን በብሉይ ኪዳን ከሰፈረው የእግዚአብሔር ቃል አረጋገጠ።

(ማቴዎስ 23:1-36 የቀጠለ)	(ማርቆስ 12:38-40 የቀጠለ)	(ሉቃስ 20:45-47 የቀጠለ)
አያደርጉትምና እንደ ሥራቸው አታድርጉ። 4 ከባድና አስቸጋሪ ሸክም ተብትበው በሰው ትከሻ ይጭናሉ፤ እነርሱ ግን በጣታቸው ስንኳ ሊነኩት አይወዱም።		
5 ለሰውም እንዲታዩ ሥራቸውን ሁሉ ያደርጋሉ፤ ስለዚህ አሸንክታባቸውን ያሰሩሉ ዘርፉንም ያስረዝማሉ፤ 6	40 የመበለቶችን ቤት የሚበሉ ጸሎታቸውንም በማስረዘም የሚያመካኙ እነዚህ የባሰ ፍርድ ይቀበላሉ።	47 የመበለቶችን ቤት የሚበሉ ጸሎታቸውንም በማስረዘም የሚያመካኙ፤ እነዚህ የባሰ ፍርድ ይቀበላሉ አለ።

በምሳም የከበሬታ ስፍራ፡ በምክራብም የከበሬታ ወንበር፤ 7 በገበያም ሰላምታና፡- መምህር ሆይ መምህር ሆይ ተብለው እንዲጠሩ ይወዳሉ።

8 እናንተ ግን፡- መምህር ተብላችሁ አትጠሩ፤ መምህራችሁ አንድ ስለ ሆነ እናንተም ሁላችሁ ወንድማማች ናችሁ። 9 አባታችሁ አንዱ እርሱም የሰማዩ ነውና በምድር ላይ ማንንም፡- አባት ብላችሁ አትጠሩ። 10 ሊቃችሁ አንድ እርሱም ክርስቶስ ነውና፡- ሊቃውንት ተብላችሁ አትጠሩ። 11 ከእናንተም የሚበልጠው አገልጋያችሁ ይሆናል። 12 ራሱን ከፍ የሚያደርግ ሁሉ ይዋረዳል፤ ራሱንም የሚያዋርድ ሁሉ ከፍ ይላል።

13 እናንተ¹² ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ መንግሥተ ሰማያትን በሰው ፊት ስለምትዘጉ፤ ወዮላችሁ እናንተ አትገቡም የሚገቡትንም እንዳይገቡ ትከለክላላችሁ። 14 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ በጸሎት ርዝመት እያመካኛችሁ የመበለቶችን ቤት ስለምትበሉ፤ ወዮላችሁ፤ ስለዚህ የባሰ ፍርድ ትቀበላላችሁ።

15 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ አንድ ሰው ልታሳምኑ በባሕርና በደረቅ ስለምትዞሩ፤ በሆነም ጊዜ ከእናንተ ይልቅ ሁለት እጥፍ የባሰ የገሃነም ልጅ ስለምታደርጉት፤ ወዮላችሁ።

¹¹ (ማቴ. 23:3) ኢየሱስ ሕግ አዋቂዎችንና ፈሪሳውያንን እንደ ግብዞች (ማቴ. 23:13፤ 15፤ 23፤ 25፤ 27፤ 29)፤ “እንደዕውሮች መሪዎች” (ማቴ. 23:16) የሚያወግዝበት ጊዜ ቢቃረብም፤ የሙሴን ሕግ የማስፈጸም ሥልጣናቸውን ተቀብሏል። ሕግን በታማኝነት እስካስተማሩ ድረስ ሰው ሊታዘዝላቸው ይገባ ነበር። ልማዳቸው የሕግን ምንነት ከሳት (ማቴ. 5:21-48፤ ክፍል 54ሠ) ወይም የሕግን አስተምህሮ ከቫረ ግን (ማቴ. 15:1-20፤ ማር. 7:1-23፤ ቁጥር 77)፤ ትእዛዛቸው ሊከበር አይገባውም ነበር።

¹² (ማቴ. 23:13) የሕግ መምህራንና ፈሪሳውያን በሥፍራው ቆይተው እነዚህን ቃላት የመስማት አለመስማታቸው ጉዳይ አከራካሪ ነው። ይሁን እንጂ ነበሩ የሚለው አመለካከት ያመዝናል። ምክንያቱም “ወዮላችሁ” የሚለው ቃል (“እናንተ”) ማለትን የሚያመለክት ነው። ኢየሱስ ይህን ቃል በሚናገርበት ጊዜ ገና ቤተ መቅደስ ውስጥ ስለነበር፤ ሰዎቹ ቃሉን ሊሰሙ ከሚችሉበት ርቀት ላይ እንደሚሆኑ ይገመታል። ቤተ መቅደሱን ሁለት ጊዜ ከማጽዳቱ (ክፍል 31፤ 129A) ባሻገር የኢየሱስ ቁጣ ከማንኛውም ጊዜ ይልቅ እዚህ ተገልጿል። እነዚህ የሃይማኖት መሪዎች ለእግዚአብሔር መንግሥት መብቃት አለመቻላቸው በዚህ አጋጣሚ ተመልክቷል።

(ማቴዎስ 23፡1-36 የቀጠለ)

16 እናንተ፡- ማንም በቤተ መቅደስ የሚምል ምንም የለበትም፤ ማንም በቤተ መቅደስ ወርቅ የሚምል ግን በመሐላው ይያዛል የምትሉ፤ ዕውሮች መሪዎች፤ ወዮላችሁ። 17 እናንተ ደንቆሮዎችና ዕውሮች፤ ማናቸው ይበልጣል? ወርቁ ነውን? ወይስ ወርቁን የቀደሰው ቤተ መቅደስ? 18 ደግሞችሁም፡- ማንም በመሠዊያው የሚምል ምንም የለበትም፤ ማንም በላዩ ባለው መባ የሚምል ግን በመሐላው ይያዛል ትላላችሁ። 19 እናንተ ደንቆሮዎችና ዕውሮች፤ ማናቸው ይበልጣል? መባው ነውን? ወይስ መባውን የሚቀድሰው መሠዊያው? 20 እንግዲህ በመሠዊያው የሚምለው በእርሱና በእርሱ ላይ ባለው ሁሉ ይምላል፤ 21 በቤተ መቅደስም የሚምለው በእርሱና በእርሱ በሚኖረው ይምላል፤ 22 በሰማይም የሚምለው በእግዚአብሔር ዙፋንና በእርሱ ላይ በተቀመጠው ይምላል።

23 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ ከአዝሙድና ከእንስላል ከከሙንም አሥራት ስለምታወጡ፤ ፍርድንና ምሕረትን ታማኝነትንም፤ በሕግ ያለውን ዋና ነገር ስለምትተዉ፤ ወዮላችሁ፤ ሌላውን ሳትተዉ ይህን ልታደርጉ ይገባችሁ ነበር። 24 እናንተ ዕውሮች መሪዎች፤ ትንኝን የምታጠሩ ግመልንም የምትውጡ።

25 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ በውስጡ ቅሚያና ስስት ሞልቶ ሳለ የጽዋውንና የወጭቱን ውጭ ስለምታጠሩ፤ ወዮላችሁ። 26 አንተ ዕውር ፈሪሳዊ፤ ውጭው ደግሞ ጥሩ እንዲሆን አስቀድመህ የጽዋውንና የወጭቱን ውስጡን አጥራ።

27 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ በውጭ አምረው የሚታዩ በውስጡ ግን የሙታን አጥንት ርኩሰትም ሁሉ የተሞሉ በኖራ የተለሰኑ መቃብሮችን ስለምትመስሉ፤ ወዮላችሁ። 28 እንዲሁ እናንተ ደግሞ በውጭ ለሰው እንደ ጻድቃን ትታያላችሁ፤ በውስጣችሁ ግን ግብዝነትና ዓመፀኝነት ሞልቶባችኋል።

29 እናንተ ግብዞች ጻፎችና ፈሪሳውያን፤ የነቢያትን መቃብር ስለምትሠሩ የጻድቃንንም መቃብር ስለምታስጌጡና፡- 30 በአባቶቻችን ዘመን ኖረን በሆነስ በነቢያት ደም ባልተባበርናቸውም ነበር ስለምትሉ፤ ወዮላችሁ። 31 እንግዲያስ የነቢያት ገዳዮች ልጆች እንደሆናችሁ በራሳችሁ ላይ ትመሰክራላችሁ። 32 እናንተ ደግሞ የአባቶቻችሁን መስፈሪያ ሙሉ።

33 እናንተ እባቦች፤ የእፋኝነት ልጆች፤ ከገሃነም ፍርድ እንዴት ታመልጣላችሁ? 34 ስለዚህ፤ እነሆ፤ ነቢያትንና ጥበበኞችን ጻፎችንም ወደ እናንተ እልካለሁ፤ ከእነርሱም ትገድላላችሁ ትሰቅሉማላችሁ፤ ከእነርሱም በምክራባችሁ ትገርፋላችሁ ከከተማም ወደ ከተማ ታሳድዳላችሁ፤ 35 ከጻድቁ ከአቤል ደም ጀምሮ በቤተ መቅደስና በመሠዊያው መካከል እስከ ገደላችሁት እስከ በራክዩ ልጅ እስከ ዘካርያስ ደም ድረስ በምድር ላይ የፈሰሰው የጻድቅ ደም ሁሉ ይደርስባችሁ ዘንድ። 36 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ በዚህ ትውልድ ላይ ይደርሳል።

13 [ማቴ. 23፡39ሀ] ከመጀመሪያው ይልቅ በኢየሱስ ዳግም ምጽዓት ጊዜ እጅግ የበዙ እስራኤላውያን ኢየሱስን እንደ መሢሕ በደስታ ይቀበሉታል። ስለ ኢየሩሳሌም የተደረገ ይህ ማስጠንቀቂያ፤ ኢየሱስ ዳግም ምጽዓቱ ከኢየሩሳሌም ጋር ስለሚኖረው ግንኙነት ለደቀ መዛሙርቱ ሊነግራቸው ለፈለገው ነገር ዝግጅት ነበር (ክፍል 139ሀ)።

◆ ክፍል 137ለ. ኢየሱስ ለኢየሩሳሌም ማዘኑ

[ክፍል 113ለን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፤ በመቅደሱ ውስጥ -

ማቴዎስ 23፡37-39

37 ኢየሩሳሌም ኢየሩሳሌም ሆይ፤ ነቢያትን የምትገድል ወደ እርስዋ የተላኩትንም የምትወግር፤ ዶሮ ጫጩቶችዋን ከክንፎችዋ በታች እንደምትሰበስብ ልጆችሽን እስበስብ ዘንድ ስንት ጊዜ ወደድሁ! አልወደዳችሁም። 38 እነሆ፤ ቤታችሁ የተፈታ ሆኖ ይቀርላችኋል። 39 እላችኋለሁና፤ በጌታ ስም የሚመጣ የተባረከ ነው እስክትሉ ድረስ¹³ ከእንግዲህ ወዲህ አታዩኝም። [መዝሙር 118፡26]

◆ ክፍል 138. አንዲት መበለት የነበራትን ሁሉ መስጠቷ

- ኢየሩሳሌም፤ በመቅደሱ ውስጥ -

ማርቆስ 12፡41-44

41 ኢየሱስም በመዝገብ አንጻር ተቀምጦ ሕዝቡ በመዝገብ ውስጥ ገንዘብ እንዴት እንዲጥሉ ያይ ነበር፤ ብዙ ባለ ጠጎችም ብዙ ይጥሉ ነበር፤ 42 አንዲትም ድሀ መበለት መጥታ አንድ ሳንቲም የሚያህሉ ሁለት ናስ ጣለች።

43 ደቀ መዛሙርቱንም ጠርቶ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ በመዝገብ ውስጥ ከሚጥሉት ሁሉ ይልቅ ይህች ድሀ መበለት አብልጣ ጣለች፤ 44 ሁሉ ከትርፋቸው ጥለዋልና፤ ይህች¹⁴ ግን ከጉድለትዋ የነበራትን ሁሉ ትዳርዋን ሁሉ ጣለች አላቸው።

ሉቃስ 21፡1-4

1 ዓይኑንም አንሥቶ መባቸውን በመዝገብ የሚጥሉ ባለ ጠጎችን አየ። 2 አንዲትም ድሀ መበለት ሁለት ሳንቲም በዚያ ስትጥል አየና፡-

3 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህች ድሀ መበለት ከሁሉ ይልቅ አብልጣ ጣለች፤ 4 እነዚህ ሁሉ ከትርፋቸው ወደ እግዚአብሔር መዝገብ ጥለዋልና፤ ይህች¹⁴ ግን ከጉድለትዋ የነበራትን ትዳርዋን ሁሉ ጣለች አለ።

¹⁴ [ማር. 12፡44፤ ሉቃስ 21፡4] ይህ የእውነተኛ ሃይማኖተኛነት ምሳሌ ነው። ከተበላሹ የሃይማኖት መሪዎች (ማቴ. 23፡23-24፤ ክፍል 137ሀ) አንጻር ስትታይ፤ ይህች ሴት በመሥዋዕትነቷ እንደተረጋገጠው ከልቧ ሰጠች።

በክርስቶስ የሞት ዝግጅት ላይ የተነገሩ ትንቢቶች

> የደብረ ዘይት ስብከት፥ ኢየሱስ ስለ ቤተ መቅደስና ስለ ዳግም ምጽአቱ በትንቢት ተናገረ <

◆ ክፍል 139ሀ. የስብከቱ አጀማመር

- ከመቅደሱ ወደ ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24:1-3

1 ኢየሱስም ከመቅደስ ወጥቶ ሄደ፤ ደቀ መዛሙርቱም የመቅደሱን ግንቦች ሊያሳዩት ቀረቡ።

2 እርሱ ግን መልሶ፡- ይህን ሁሉ ታያላችሁን? እውነት እላችኋለሁ፤ ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚህ አይቀርም አላቸው።

3 እርሱም በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ፤ ደቀ መዛሙርቱ ለብቻቸው ወደ እርሱ ቀርበው፡- ንገረን፤ ይህ መቼ ይሆናል? ¹⁵ የመምጣትህና የዓለም መጨረሻ ምልክቱስ ምንድን ነው? አሉት።

ማርቆስ 13:1-4

1 እርሱም ከመቅደስ ሲወጣ ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ፡- መምህር ሆይ፤ እንዴት ያሉ ድንጋይዎችና እንዴት ያሉ ሕንጻዎች እንደሆኑ እይ አለው።

2 ኢየሱስም መልሶ፡- እነዚህን ታላላቅ ሕንጻዎች ታያለህን? ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚህ አይቀርም አለው።

3 በመቅደስም ትይዩ በደብረ ዘይት ተቀምጦ ሳለ፤ ጴጥሮስና ያዕቆብ ዮሐንስም እንድርያሰም፡- 4 ንገረን፤ ¹⁵ ይህ መቼ ይሆናል? ይህን ሁሉ ይፈጸም ዘንድ እንዳለው ምልክቱ ምንድን ነው? ብለው ለብቻቸው ጠየቁት።

ሉቃስ 21:5-7

5 አንዳንዶቹም ስለ መቅደስ በመልካም ድንጋይና በተሰጠው ሽልማት እንዳጌጠ ሲነጋገሩ፡- ይህ ማየምታዩት ሁሉ፤ 6 ድንጋይ በድንጋይ ላይ ሳይፈርስ በዚህ የማይቀርበት ዘመን ይመጣል አለ።

7 እነርሱም፡- መምህር ሆይ፤ እንግዲህ ይህ መቼ ¹⁵ ይሆናል? ይህን ይሆን ዘንድ እንዳለው ምልክቱ ምንድን ነው? ብለው ጠየቁት።

¹⁵ [ማቴ. 24:31 ማር. 13:41 ሉቃስ 21:7] ደቀ መዛሙርቱ ሦስት ጥያቄዎች የጠየቁ ይመስላል። የመጀመሪያው በ70 ዓ.ም. በሮማውያን ወታደሮች የተፈጸመውን የቤተ መቅደሱን መፍረስ የሚመለከት ነው (ማቴ. 24:1-2፤ ማር. 13:1-2፤ ሉቃስ 21:5-6)። ሌላው የኢየሱስን ዳግም ምጽዓትና ከዚያ ጋር የተያያዘውን የዘመን ፍጻሜ ይመለከታል። እነዚህ ሁለት ክንውኖች ምንም እንኳን በአያሌ ዓመታት የተለያዩ ቢሆኑ፤ እግዚአብሔር ለእስራኤል ሕዝብ ካለው እቅድ ጋር በቅርብ የተዛመዱ ናቸው። ከምልክቱ ጋር የተዛመደውና “ይህ መቼ ይሆናል?” የሚለው ሌላ ጥያቄ ምናልባት ከጥቂት ጊዜ በኋላ የሚሆነው የቤተ መቅደሱ መፍረስ ጉዳይ ሊሆን ይችላል። የቤተ መቅደሱ መፍረስ፤ መሢሔ ዘመኑን የመፈጸሙና መንግሥቱን በምድር ለመመሥረት የመምጣቱ ዋዜማ ነው በማለት ደቀ መዛሙርቱ አስበው ነበር። ኢየሱስም ቢሆን በሁለቱ ክንውኖች መካከል ዝምድና መኖሩን አሳስተባበለም፤ ሁለቱን ስለሚለየው ረጅም ዘመንም በኋላ ባደረገው ንግግር የገለጠው ነገር የለም። ቃላቱን ከተናገረ ጥቂት ዓመታት በኋላ አንዳንድ ትንቢቶች ተፈጽመዋል (ለምሳሌ፡ ሉቃስ 21:20፤ ክፍል 139ሐ)፤ ሌሎች ግን ገና የሚፈጸሙ ናቸው (ለምሳሌ፡ ማቴ. 24:30፤ ክፍል 139መ)።

◆ ክፍል 139ለ. የምጥ መጀመሪያ

[ክፍል 70ለና 108ሀን ይመልከቱ]

- ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24:4-14

4 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ አላቸው፡- ማንም እንዳያስታችሁ ተጠንቀቁ። 5 ብዙዎች፡- እኔ ክርስቶስ ነኝ እያሉ በስሜ ይመጣሉና፤ ብዙዎችንም ያስታሉ። 6 ጦርንም የጦርንም ወሬ ትሰሙ ዘንድ አላችሁ፤ ይህ ሊሆን ግድ ነውና ተጠበቁ፤ አትደንግጡ፤ ዳሩ ግን መጨረሻው ገና ነው። 7 ሕዝብ በሕዝብ ላይ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣልና፤ ራብም ቸነፈርም የምድርም መናወጥ በልዩ ልዩ ስፍራ ይሆናል፤ 8 እነዚህም ሁሉ የምጥ ጣር¹⁶ መጀመሪያ ናቸው።

9 በዚያን ጊዜ ለመከራ አሳልፈው ይሰጡአችኋል ይገድሉአችሁማል፤ ስለ ስሜም በአሕዛብ ሁሉ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ። 10 በዚያን ጊዜም ብዙዎች ይሰናከላሉ እርስ በርሳቸውም አሳልፈው ይሰጣሉ እርስ በርሳቸውም ይጣላሉ፤

ማርቆስ 13:5-13

5 ኢየሱስም መልሶ እንዲህ ይላቸው ጀመር፡- ማንም እንዳያስታችሁ ተጠንቀቁ። 6 ብዙዎች፡- እኔ ነኝ እያሉ በስሜ ይመጣሉና፤ ብዙዎችንም ያስታሉ። 7 ጦርንም የጦርንም ወሬ በሰማችሁ ጊዜ አትደንግጡ፤ ይህ ሊሆን ግድ ነውና፤ ነገር ግን መጨረሻው ገና ነው። 8 ሕዝብ በሕዝብ ላይ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣልና፤ በልዩ ልዩ ስፍራ የምድር መናወጥ ይሆናል፤ ራብ ይሆናል፤ እነዚህ የምጥ ጣር¹⁶ መጀመሪያ ናቸው።

9 እናንተ ግን ለራሳችሁ ተጠንቀቁ፤ ወደ ሸንጎ አሳልፈው ይሰጡአችኋል በምክራብም ትገረፋላችሁ ምስክርም ይሆንባቸው ዘንድ ስለ እኔ በገዥዎችና በነገሥታት ፊት ትቆማላችሁ።

ሉቃስ 21:8-19

8 እንዲህም አለ፡- እንዳትስቱ ተጠንቀቁ፤ ብዙዎች፡- እኔ ነኝ፤ ዘመኑም ቀርቦአል እያሉ በስሜ ይመጣሉና፤ እነርሱን ተከትላችሁ አትሂዱ። 9 ጦርንና ሁከትንም በሰማችሁ ጊዜ አትደንግጡ፤ ይህ አስቀድሞ ይሆን ዘንድ ግድ ነውና፤ ነገር ግን መጨረሻው ወዲያው አይሆንም።

10 በዚያን ጊዜ እንዲህ አላቸው፡- ሕዝብ በሕዝብ ላይ፤ መንግሥትም በመንግሥት ላይ ይነሣል፤ 11 ታላቅም የምድር መናወጥና በልዩ ልዩ ስፍራ ቸነፈር ራብም ይሆናል፤ የሚያስፈራም ነገር ከሰማይም ታላቅ ምልክት ይሆናል።

12 ከዚህም ሁሉ በፊት እጃቸውን በላያችሁ ይጭናሉ ያሳድዱአችሁማል፤ ስለ ስሜም ወደ ምክራብና ወደ ወሳኒ አሳልፈው ይሰጡአችኋል፤ ወደ ነገሥታትና ወደ ገዥዎችም ይወስዱአችኋል፤ 13

¹⁶ [ማቴ. 24:8፤ ማር. 13:8] “ምጥ” በመጽሐፍ ቅዱስ “የጌታ ቀን” የመጀመሪያ ክፍል የሆነውን የእስራኤል የፍዳ ዘመን ለመግለጥ ያገለገለ ዘይቤያዊ አነጋገር ነው (ኢሳ. 13:8፤ 26:17-19፤ 66:7-9፤ ኤር. 30:7-8፤ ሚኪ. 4:9-10፤ 1ኛ ተሰ. 5:3)። እየጨመረ የሚሄደው ይህ የሰው ልጆች የመከራ ዘመን፤ መሢሐ ዳግም ወደ ምድር በሚመጣበት ጊዜ በጣም ከፍተኛ ደረጃ ላይ ይደርሳል።

(ማቴዎስ 24:4-14 የቀጠለ)

(ማርቆስ 13:5-13 የቀጠለ)

(ሉቃስ 21:8-19 የቀጠለ)

10 አስቀድሞም ወንጌል ለአሕዛብ ሁሉ ይሰበክ ዘንድ ይገባል። 11 ሲገቡት ተአችሁና አሳልፈው ሲሰጡ አችሁም ምን እንድትናገሩ አስቀድማችሁ አትጨነቁ፤ ዳሩ ግን በዚያች ሰዓት የሚሰጣችሁን ተናገሩ፤ የሚነግረው መንፈስ ቅዱስ ነው እንጂ እናንተ አይደላችሁምና።

12 ወንድምም ወንድሙን አባትም ልጁን ለሞት አሳልፎ ይሰጣል፤ ልጆችም በወላጆቻቸው ላይ ይነሣሉ። ይገድሉአቸውማል፤ 13 በሁሉም ዘንድ ስለ ስሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ፤

ይህም ለምስክርነት ይሆንላችኋል።

14 ሰለዚህ እንዴት እንድትመልሱ አስቀድማችሁ እንዳታስቡ በልባችሁ አኑሩት፤ 15 ወደረኞቻችሁ ሁሉ ሊቃውሙና ሊከራከሩ የማይችሉትን አፍና ጥበብ እሰጣችኋለሁና። 16 ወላጆችም ስንኳ ወንድሞችም ዘመዶችም ወዳጆችም አሳልፈው ይሰጡ አችኋል፤ ከእናንተም እንዳንዱን ይገድላሉ፤ 17 በሁሉም ስለ ስሜ የተጠላችሁ ትሆናላችሁ። 18 ከራሳችሁም አንዲት ጠጉር ስንኳ አትጠፋም፤ 19 በመታገሣችሁም ነፍሳችሁን ታገኛላችሁ።

11 ብዙ ሐሰተኞች ነቢያትም ይነሣሉ ብዙዎችንም ያስታሉ፤ 12 ከዓመፃም ብዛት የተነሣ የብዙ ሰዎች ፍቅር ትቀዘቅዛለች። 13 እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል። 14 ለአሕዛብም ሁሉ ምስክር እንዲሆን ይህ የመንግሥት ወንጌል በዓለም ሁሉ ይሰበካል፤ በዚያን ጊዜም መጨረሻው ይመጣል።

እስከ መጨረሻ የሚጸና ግን እርሱ ይድናል።

◆ ክፍል 139ሐ. የጥፋት ርኩሰትና ተከታዩ ሥቃይ

[ክፍል 120ለን ይመልከቱ]

- ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24:15-28

15 እንግዲህ በነቢዩ በዳንኤል የተባለውን የጥፋትን ርኩሰት¹⁷ በተቀደሰችው ስፍራ ቆሞ ስታዩ፤ አንባቢው ያስተውል፤ [ዳንኤል 9:27፤ 11:31፤ 12:11]

16 በዚያን ጊዜ በይሁዳ ያሉት ወደ ተራራዎች ይሸሹ፤ 17 በሰገነትም ያለ በቤቱ ያለውን ሊወስድ አይውረድ፤ 18 በእርሻም ያለ ልብሱን ይወስድ ዘንድ ወደ ጓላው አይመለስ።

19 በዚያችም ወራት ለርጉዞችና ለሚያጠቡ ወዮላቸው። 20 ነገር ግን ሽሽታችሁ በክረምት ወይም በሰንበት እንዳይሆን ጸልዩ፤ 21 በዚያን ጊዜ ከዓለም መጀመሪያ ጀምሮ እስከ ዛሬ ድረስ ያልሆነ እንግዲህም ከቶ የማይሆን ታላቅ መከራ ይሆናልና። 22 እነዚያ ቀኖችስ ባያጥሩ ሥጋ የለበሰ ሁሉ ባልዳነም ነበር፤ ነገር ግን እነዚያ ቀኖች ስለ ተመረጡት ሰዎች ያጥራሉ።

ማርቆስ 13:14-23

14 ነገር ግን በነቢዩ በዳንኤል የተባለውን የጥፋት ርኩሰት በማይገባው ስፍራ ቆሞ ብታዩ [ዳንኤል 9:27፤ 11:31፤ 12:11]፤¹⁷ አንባቢው ያስተውል፤

በዚያን ጊዜ በይሁዳ ያሉ ወደ ተራሮች ይሸሹ፤ 15 በሰገነትም ያለ ወደ ቤት አይውረድ፤ ከቤቱም አንዳች ይወስድ ዘንድ አይግባ፤ 16 በእርሻም ያለ ልብሱን ይወስድ ዘንድ ወደ ጓላው አይመለስ።

17 በዚያን ወራትም ለርጉዞችና ለሚያጠቡ ወዮላቸው። 18 ነገር ግን ሽሽታችሁ በክረምት እንዳይሆን ጸልዩ፤ 19 በዚያን ወራት እግዚአብሔር ከፈጠረው ከፍጥረት መጀመሪያ ጀምሮ እስከ አሁን ድረስ ያልሆነ ደግሞም የማይሆን የመከራ ዓይነት ይሆናልና። 20 ጌታስ ወራቶቹን ባያሳጥር፤ ሥጋ የለበሰ ሁሉ ባልዳነም፤ ነገር ግን ስለ መረጣቸው ምርጦች ወራቶቹን አሳጠረ።

ሉቃስ 21:20-24

20 ኢየሩሳሌም ግን በጭፍራ ተከባ ስታዩ በዚያን ጊዜ ጥፋትዋ እንደ ቀረበ እወቁ። 21 የዚያን ጊዜ በይሁዳ ያሉ ወደ ተራራዎች ይሸሹ፤ በመካከልዋም ያሉ ከእርስዋ ፈቀቅ ይበሉ፤ በገጠር ያሉም ወደ እርስዋ አይግቡ፤ 22 የተጻፈው ሁሉ እንዲፈጸም ይህ የበቀል ጊዜ ነውና። 23 በዚያን ወራት ለእርጉዞችና ለሚያጠቡ ወዮላቸው፤

¹⁷ [ማቴ. 24:15፤ ማር. 13:14] ይህ ዳንኤል ስለ ሰባዎቹ ሳምንታት የተናገረው ትንቢት (ዳን. 9:27) ያኔም ሆነ። ከኢየሱስ ጊዜ ጀምሮም አልተፈጸመም ነበር። ወደፊት የሚሆነው የሰባኛው ሳምንት ትንቢት አማካይ ጊዜ እንደመሆኑ፤ ይህ “የጥፋት ርኩሰት” የኢየሱስን መመለስ በግልጽ ከሚጠቁሙ ምልክቶች አንዱን ያመለክታል (ማቴ. 24:3፤ ክፍል 139ሀ)።

(ማቴዎስ 24:15-28 የቀጠለ)

23 በዚያን ጊዜ ማንም፡- እነሆ፤ ክርስቶስ ከዚህ አለ ወይም፡- ከዚያ አለ ቢላችሁ አትመኑ፤ 24 ሐሰተኞች ክርስቶሶችና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሣሉና፤ ቢቻላቸውስ የተመረጡትን እንኳ እስኪያስቱ ድረስ ታላላቅ ምልክትና ድንቅ ያሳያሉ። 25 እነሆ፤ አስቀድሜ ነገርኋችሁ።

26 እንግዲህ፡- እነሆ፤ በበረሃ ነው ቢሉአችሁ፤ አትውጡ፤ እነሆ፤ በእልፍኝ ነው ቢሉአችሁ፤ አትመኑ፤ 27 መብረቅ ከምሥራቅ ወጥቶ እስከ ምዕራብ እንደሚታይ፤ የሰው ልጅ መምጣት እንዲሁ ይሆናልና፤ 28 በድን ወዳለበት በዚያ አምራዎች ይሰበሰባሉ።

(ማርቆስ 13:14-23 የቀጠለ)

21 በዚያን ጊዜ ማንም፡- እነሆ፤ ክርስቶስ ከዚህ አለ፤ ወይም፡- እነሆ፤ ከዚያ አለ ቢላችሁ አትመኑ፤ 22 ሐሰተኞች ክርስቶሶችና ሐሰተኞች ነቢያት ይነሣሉና፤ ቢቻላቸውስ የተመረጡትን እንኳ ያስቱ ዘንድ ምልክትና ድንቅ ያደርጋሉ። 23 እናንተ ግን ተጠንቀቁ፤ እነሆ፤ አስቀድሜ ሁሉን ነገርኋችሁ።

(ሉቃስ 21:20-24 የቀጠለ)

ታላቅ ችግር በምድር ላይ፤ በዚህም ሕዝብ ላይ ቀላጣ ይሆናልና፤

24 በሰይፍ ስለትም ይወድቃሉ፤ ወደ አሕዛብ ሁሉም ይማረካሉ፤ የአሕዛብም ዘመን እስኪፈጸም ድረስ ኢየሩሳሌም በአሕዛብ የተረገጠች ትሆናለች።

◆ ክፍል 139መ. የሰው ልጅ መምጣት

[ክፍል 120ለን ይመልከቱ]

- ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24:29-31

29 ከዚያች ወራትም መከራ በኋላ ወዲያው

“ፀሐይ ይጨልማል፤
ጨረቃም ብርሃንዋን
አትሰጥም፤
ከዋክብትም ከሰማይ
ይወድቃሉ።”

[ኢሳይያስ 13:10፤ 34:4፤
ሕዝቅኤል 32:7፤ ኢዮኤል
2:10፤ 31፤ 3:15]

30 የሰማያትም ኃይላት ይናወጣሉ። በዚያን ጊዜም የሰው ልጅ¹⁸ ምልክት በሰማይ ይታያል፤ በዚያን ጊዜም የምድር ወገኖች ሁሉ ዋይ ዋይ ይላሉ፤ የሰው ልጅንም¹⁸ በኃይልና በብዙ ክብር በሰማይ ደመና ሲመጣ ያዩታል፤ [ዳንኤል 7:13] 31 መላእክቱንም ከታላቅ መለከት ድምፅ ጋር ይልካቸዋል፤ ከሰማያትም ዳርቻ እስከ ዳርቻው ከአራቱ ነፋሳት ለእርሱ የተመረጡትን ይሰበስባሉ። [ኢሳይያስ 27:13]

ማርቆስ 13:24-27

24 በዚያን ወራት ግን ከዚያ መከራ በኋላ

“ፀሐይ ይጨልማል
ጨረቃም ብርሃንዋን
አትሰጥም፤ 25
ከዋክብትም ከሰማይ
ይወድቃሉ፤
የሰማያትም ኃይላት
ይናወጣሉ።”

[ኢሳይያስ 13:10፤
34:4፤ ሕዝቅኤል 32:7፤
ኢዮኤል 2:10፤ 31፤
3:15]

26 በዚያን ጊዜም የሰው ልጅ¹⁸ በብዙ ኃይልና ክብር በደመና ሲመጣ ያዩታል። [ዳንኤል 7:13]
27 በዚያን ጊዜም መላእክትን ይልካል ከአራቱ ነፋሳትም ከምድር ዳርቻ እስከ ሰማይ ዳርቻ የተመረጡትን ይሰበስባቸዋል።

ሉቃስ 21:25-27

25 በፀሐይና በጨረቃም በከዋክብትም ምልክት ይሆናል፤ በምድር ላይም አሕዛብ ከባሕሩና ከሞገዱም ድምፅ የተነሣ እያመነቱ ይጨነቃሉ፤ 26 ሰዎችም ከፍርሃትና በዓለም የሚመጣበትን ከመጠበቅ የተነሣ ይደክማሉ፤ የሰማያት ኃይላት ይናወጣሉና።

27 በዚያን ጊዜም የሰው ልጅ¹⁸ በኃይልና በብዙ ክብር በደመና ሲመጣ ያዩታል። [ዳንኤል 7:13]

¹⁸ [ማቴ. 24:40፤ ማር. 13:26፤ ሉቃስ 21:27] “የሰው ልጅ” ወደምድር መመለስ የእስራኤልን ተስፋና ጉጉት ከዳር ያደርሰዋል። ዳግም ምጽዓቱ ከፍጻው በኋላ ወዲያውኑ በመከናወን (ማቴ. 24:29)፤ የተበተኑ እስራኤላውያን ወደ ምድራቸው የመመለሻ ጊዜ ይሆናል (ማቴ. 24:31፤ ማር. 13:27)። ይህ የምድሪቱ ነጻ መሆን፤ በብሉይ ኪዳን ሁሉ የተደጋገመ የአይሁዳውያን የመጨረሻው ዘመን ተስፋ ነው (ዘዳ. 30:3-4፤ ኢሳ. 11:12፤ 27:13፤ 56:8፤ ኤር. 23:3፤ 31:8፤ ሕዝ. 11:17፤ 20:34፤ 41፤ 28:25፤ 34:13፤ ሮሜ 11:26)።

19 [ማቴ. 24:33፤ ማር. 13:29፤ ሉቃስ 21:31] “ይህ ሁሉ” የተባሉት ነገሮች ኢየሱስ ቀደም ብሎ በዚህ ንግግሩ የገለጣቸውና “የምጥ ጣር” (ማቴ. 24:8፤ ማር. 13:9፤ ክፍል 139ለ) እና “የጥፋት ርኩሳት” (ማቴ. 24:15፤ ማር. 13:14፤ ክፍል 139ሐ) የመሳሰሉት ናቸው። እስራኤላውያን እነዚህ ነገሮች መከናወን መጀመራቸውን ሲመለከቱ “ቤዛችሁ ቀርቧልና” (ሉቃስ 21:28)፤ እና “የእግዚአብሔር መንግሥት እንደቀረበች” (ሉቃስ 21:31) የሚሉትን መልእክቶች ይገነዘባሉ። ይህን ብሔራዊ ነጻነት የሚያገኙት በሰው ልጅ መምጣት አማካይነት ነው (ክፍል 139መ)።

◆ ክፍል 139ሠ. ቅርብ፥ ነገር ግን መቼ መሆኑ ያልታወቀው ጊዜ ምልክቶች [ክፍል 120ለን ይመልከቱ]

- ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24፥32-41

ማርቆስ 13፥28-32

ሉቃስ 21፥28-33

32 ምሳሌውንም ከበለሰ ተማሩ፤ ጫፍዋ ሲለሰልሰ ቅጠልዋም ሲያቈጠቅጥ፤ ያን ጊዜ በጋ እንደ ቀረበ ታውቃላችሁ፤ 33 እንዲሁ እናንተ ደግሞ ይህን ሁሉ¹⁹ ስታዩ በደጅ እንደ ቀረበ እውቁ። 34 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ እስኪሆን ድረስ ይህ ትውልድ አያልፍም። 35 ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።

36 ስለዚያች ቀንና ስለዚያች ሰዓት ግን ከአባት ብቻ በቀር የሰማይ መላእክትም ቢሆኑ ልጅም ቢሆን የሚያውቅ የለም። 37 የኖኅ ዘመን እንደ ነበረ የሰው ልጅ መምጣት እንዲሁ ይሆናልና። 38 በዚያች ወራት ከጥፋት ውኃ በፊት፤ ኖኅ ወደ መርከብ እስከገባበት ቀን ድረስ፤ ሲበሉና ሲጠጡ ሲያገቡና ሲጋቡም እንደ ነበሩ፤ [ዘፍጥረት 7፡7] 39 የጥፋት ውኃም መጥቶ

28 ምሳሌውንም ከበለሰ ተማሩ፤ ጫፍዋ ሲለሰልሰ ቅጠልዋም ሲያቈጠቅጥ፤ ያን ጊዜ በጋ እንደ ቀረበ ታውቃላችሁ፤ 29 እንዲሁ ደግሞ እናንተ ይህን ሁሉ መሆኑን ስታዩ¹⁹ ቀርቦ በደጅ እንደ ሆነ እውቁ። 30 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ እስኪሆን ድረስ ይህ ትውልድ አያልፍም። 31 ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።

32 ስለዚያች ቀን ወይም ስለዚያች ሰዓት ግን የሰማይ መላእክትም ቢሆኑ ልጅም ቢሆን ከአባት በቀር የሚያውቅ የለም።

28 ይህም ሊሆን ሲጀምር ቤዛችሁ ቀርቦ አልና አሻቅባችሁ ራሳችሁን አንሡ።

29 ምሳሌንም ነገራቸው እንዲህ ሲል፡- በለስንና ዛፎችን ሁሉ እዩ፤ 30 ሲያቈጠቅጡ ተመልክታችሁ በጋ አሁን እንደ ቀረበ ራሳችሁ ታውቃላችሁ። 31 እንዲሁ ደግሞ እናንተ ይህ ሁሉ¹⁹ መሆኑን ስታዩ የእግዚአብሔር መንግሥት እንደ ቀረበች እውቁ።

32 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ሁሉ እስኪሆን ድረስ ይህ ትውልድ አያልፍም። 33 ሰማይና ምድር ያልፋሉ፤ ቃሌ ግን አያልፍም።

20 ከአምስቱ ምሳሌዎች እንዴት ማርቆስ ወንጌል ውስጥ ብቻ ሲጠቀስ (13፡34-36)፤ አራቱ ደግሞ ማቴዎስ ውስጥ ብቻ ነው የተነገሩት (24፡43፤ 45-51፤ 25፡1-12፤ 14-30)። በመጀመሪያው፤ በሁለተኛውና በአራተኛው ምሳሌዎች የተጠቀሰው ዋና ትምህርት ነቅቶ ስለመጠበቅ ነው። የሦስተኛውና የአምስተኛው ምሳሌዎች ትምህርት ደግሞ የአገልግሎት ታማኝነት የጌታን መምጣት በንቃት በመጠበቅ ይታጀባል የሚል ነው።

(ማቴዎስ 24:32-41 የቀጠለ)

ሁሉን እስከ ወሰደ ድረስ እንዳላወቁ፤ የሰው ልጅ መምጣት ደግሞ እንዲሁ ይሆናል። 40 በዚያን ጊዜ ሁለት ሰዎች በእርሻ ይሆናሉ፤ አንዱ ይወስዳል አንዱም ይቀራል፤ 41 ሁለት ሴቶች በወፍጮ ይፈጫሉ፤ አንዲቱ ትወስዳለች አንዲቱም ትቀራለች።

◆ ክፍል 139ረ. ተግቶ መጠበቅንና ታማኝነትን የሚያስተምሩ አምስት ምሳሌዎች²⁰ [ክፍል 108ሐና 127ለን ይመልከቱ]

- ደብረ ዘይት -

ማቴዎስ 24:42-25:30

ማርቆስ 13:33-37

ሉቃስ 21:34-36

33 ጊዜው መቼ እንዲሆን አታውቁምና ተጠንቀቁ፤ ትጉ፤ ጸልዩም። 34 ቤቱን ትቶ ወደ ሌላ አገር እንደ ሄደ ሰው ነው፤ ለባሮቹም ሥልጣን ለእያንዳንዱም ሥራውን ሰጥቶ በረኛውን እንዲተጋ አዘዘ።

33 ጊዜው መቼ እንዲሆን አታውቁምና ተጠንቀቁ፤ ትጉ፤ ጸልዩም። 34 ቤቱን ትቶ ወደ ሌላ አገር እንደ ሄደ ሰው ነው፤ ለባሮቹም ሥልጣን ለእያንዳንዱም ሥራውን ሰጥቶ በረኛውን እንዲተጋ አዘዘ።

34 ነገር ግን ልባችሁ በመጠጥ ብዛትና በስካር ስለ ትዳርም በማሰብ እንዳይከብድ፤ ያ ቀንም በድንገት እንዳይመጣባችሁ ለራሳችሁ ተጠንቀቁ፤ 35 በምድር ሁሉ ላይ በሚቀመጡ ሁሉ እንደ ወ ጥ መ ድ ይደርስባችዋልና። 36 እንግዲህ ሊመጣ ካለው ከዚህ ሁሉ ለማምለጥ፤ በሰው ልጅም ፊት ለመቆም እንድትችሉ ስትጸልዩ ሁል ጊዜ ትጉ።

42 ጌታችሁ በምን ሰዓት እንዲመጣ አታውቁምና እንግዲህ ንቁ።

35 እንግዲህ በማታ ቢሆን ወይም በእኩለ ሌሊት ወይም ዶሮ ሲጮኽ ወይም በማለዳ ቢሆን ባለቤቱ መቼ እንዲመጣ አታውቁምና 36 ድንገት መጥቶ ተኝታችሁ እንዳያገኛችሁ ስለዚህ ትጉ።

43 ያን ግን እወቁ፤ ባለቤት ከሌሊቱ በየትኛው

37 ለእናንተም የምነግራችሁ ለሁሉ እላለሁ፤ ትጉ።

ክፍል ሌባ እንዲመጣ ቢያውቅ ኖሮ፤ በነቃ ቤቱም ሊቈፈር ባልተወም ነበር። 44 ስለዚህ እናንተ ደግሞ ተዘጋጅታችሁ ኑሩ፤ የሰው ልጅ በማታስቡበት ሰዓት ይመጣልና።

45 እንኪያስ ምግባቸውን በጊዜው ይሰጣቸው ዘንድ ጌታው በቤተ ሰዎች ላይ የሾመው ታማኝና ልባም ባሪያ ማን ነው? 46 ጌታው መጥቶ እንዲህ ሲያደርግ የሚያገኘው ያ ባሪያ ብፁዕ ነው፤ 47 እውነት እላችኋለሁ፤ ባለው ሁሉ ላይ ይሾመዋል። 48 ያ ክፉ ባሪያ ግን፡- ጌታዬ እስኪመጣ ይዘገያል ብሎ በልቡ ቢያስብ፤ 49 ባልንጀሮቹን ባሮች ሊመታ ቢጀምር ከሰካሮችም ጋር ቢበላና ቢጠጣ፤ 50 የዚያ ባሪያ ጌታ ባልጠበቃት ቀን ባላወቃትም ሰዓት ይመጣል፤ 51 ከሁለትም ይሰነጥቀዋል፤ እድሉንም ከግብዞች ጋር ያደርግበታል፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።

(ማቴዎስ 24:42-25:30 የቀጠለ)

1 በዚያን ጊዜ መንግሥት ሰማያት መብራታቸውን ይዘው መሽራውን ሊቀበሉ የወጡ አሥር ቆነጃጅትን ትመስላለች። 2 ከእነርሱም አምስቱ ሰነፎች አምስቱም ልባዎች ነበሩ። 3 ሰነፎቹ መብራታቸውን ይዘው ከእነርሱ ጋር ዘይት አልያዙምና፤ 4 ልባዎቹ ግን ከመብራታቸው ጋር በማሰርአቸው ዘይት ያዙ። 5 መሽራውም በዘገየ ጊዜ ሁሉ እንቅልፍ እንቅልፍ አላቸውና ተኙ።

6 እኩል ሌሊትም ሲሆን፡- እነሆ፤ መሽራው ይመጣል፤ ትቀበሉት ዘንድ ውጡ የሚል ውክታ ሆነ።

7 በዚያን ጊዜ እነዚያ ቆነጃጅት ሁሉ ተነሡና መብራታቸውን አዘጋጁ። 8 ሰነፎቹም ልባዎቹን፡- መብራታችን ሊጠፋብን ነው፤ ከዘይታችሁ ስጡን አሉአቸው።

9 ልባዎቹ ግን መልሰው፡- ምናልባት ለእኛና ለእናንተ ባይበቃስ፤ ይልቅስ ወደሚሸጡት ሄዳችሁ ለራሳችሁ ግዙ አሉአቸው።

10 ሊገዙም በሄዱ ጊዜ መሽራው መጣ፤ ተዘጋጅተው የነበሩትም ከእርሱ ጋር ወደ ሰርግ ገቡ፤ ደጁም ተዘጋ።

11 በኋላም ደግሞ የቀሩት ቆነጃጅት መጡና፡- ጌታ ሆይ ጌታ ሆይ፤ ክፈትልን አሉ።

12 እርሱ ግን መልሶ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ አላውቃችሁም አለ።

13 ቀኒቱንና ሰዓቲቱን አታውቁምና እንግዲህ ንቁ።

14 ወደ ሌላ አገር የሚሄድ ሰው ባሮቹን ጠርቶ ያለውን ገንዘብ እንደ ሰጣቸው እንዲሁ ይሆናልና፤ 15 ለእያንዳንዱ እንደ ዓቅሙ፤ ለአንዱ አምስት መክሊት ለአንዱ ሁለት ለአንዱም አንድ ሰጠና ወደ ሌላ አገር ወዲያው ሄደ። 16 አምስት መክሊትም የተቀበለው ሄዶ ነገደበት ሌላም አምስት አተረፈ፤ 17 እንዲሁም ሁለት የተቀበለው ሌላ ሁለት አተረፈ። 18 አንድ የተቀበለው ግን ሄዶ ምድርን ቆፈረና የጌታውን ገንዘብ ቀበረ።

19 ከብዙ ዘመንም በኋላ የእነዚያ ባሮች ጌታ መጣና ተቆጣጠራቸው። 20 አምስት መክሊት የተቀበለውም ቀረበና ሌላ አምስት መክሊት አሰረከበ፡- ጌታ ሆይ፤ አምስት መክሊት ሰጥተኸኝ ነበር፤ እነሆ፤ ሌላ አምስት መክሊት አተረፍሁበት አለ።

21 ጌታውም፡- መልካም፤ አንተ በኃ ታማኝም ባሪያ፤ በጥቂቱ ታምነሃል፤ በብዙ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ አለው።

22 ሁለት መክሊትም የተቀበለው ደግሞ ቀርቦ፡- ጌታ ሆይ፤ ሁለት መክሊት ሰጥተኸኝ ነበር፤ እነሆ፤ ሌላ ሁለት መክሊት አተረፍሁበት አለ።

23 ጌታውም፡- መልካም፤ አንተ በኃ ታማኝም ባሪያ፤ በጥቂቱ ታምነሃል፤ በብዙ እሾምሃለሁ፤ ወደ ጌታህ ደስታ ግባ አለው።

24 አንድ መክሊትም የተቀበለው ደግሞ ቀርቦ፡- ጌታ ሆይ፤ ካልዘራህባት የምታጭድ ካልበተንህባትም የምትሰበስብ ጨካኝ ሰው መሆንህን አውቃለሁ፤ 25 ፈራሁም ሄጄም መክሊትህን በምድር ቀበርሁት፤ እነሆ፤ መክሊትህ አለህ አለ።

21 [ማቴ. 25:31] የሰው ልጅ በሚመጣበት ጊዜ የሚቀመጥበት ዙፋን (ማቴ. 24:30፤ ማር. 13:26፤ ሉቃስ 21:27፤ ክፍል 139መ)፤ በምድር ላይ ነው የሚገኘው። ይህ ዙፋን የአውራሽ አባቱ የዳዊት ነው (ሉቃስ 1:32-33፤ ክፍል5)። እዚያ ላይ ሆኖ ከታላቁ የፍጻ ዘመን በተረፉት ላይ ይፈርዳል (“ታላቅ መከራ”፤ ማቴ. 24: 21-22፤ ማር. 13:19-20፤ ክፍል 139ሐ፤ ማቴ. 24:29፤ ማር. 13:24፤ ክፍል 139መ)።

(ማቴዎስ 24:42-25:30 የቀጠለ)

26 ጌታውም መልሶ እንዲህ አለው፡- አንተ ክፉና ሃኪተኛ ባሪያ፤ ካልዘራሁባት እንዳጭድ ካልበተንሁባትም እንድሰበስብ ታውቃለህን? 27 ስለዚህ ገንዘቤን ለለዋጮች አደራ ልትሰጠው በተገባህ ነበር፤ እኔም መጥቼ ያለኝን ከትርፉ ጋር እወስደው ነበር።

28 ስለዚህ መክሊቱን ውሰዱበት አሥር መክሊትም ላለው ስጡት፤ 29 ላለው ሁሉ ይሰጠዋልና ይበዛላትማል፤ ከሌለው ግን ያው ያለው እንኳ ይወሰድበታል። 30 የማይጠቅመውንም ባሪያ በውጭ ወዳለው ጨለማ አውጡት፤ በዚያ ልቅሶና ጥርስ ማፋጨት ይሆናል።

◆ ክፍል 139ሰ. በሰው ልጅ መምጫ ጊዜ የሚኖር ፍርድ

- ደብረ ዘይት -

(ማቴዎስ 25:31-46)

31 የሰው ልጅ በክብሩ በሚመጣበት ጊዜ ከእርሱም ጋር ቅዱሳን መላእክቱ ሁሉ፤ በዚያን ጊዜ በክብሩ ዙፋን²¹ ይቀመጣል፤ 32 አሕዛብም ሁሉ በፊቱ ይሰበሰባሉ፤ እረኛም በጎቹን ከፍየሎች እንደሚለይ እርስ በርሳቸው ይለያቸዋል፤ 33 በጎችን በቀኙ ፍየሎችንም በግራው ያቆማቸዋል።

34 ንጉሡም በቀኙ ያሉትን እንዲህ ይላቸዋል፡- እናንተ የአባቱ ቡሩካን፤ ኑ፤ ዓለም ከተፈጠረበት ጊዜ ጀምሮ የተዘጋጀላችሁን መንግሥት ውረሱ። 35 ተርቤ አብልታችሁኛልና፤ ተጠምቼ አጠጥታችሁኛልና፤ እንግዳ ሆኜ ተቀብላችሁኛልና፤ ታርዜ አልብላችሁኛልና፤ 36 ታምሜ ጠይቃችሁኛልና፤ ታስሬ ወደ እኔ መጥታችኋልና።

37 ጻድቃንም መልሰው ይሉታል፡- ጌታ ሆይ፤ ተርበህ አይተን መቼ አበላንህስ? ወይስ ተጠምተህ አይተን መቼ አጠጣንህ? 38 እንግዳ ሆነህስ አይተን መቼ ተቀበልንህ? ወይስ ታርዘህ አይተን መቼ አለበስንህ? 39 ወይስ ታመህ ወይስ ታስረህ አይተን መቼ ወደ አንተ መጣን?

40 ንጉሡም መልሶ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ወንድሞቼ ለአንዱ እንኳ ስላደረጋችሁት ለእኔ አደረጋችሁት ይላቸዋል።

41 በዚያን ጊዜ በግራው ያሉትን ደግሞ ይላቸዋል፡- እናንተ ርጉማን፤ ለሰይጣንና ለመላእክቱ ወደ ተዘጋጀ ወደ ዘላለም እሳት ከእኔ ሂዱ። 42 ተርቤ አላበላችሁኝምና፤ ተጠምቼ አላጠጣችሁኝምና፤ እንግዳ ሆኜ አልተቀበላችሁኝምና፤ 43 ታርዜ አላበላችሁኝምና፤ ታምሜ ታስሬም አልጠየቃችሁኝምና።

44 እነርሱ ደግሞ ይመልሱና፡- ጌታ ሆይ፤ ተርበህ ወይስ ተጠምተህ ወይስ እንግዳ ሆነህ ወይስ ታርዘህ ወይስ ታመህ ወይስ ታስረህ መቼ አይተን አላገለገልንህም? ይሉታል።

45 ያን ጊዜ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ከሁሉ ከሚያንሱ ከእነዚህ ለአንዱ ስላደረጋችሁት ለእኔ ደግሞ አላደረጋችሁትም ብሎ ይመልስላቸዋል።

46 እነዚያም ወደ ዘላለም ቅጣት፤ ጻድቃን ግን ወደ ዘላለም ሕይወት ይሄዳሉ።

> አሳልፎ የመስጠት ዝግጅቶች <

◆ ክፍል 140. የአይሁድ መሪዎች ኢየሱስን ለማሠርና ለመግደል ያቀዱት ሤራ

- ደብረ ዘይት እና የሊቀ ካህናቱ ግቢ -

ማቴዎስ 26:1-5	ማርቆስ 14:1-2	ሉቃስ 22:1-2
1 ኢየሱስም እነዚህን ቃሎች ሁሉ በፈጸመ ጊዜ፤ 2 ለደቀ መዛሙርቱ፡- ከሁለት ቀን በኋላ ፋሲካ እንዲሆን ታውቃላችሁ፤ የሰው ልጅም ሊሰቀል አልፎ ይሰጣል አለ። 3 በዚያን ጊዜ የካህናት አለቆች²² የሕዝብም ሽማግሎች ቀያፋ በሚባለው በሊቀ ካህናቱ ግቢ ተሰበሰቡ፤ 4 ኢየሱስንም በተንኲል ሊያስይዙት ሊገድሉትም ተማከሩ፤ 5 ነገር ግን፡- በሕዝቡ ዘንድ ሁከት እንዳይነሣ በበዓል አይሁን አሉ።	1 ከሁለት ቀን በኋላ ፋሲካና የቂጣ በዓል ነበረ። የካህናት አለቆችም ጻፎችም²² እንዴት አድርገው በተንኲል እንደሚይዙትና እንደሚገድሉት ይፈልጉ ነበር። 2 የሕዝብ ሁከት እንዳይሆን በበዓል አይሁን ይሉ ነበርና።	1 ፋሲካም የሚባለው የቂጣ በዓል ቀረበ። 2 የካህናት አለቆችና ጻፎችም²² እንዴት ይፈልጉ ነበር፤ ሕዝቡን ይፈሩ ነበርና።

²² [ማቴ. 26:3፤ ማርቆስ 14:1፤ ሉቃስ 22:2] የካህናቱ አለቆች ከሦስት ቡድኖቻቸው መካከል ሁለቱን በመወከል ቀደም ሲል የተሰሩ ውሳኔዎችን ተግባራዊ የሚያደርጉበትን እቅድ ለማዘጋጀት በቀያፋ መሪነት ተሰበሰቡ (ዮሐ. 11:53፤ ክፍል 119)። የካህናቱ አለቆች ኢየሱስ በሕዝቡ ዘንድ፡- በተለይም ከጊሊናና ከፓርያ በመጡት ዘንድ ከነበረው ታላቅ ተወዳጅነት የተነሣ (ሉቃስ 21:38፤ 22:2)፤ በዓሉ እስኪያበቃና፤ እነዚህ ተጓዦች ወደየመጡበት እስኪመለሱ ለመጠበቅ ወሰኑ (ማቴ. 26:5፤ ማር. 14:2)። ይሁን እንጂ ያልጠበቁትና የሚፈልጉት መልካም ነገር ከአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት ከአንዱ ስለደረሳቸው (ክፍል 142)፤ የድርጊታቸውን ጊዜ አፈጠኑት። ይህ ሁኔታ ኢየሱስን በስውር እንዲይዙት አስቻላቸው (ሉቃስ 22:6፤ ክፍል 142፤ 153)። የእግዚአብሔር በግ መሰዋት በፋሲካ ዕለት እንጂ፤ ከዚያ በኋላ እንዳይሆን (ማቴ. 26:2) አስቀድሞ በእግዚአብሔር የተወሰነው ጊዜ በዚህ ሁኔታ ተጠበቀ።

◆ ክፍል 141. ማርያም ኢየሱስን ለቀብሩ ሽቶ መቀባቷ

[ክፍል 59ን ይመልከቱ]

- ቢታንያ፣ በለምጸሙ ስምዎን ቤት -

ማቴዎስ 26፡6-13

6 ኢየሱስም በቢታንያ በለምጸሙ በስምዎን ቤት ሳለ፤ 7 አንዲት ሴት ዋጋው እጅግ የበዛ ሽቱ የሞላው የአልባስጥሮስ ብልቃጥ ይዛ ወደ እርሱ ቀረበች በማዕድም ተቀምጦ ሳለ በራሱ ላይ አፈሰሰችው።

8 ደቀ መዛሙርቱም ይህን አይተው ተቈጡና፡- ይህ ጥፋት ለምንድር ነው? 9 ይህ በብዙ ዋጋ ተሽጦ ለድሆች ሊሰጥ ይቻል ነበርና አሉ።

10 ኢየሱስም ይህን አውቆ እንዲህ አላቸው፡- መልካም ሥራ ሠርታልኛለችና ሴቲቱንስ ስለ ምን ታደክሙአታላችሁ? 11 ድሆች ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልኖርም፤ 12 እርስዋ ይህን ሽቱ በሰውነቱ ላይ አፍስሳ ለመቃብሬ አደረገች። 13 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ወንጌል በዓለም ሁሉ በማናቸውም ስፍራ በሚሰበክበት እርስዋ ያደረገችው ደግሞ ለእርስዋ መታሰቢያ እንዲሆን ይነገራል።

ማርቆስ 14፡3-9

3 እርሱም በቢታንያ በለምጸሙ በስምዎን ቤት በነበረ ጊዜ፤ በማዕድም ተቀምጦ ሳለ፤ አንዲት ሴት ዋጋው እጅግ የከበረ ጥሩ ኖርዶስ ሽቱ የመላበት የአልባስጥሮስ ብልቃጥ ይዛ መጣች፤ ቢልቃጡንም ሰብራ በራሱ ላይ አፈሰሰችው።

4 አንዳንዶችም፡- ይህ የሽቱ ጥፋት ለምንድር ነው? 5 ይህ ሽቱ ከሦስት መቶ ዲናር በሚበልጥ ዋጋ ተሽጦ ለድሆች ሊሰጥ ይቻል ነበርና ብለው በራሳቸው ይቈጡ ነበር፤ እርስዋንም ነቀፉአት።

6 ኢየሱስ ግን እንዲህ አለ፡- ተዉአት፤ ስለ ምን ታደክሙ አታላችሁ? መልካም ሥራ ሠርታልኛለች። 7 ድሆች ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና፤ በማናቸውም በወደዳችሁት ጊዜ መልካም ልታደርጉላቸው ትችላላችሁ፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልኖርም። 8 የተቻላትን አደረገች፤ አስቀድማ ለመቃብሬ ሥጋዬን ቀባችው። 9 እውነት እላችኋለሁ፤ ይህ ወንጌል በዓለሙ ሁሉ በሚሰበክበት በማናቸውም ስፍራ፤ እርስዋ ያደረገችው ደግሞ ለእርስዋ መታሰቢያ ሊሆን ይነገራል።

ዮሐንስ 12፡2-8

2 በዚያም እራት አደረጉለት፤ ማርታም ታገለግል ነበር፤ አልዓዛር ግን ከእርሱ ጋር ከተቀመጡት አንዱ ነበረ። 3 ማርያምም ዋጋው እጅግ የከበረ የጥሩ ኖርዶስ ሽቱ ንጥር ወስዳ የኢየሱስን እግር ቀባች፤ በጠጉርዋም እግሩን አበሰች፤ ቤቱም ከኖርዶስ ሽቱ ሞላ።

4 ነገር ግን ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ አሳልፎ ሊሰጠው ያለው የስምዎን ልጅ የአስቆሮቱ ይሁዳ፡- 5 ይህ ሽቱ ለሦስት መቶ ዲናር ተሽጦ ለድሆች ያልተሰጠ ስለ ምን ነው? አለ። 6 ይህንም የተናገረ ሌባ ስለ ነበረ ነው እንጂ ለድሆች ተገድዶላቸው አይደለም፤ ከረጢትም ይዞ በውስጡ ከሚገባው ይወስድ ስለ ነበረ ነው።

7 ኢየሱስም፡- ለምቀበርበት ቀን እንድትጠብቁ ተውሉት፤ 8 ድሆችስ ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር ይኖራሉና፤ እኔ ግን ሁልጊዜ ከእናንተ ጋር አልኖርም አለ።

◆ ክፍል 142. ይሁዳ ኢየሱስን አሳልፎ ለመስጠት መስማማቱ

- ኢየሩሳሌም -

ማቴዎስ 26:14-16

14 በዚያን ጊዜ የአስቆሮቱ ይሁዳ የሚባለው ከአሥራ ሁለቱ አንዱ ወደ ካህናት አለቆች ሄደ፡- 15 ምን ልትሰጡኝ ትወዳላችሁ እኔም አሳልፌ እሰጣችኋለሁ? እነርሱም ሠላሳ ብር መዘኑለት። 16 ከዚያችም ሰዓት ጀምሮ አሳልፎ ሊሰጠው ምቹ ጊዜ ይሻ ነበር።

ማርቆስ 14:10-11

10 ከአሥራ ሁለቱም አንዱ የአስቆሮቱ ይሁዳ አሳልፎ ሊሰጠው ወደ ካህናት አለቆች ሄደ። 11 ሲሰሙም ደስ አላቸው ብርም ይሰጡት ዘንድ ተስፋ ሰጡት። በሚመኝ ጊዜም እንዴት አድርጎ አሳልፎ እንዲሰጠው ይፈልግ ነበር።

ሉቃስ 22:3-6

3 ሰይጣንም²³ ከአሥራ ሁለቱ ቊጥር አንዱ በነበረው የአስቆሮቱ በሚባለው በይሁዳ ገባ፤ 4 ሄዶም እንዴት አሳልፎ እንዲሰጣቸው ከካህናት አለቆችና ከመቅደስ አዛዦች ጋር ተነጋገረ። 5 እነርሱም ደስ አላቸው፤ ገንዘብም ሊሰጡት ተዋዋሉ። 6 እሺም አለ፡ ሕዝብም በሌለበት አሳልፎ እንዲሰጣቸው ምቹ ጊዜ ይፈልግ ነበር።

> የመጨረሻው ማዕድ <

◆ ክፍል 143. የፋሲካ ማዕድ መሰናዶ

- ኢየሩሳሌም -

ማቴዎስ 26:17-19

17 በቂጣው በዓል በመጀመሪያ ቀን ደቀ መዛሙርቱ ወደ ኢየሱስ ቀርበው፡- ፋሲካ²⁴ ትበላ ዘንድ ወዴት ልናሰናዳለህ ትወዳለህ አሉት።

ማርቆስ 14:12-16

12 ፋሲካን በሚያርዱበት በቂጣ በዓል መጀመሪያ ቀን ደቀ መዛሙርቱ፡- ፋሲካን ትበላ ዘንድ ወዴት ሄደን ልናሰናዳ ትወዳለህ? ²⁴ አሉት።

ሉቃስ 22:7-13

7 ፋሲካንም ሊያርዱበት የሚገባው የቂጣ በዓል ደረሰ፤

8 ጴጥሮስንና ዮሐንስንም፡- ፋሲካን

²³ [ሉቃስ 22:3] ይሁዳ ይህን የጥፋት አቅጣጫ እንዲከተል ሰይጣን በምን ሁኔታ እንዳነሣው መጽሐፍ ቅዱስ አይገልጥም። ከብዙ ዓላማዎች በአንዱ ወይም ሁሉንም በየዘ ምክንያት ተነሣሥቶ ይሆናል። ምኞት አንዱ ምክንያት ይመስላል (ዮሐ. 12:6፤ ክፍል 141)። እንደ ሌሎቹ ደቀ መዛሙርት ለድሆች ያለበ መስሎ ለመታየት ሳይሻም አልቀረም (ማቴ. 26:8-9፤ ማር. 14:4-5፤ ክፍል 141)። ምናልባትም በቅርቡ በወጣው ትእዛዝ መሠረት ኢየሱስ ያለበትን በመጠቀም (ዮሐ. 11:57፤ ክፍል 128ሀ) የዜግነት ግዴታውን መወጣት እንዳለበት ተሰምቶት ይሆናል። ኢየሱስ ወደ ኢየሩሳሌም በከብር ከገባ በኋላ እንዲነግሥ (ማቴ. 21:15-17፤ ሉቃስ 19:39-40፤ ክፍል 128ለ)፤ በአይሁድና በርሱ መካከል አንዳች ስምምነት ባለመደረጉ ከሌሎቹ ደቀመዛሙርት ይልቅ ተበሳጭቶ ይሆናል። ምናልባትም በዚህ ድርጊቱ እንዲነግሥ ኢየሱስን የሚያስገድድ መስሎታል። ባለፉት ሦስት ዓመታት የተከናወኑትን ከተመለከተ በኋላ ድርጊቱ በምንም ሁኔታ ኢየሱስን ለሞት ያበቃል ብሎ አላሰበም (ክፍል 158)። ያም ሆነ ይህ ለድርጊቱ ያነሣው ራስ ወዳድነት ነው። ይህ ባይሆን ኑሮ በሰይጣን ባልተመራ ነበር።

(ማቴዎስ 26:17-19 የቀጠለ)	(ማርቆስ 14:12-16 የቀጠለ)	(ሉቃስ 22:7-13 የቀጠለ)
18 እርሱም፡- ወደ ከተማ ከእገሌ ዘንድ ሄዳችሁ፡-	13 ከደቀ መዛሙርቱም ሁለት ላክ እንዲህም አላቸው፡-	እንድንበላ ሄዳችሁ አዘጋጁልን ²⁴ ብሎ ላካቸው።
መምህር፡- ጊዜዬ ቀርቦአል፤ ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ከአንተ ዘንድ ፋሲካን አደርጋለሁ ይላል በሉት አለ።	ወደ ከተማ ሄዱ፤ ማድጋውኃ የተሸከመ ሰውም ይገናኛችኋል፤ 14 ተከተሉት፤ የሚገባበትንም የቤቱን ጌታ፡- መምህር፡- ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ፋሲካን የምበላበት የእንግዳቤት ወዴት ነው? ይላል በሉት። 15 እርሱም በደርብ ላይ ያለውን የተሰናዳና የተነጠፈ ታላቅ አዳራሽ ያሳያችኋል፤	9 እነርሱም፡- ወዴት እናዘጋጅ ዘንድ ትወዳለህ? አሉት። 10 እርሱም አላቸው፡- እነሆ፤ ወደ ከተማ ስትገቡ ማድጋውኃ የተሸከመ ሰው ይገናኛችኋል፤ ወደ ሚገባበት ቤት ተከተሉት፤ 11 ለባለቤቱም፡- መምህር፡- ከደቀ መዛሙርቱ ጋር ፋሲካን የምበላበት የእንግዳቤት ወዴት ነው? ይልሃል በሉት፤ 12 ያም በደርብ ላይ ያለውን የተነጠፈ ታላቅ አዳራሽ ያሳያችኋል፤ በዚያም አሰናዱልን።
19 ደቀ መዛሙርቱም ኢየሱስ እንዳዘዛቸው አደረጉ ፋሲካንም አሰናዱ።	16 በዚያም አሰናዱልን። ደቀ መዛሙርቱም ወጡ ወደ ከተማም ሄደው እንዳላቸው አገኙ፤ ፋሲካንም አሰናዱ።	13 ሄደውም እንዳላቸው አገኙና ፋሲካን አሰናዱ።

◆ ክፍል 144. የፋሲካ ማዕድ መጀመርና፤ ታላቅ ሆኖ ስለመቆጠር በደቀ መዛሙርቱ መሐል የተፈጠረ ክርክር

[ክፍል 125ለን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፤ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ማቴዎስ 26:20	ማርቆስ 14:17	ሉቃስ 22:14-16፤ 24-30
20 በመሸም ጊዜ ከአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርቱ ጋር በማዕድ ተቀመጠ።	17 በመሸም ጊዜ ከአሥራ ሁለቱ ጋር መጣ።	14 ሰዓቱም በደረሰ ጊዜ ከአሥራ ሁለቱ ሐዋርያት ጋር በማዕድ ተቀመጠ። 15 እርሱም፡- ከመከራዬ በፊት ከእናንተ ጋር ይህን

²⁴ [ማቴ. 26:17፤ ማር. 14:12፤ ሉቃስ 22:8] እነዚህ ዝግጅቶች የተደረጉት በሚያዝያ ወር ሐሙስ ዕለት (በዕብራውያን የቀን አቆጣጠር በኒሳን ወር አሥራ አራተኛው ቀን) ነው። በፋሲካው እራት ዝግጅት ወቅት፤ ከቀትር በኋላ በጊዜው ልማድ መሠረት ጠቦቶች ይሰውና በምሽት ይመገቧቸው ነበር።

(ሉቃስ 22፡14-16፤ 24-30 የቀጠለ)

ፋሲካ²⁵ ልቦላ እጅግ እመኝ ነበር፤ 16 እላችኋለሁና፤ በእግዚአብሔር መንግሥት እስኪፈጸም ድረስ፤ ወደ ፊት ከዚህ አልበላም አላቸው።

24 ደግሞም ማናቸውም ታላቅ ሆኖ እንዲቆጠር በመካከላቸው ክርክር ሆነ። 25 እንዲህም አላቸው፡- የአሕዛብ ነገሥታት ይገዙአቸዋል፤ በላያቸውም የሚሠሉጥኑት ቸርነት አድራጊዎች ይባላሉ። 26 እናንተ ግን እንዲህ አትሁኑ፤ ነገር ግን ከእናንተ ታላቅ የሆነ በመካከላችሁ እንደ ታናሽ፤ የሚገዛም እንደሚያገለግል ይሁን። 27 በማዕድ የተቀመጠ ወይስ የሚያገለግል ማናቸው ታላቅ ነው? የተቀመጠው አይደለምን? እኔ ግን በመካከላችሁ እንደሚያገለግል ነኝ። 28 ነገር ግን እናንተ በፈተናዎቼ ከእኔ ጋር ጸንታችሁ የኖራችሁ ናችሁ፤ 29-30 አባቱ እኔን እንደ ሾመኝ እኔ ደግሞ በመንግሥቱ ከማዕዴ ትበሉና ትጠጡ ዘንድ፤ በአሥራ ሁለቱ በእስራኤል ነገድ ስትፈርዱ በዙፋኖች ትቀመጡ ዘንድ ለመንግሥት እሾማችኋለሁ።

◆ ክፍል 145. የደቀ መዛሙርትን እግር ማጠብ

- ኢየሩሳሌም፤ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 13፡1-20

1 ኢየሱስም ከፋሲካ በዓል በፊት፤ ከዚህ ዓለም ወደ አብ የሚሄድበት ሰዓት እንደ ደረሰ አውቆ፤ በዚህ ዓለም ያሉትን ወገኖቹን የወደዳቸውን እስከ መጨረሻ ወደዳቸው።

2 እራትም ሲበሉ ዲያብሎስ በስምዎን ልጅ በአስቆሮቱ በይሁዳ ልብ አሳልፎ እንዲሰጠው አሳብ ካገባ በኋላ፤ 3 ኢየሱስ አብ ሁሉን በልጁ እንደ ሰጠው ከእግዚአብሔርም እንደ ወጣ ወደ እግዚአብሔርም እንዲሄድ አውቆ፤ 4 ከእራት ተነሣ ልብሱንም አኖረ፤ ማበሻም ጨርቅ ወስዶ ታጠቀ፤ 5 በኋላም በመታጠቢያው ውኃ ጨመረ፤ የደቀ መዛሙርቱንም እግር ሊያጥብና በታጠቀበትም ማበሻ ጨርቅ ሊያብስ ጀመረ።

6 ወደ ስምዎን ጴጥሮስም መጣ፤ እርሱም፡- ጌታ ሆይ፤ አንተ የእኔን እግር ታጥባለህን? አለው።

7 ኢየሱስም መልሶ፡- እኔ የማደርገውን አንተ አሁን አታውቅም፤ በኋላ ግን ታስተውለዋለህ አለው።

8 ጴጥሮስም፡- የእኔን እግር ለዘላለም አታጥብም አለው።

ኢየሱስም፡- ካላጠብሁህ፤ ከእኔ ጋር ዕድል የለህም ብሎ መለሰለት።

9 ስምዎን ጴጥሮስም፡- ጌታ ሆይ፤ እጄንና ራሴን ደግሞ እንጂ እግሬን ብቻ አይደለም አለው።

²⁵ [ሉቃስ 22፡15] ይህ “የመጨረሻው እራት” የፋሲካ ምግብ መሆኑን ማቴዎስ፤ ማርቆስና ሉቃስ በማያሻማ ሁኔታ ገልጠውታል። ይህ ማለት የፋሲካው ግብዣ የተደረገው በሚያዝያ ወር (ዘሌዋ. 23፡5)፤ ሐሙስ ምሽት ጸሐይ ከጠለቀች በኋላ ሆኖ፤ የወሩ አሥራ አራተኛ ቀን አብቅቶ አሥራ አምስተኛው የተጀመረበት ነበር። ወሩ በዕብራይስጥ “ኒሳን” ሲባል፤ ይህም የመጀመሪያው ወር ነው።

²⁶ [ዮሐ. 13፡15] እራት በመበላት ላይ ሳለ ኢየሱስ ያደረገው ነገር ራስን እስከ መሥዋዕት የሚያደርስ ትህትናን ማሳየት ስለሆነ፤ ደቀ መዛሙርቱ ይህን ምሳሌ በመውረስ መምህራቸውን ለመምሰል ይችሉ ነበር (ዮሐ. 13፡14፤ 16-17፤ ክፍል 125A፤ 144)።

(ዮሐንስ 13:1-20 የቀጠለ)

10 ኢየሱስም፡- የታጠበ እግሩን ከመታጠብ በቀር ሌላ አያስፈልገውም፤ ሁለንተናው ግን ጉዳሕ ነው፤ እናንተም ጉዳሕን ናችሁ፤ ነገር ግን ሁላችሁ አይደላችሁም አለው።

11 አሳልፎ የሚሰጠውን ያውቅ ነበርና፤ ስለዚህ፡- ሁላችሁ ጉዳሕን አይደላችሁም አለው።

12 እግራቸውንም አጥቦ ልብሱንም አንሥቶ ዳግመኛ ተቀመጠ፤ እንዲህም አላቸው፡- ያደረግሁላችሁን ታስተውላላችሁን? 13 እናንተ መምህርና ጌታ ትሉኛላችሁ፤ እንዲሁ ነኝና መልካም ትላላችሁ። 14 እንግዲህ እኔ ጌታና መምህር ስሆን እግራችሁን ካጠብሁ፤ እናንተ ደግሞ እርስ በርሳችሁ እግራችሁን ትተጣጠቡ ዘንድ ይገባችኋል። 15 እኔ ለእናንተ እንዳደረግሁ እናንተ ደግሞ ታደርጉ ዘንድ ምሳሌ²⁶ ሰጥቻችኋለሁና። 16 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ባሪያ ከጌታው አይበልጥም። መልእክተኛም ከላከው አይበልጥም። 17 ይህን ብታውቁ፤ ብታደርጉትም ብፁዓን ናችሁ።

18 ስለ ሁላችሁ አልናገርም፤ እኔ የመረጥኋቸውን አውቃለሁ፤ ነገር ግን መጽሐፍ፡- እንጀራዬን የሚበላ በእኔ ላይ ተረከዙን አነሣብኝ ያለው ይፈጸም ዘንድ ነው።

19 በሆነ ጊዜ እኔ እንደ ሆንሁ ታምኑ ዘንድ፤ ከአሁን ጀምሮ አስቀድሞ ሳይሆን እነግራችኋለሁ። 20 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ማናቸውን የምልከውን የሚቀበል እኔን ይቀበላል፤ እኔንም የሚቀበል የላከኝን ይቀበላል።

◆ ክፍል 146. አሳልፎ ሰጪው መታወቂያ

- ኢየሩሳሌም፤ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ማቴዎስ 26:21-25	ማርቆስ 14:18-21	ሉቃስ 22:21-23	ዮሐንስ 13:21-30
21 ሲበሉም፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ከእናንተ አንዱ እኔን አሳልፎ ይሰጣል አለ።	18 ተቀምጠውም ሲበሉ ኢየሱስ፡- እውነት እላችኋለሁ፤ ከእናንተ አንዱ እርሱም ከእኔ ጋር የሚበላው አሳልፎ ይሰጠኛል አለ።	21 ነገር ግን አሳልፎ የሚሰጠኝ እኛ ²⁷ እነሆ በማዕድ ከእኔ ጋር ናት። 22 የሰው ልጅስ እንደ ተወሰነው ይሄዳል፤ ነገር ግን አልፎ ለሚሰጥበት ለዚያ ሰው ወዮለት። 23 ከእነርሱም ይህን ሊያደርግ ያለው ማን እንደ ሆነ እርስ በርሳቸው ይጠያየቁ ጀመር።	21 ኢየሱስ ይህን ብሎ በመንፈሱ ታወክ መስክሮም፡- እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ ከእናንተ አንዱ አሳልፎ ይሰጠኛል አለ።
22 እኛ ግም አዝነው እያንዳንዱ፡- ጌታ ሆይ፤ እኔ እሆንን? ይሉት ጀመር።	19 እነርሱም ያዝኑ፤ እያንዳንዳቸውም፡- እኔ እሆንን? ይሉት ጀመር። 20 እርሱም መልሶ፡- ከአሥራ ሁለቱ ²⁷		22 ደቀ መዛሙርቱ ስለ ማን እንደ ተናገረ አመንትተው እርስ በርሳቸው ተያዩ።
23 እርሱም መልሶ፡- ከእኔ ጋር			

(ማቴዎስ 26:21-25
የቀጠለ)

እጁን በወጭቱ
ያጠለቀ፤ 27 እኔን
አሳልፎ የሚሰጥ እርሱ
ነው። 24 የሰው ልጅስ
ስለ እርሱ እንደ ተጻፈ
ይሄዳል፤ ነገር ግን
የሰው ልጅ አልፎ
ለሚሰጥበት ለዚያ ሰው
ወዮለት፤ ያ ሰው
ባልተወለደ ይሻለው
ነበር አለ።

25 አሳልፎ
የሚሰጠው ይሁዳም
መልሶ፡- መምህር ሆ
ይ፤ እኔ እሆንን?

አለ፤ አንተ አልህ
አለው።²⁷

(ማርቆስ 14:18-21
የቀጠለ)

አንዱ ከእኔ ጋር ወደ
ወጭቱ እጁን
የሚያጠልቀው ነው።
21 የሰው ልጅስ ስለ
እርሱ እንደ ተጻፈ
ይሄዳል፤ ነገር ግን
የሰው ልጅ አልፎ
ለሚሰጥበት ለዚያ ሰው
ወዮለት፤ ያ ሰው
ባልተወለደ ይሻለው
ነበር አላቸው።

(ዮሐንስ 13:21-30 የቀጠለ)

23 ኢየሱስም ይወደው የነበረ
ከደቀ መዛሙርቱ አንዱ በኢየሱስ
ደረት ላይ ተጠጋ፤ 24 ስለዚህ
ስምዖን ጴጥሮስ እርሱን ጠቅሶ፡-
ስለማን እንደ ተናገረ ንገረን
አለው።

25 እርሱም በኢየሱስ ደረት
እንዲህ ተጠግቶ፡- ጌታ ሆይ፤
ማን ነው? አለው።

26 ኢየሱስም፡-²⁷ እኔ ቀራሽ
አጥቅሼ የምሰጠው እርሱ ነው
ብሎ መለሰለት። ቀራሽም
አጥቅሶ ለአስቆሮቱ ለስምዖን ልጅ
ለይሁዳ ሰጠው።

27 ቀራሽም ከተቀበለ በኋላ ያን
ጊዜ ሰይጣን ንባበት።

እንግዲህ ኢየሱስ፡-
የምታደርገውን ቶሎ ብለህ
አድርግ አለው። 28 ነገር ግን
ከተቀመጡት ስለ ምን ይህን
እንዳለው ማንም አላወቀም፤ 29
ይሁዳ ከረጢቱን የያዘ ስለ ሆነ፤
ኢየሱስ፡- ለበዓሉ የሚያስፈልገንን
ግዛ፤ ወይም ለድሆች ምጽዋት
እንዲሰጥ ያለው ለአንዳንዱ
መስሎአቸው ነበርና። 30 እርሱም
ቀራሹን ከተቀበለ በኋላ ወዲያው
ወጣ፤ ሌሊትም ነበረ።

◆ ክፍል 147. የጴጥሮስ ክህደት በቅድሚያ መነገሩ

[ክፍል 156ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 13፡31-36

31 ከወጣም በኋላ ኢየሱስ እንዲ አለ፡- አሁን የሰው ልጅ ከበረ እግዚአብሔርም ስለ እርሱ ከበረ፤ 32 እግዚአብሔር ስለ እርሱ የከበረ ከሆነ፣ እግዚአብሔር ደግሞ እርሱን ራሱን ያከብረዋል ወዲያውም ያከብረዋል።

33 ልጆች ሆይ፣ ገና ጥቂት ጊዜ ከእናንተ ጋር ነኝ፤ ትፈልጉኛላችሁ፤ ለአይሁድም፡- እኔ ወደምሄድበት እናንተ ልትመጡ አይቻላችሁም እንዳልኋቸው፣ አሁን ለእናንተ ደግሞ እላችኋለሁ።

34 እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ፣ እንደ ወደድኋችሁ እናንተ ደግሞ እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ አዲስ ትእዛዝ እሰጣችኋለሁ። 35 እርስ በርሳችሁ ፍቅር ቢኖራችሁ፣ ደቀ መዛሙርቴ እንደ ሆናችሁ ሰዎች ሁሉ በዚህ ያውቃሉ።

36 ስምዎን ጴጥሮስም፡- ጌታ ሆይ፣ ወዴት ትሄዳለህ? አለው። ኢየሱስም፡- ወደምሄድበት አሁን ልትከተሉኝ አትችልም፣ ነገር ግን በኋላ ትከተላኛለህ ብሎ መለሰለት።

ማቴዎስ 26፡31-35	ማርቆስ 14፡27-31	ሉቃስ 22፡31-38	ዮሐንስ 13፡37-38
31 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ፡- በዚች ሌሊት ሁላችሁ በ እ ኔ ትሰናከላላችሁ፤ [ዘካርያስ 13፡7] ‘ ‘ እ ረ ኛ ው ን እ መ ታ ለ ሁ የ መ ን ጋ ው ም በጎች ይበተናሉ’ ’ የሚል ተጽፎአልና፤ 32 ከተነሣሁ በኋላ ግን ወደ ገሊላ እቀድማችኋለሁ አላቸው።	27 ኢየሱስም፡- በዚች ሌሊት ሁላችሁ በእኔ ትሰናከላላችሁ፤ ‘ ‘ እ ረ ኛ ው ን እ መ ታ ለ ሁ በጎችም ይበተናሉ’ ’ የሚል ተጽፎአልና፤ [ዘካርያስ 13፡7] 28 ነገር ግን ከተነሣሁ በኋላ ወደ ገሊላ እቀድማችኋለሁ አላቸው።	31 ጌታም፡- ስምዎን ስምዎን ሆይ፣ እነሆ፣ ሰይጣን እንደ ስንዴ ሊ ያ በ ጥ ራ ች ሁ ለመነ፤ 32 እኔ ግን እ ም ነ ት ህ እንዳይጠፋ ስለ አንተ አማለድሁ፤ አንተም በተመለስህ ጊዜ ወንድሞችህን አጽና አለ።	

27 [ማቴ. 26፡23፣ 25፤ ማር. 14፡20፤ ሉቃስ 22፡21፤ ዮሐ. 13፡26] ማርቆስና ሉቃስ አሳልፎ የሰጠውን በስም አልጠቀሱትም፤ ማቴዎስና ዮሐንስ ግን ማንነቱን ገልጠዋል። በሥፍራው የነበሩት ሌሎች ደቀ መዛሙርት አሳልፎ ሰጪው ይሁዳ ነው ብለው ያሰቡ አይመስሉም (ዮሐ. 13፡28)። ምክንያቱም ይሁዳ የአሥራ ሁለቱ ደቀ መዛሙርት የተከበረ አባል ነበር። ገንዘብ ያህቸው ይሁዳ ከመሆኑ ባሻገር (ዮሐ. 13፡29፤ 12፡6፣ ክፍል 141) በእነርሱ ስም ለድሆች የሚመፀውተውም እርሱ ነበር (ዮሐ. 13፡29፤ 12፡4-5፣ ክፍል 141)። በዚህ የጌታ እራት ላይም ከጌታ በስተቀኝ የተቀመጠው ሐዋርያው ዮሐንስ ሲሆን፣ በስተግራ የነበረው እርሱ በመሆኑ የከብር ሥፍራ ተሰጥቶት ነበር (ዮሐ. 13፡23፣ 26)። እንዲህ ያለ ክብር የነበረው ይሁዳ ጌታን አሳልፎ አይሰጥም በማለት ሌሎቹ ደቀ መዛሙርት ሳይከራከሩ አይቀርም።

(ማቴዎስ 26:31-35) የቀጠለ)	(ማርቆስ 14:27-31) የቀጠለ)	(ሉቃስ 22:31-38) የቀጠለ)	(ዮሐንስ 13:37-38) የቀጠለ)
33 ጴጥሮስም መልሶ፡- ሁሉም በአንተ ቢሰናከሉ እኔ ከቶ አልሰናከልም አለው።	29 ጴጥሮስም፡- ሁሉም ቢሰናከሉ እኔ ግን ከቶ አልሰናከልም አለው።	33 እርሱም፡- ጌታ ሆይ፥ ወደ ወኅኒም ወደ ሞትም ከአንተ ጋር ለመሄድ የተዘጋጀሁ ነኝ አለው።	37 ጴጥሮስም፡- ጌታ ሆይ፥ አሁን ልከተልህ አለመቻሌ ስለ ምንድር ነው? ነፍሴን ስንኳ ስለ አንተ እሰጣለሁ አለው።
34 ኢየሱስ፡- እውነት እልሃለሁ፥ በዚች ሌሊት ዶሮ ²⁸ ሳይጮኽ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ አለው።	30 ኢየሱስም፡- እውነት እልሃለሁ፥ ዛሬ በዚች ሌሊት ዶሮ ²⁸ ሁለት ጊዜ ሳይጮኽ ሦስት ጊዜ ትክደኛለህ አለው።	34 እርሱ ግን፡- ጴጥሮስ ሆይ፥ እልሃለሁ፥ እንዳታውቀኝ ሦስት ጊዜ እስክትክደኝ ድረስ ዛሬ ዶሮ ²⁸ አይጮኽም አለው።	38 ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰለት፡- ነፍሴን ስለ እኔ ትሰጣለህ? እውነት እውነት እልሃለሁ፥ ሦስት ጊዜ እስክትክደኝ ድረስ ዶሮ ²⁸ አይጮኽም።
35 ጴጥሮስ፡- ከአንተ ጋር መሞት እኔ ን ኳ የሚያስፈልገኝ ቢሆን፥ ከቶ አልክድህም አለው። ደቀ መዛሙርቱ ሁሉ ደግሞ እንደዚሁ አሉ።	31 እርሱም ቃሉን አበርቶ፡- ከአንተ ጋር የምሞት እንኳ ቢሆን ከቶ አልክድህም አለው። ሁሉም ደግሞ እንደዚሁ አሉ።	35 ደግሞም፡- ያለ ኮረጆና ያለ ከረጢት	

ያለ ጫማም በላክኋችሁ ጊዜ፥ አንዳች ጎደለባችሁን? አላቸው።

እነርሱም፡- አንዳች እንኳ አሉ።

36 እርሱም፡- አሁን ግን ኮረጆ ያለው ከእርሱ ጋር ይውሰድ፥ ከረጢትም ያለው እንዲሁ፤ የሌለውም ልብሱን ሽጦ ሰይፍ ይግዛ። 37 እላችኋለሁና፥ ይህ፡- ከዓመፀኞች ጋር ተቈጠረ ተብሎ የተጻፈው [ኢሳይያስ 53:12] በእኔ ሊፈጸም ግድ ነው፤ አዎን፥ ስለ እኔ የሚሆነው አሁን ይፈጸማልና አላቸው።

38 እነርሱም፡- ጌታ ሆይ፥ እነሆ፥ በዚህ ሁለት ሰይፍች አሉ አሉት።

እርሱም፡- ይበቃል አላቸው።

²⁸ [ማቴ. 26:34፤ ማር. 14:30፤ ሉቃስ 22:34፤ ዮሐ. 13:38] ከእኩለ ሌሊት እስከ ሌሊቱ 9 ሰዓት ድረስ ያለው ጊዜ “የዶሮ መጮኽያ” ይባል ነበር (ማር. 13:35፤ ክፍል 139ረ)። ዶሮ በዚህ ሌሊት መጀመሪያና መጨረሻ ይጮሃል። በማርቆስ ዘገባ መሠረት ኢየሱስ በግልጽ የተናገረው ስለ ሁለተኛው የዶሮ ጮኽት ነው። ማቴዎስ፡ ሉቃስና ዮሐንስ ግን ትንቢቱን በአጠቃላይ ገለግ እንደደጋገሙ፤ ማለት ስለ አንድ ጊዜ የዶሮ ጮኽት ማለት በሚገባ ስለሚታወቀው ስለ ሁለተኛው ብቻ መናገሩን ነው የዘገቡት። በሚቀጥለው ማለዳ፥ ከነጋት በፊት ጴጥሮስ ጌታውን ሦስት ጊዜ መካድ ነበረበት።

◆ ክፍል 148. የማዕዱ ማብቃት እና የጌታ እራት ሥርዓት መደንገግ

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ማቴዎስ 26፡26-29	ማርቆስ 14፡22-25	ሉቃስ 22፡17-20	1. ቆርንቶስ 11፡23-26
		17 ጽዋንም ተቀበለ አመስግኖም፡- ይህን እንካችሁ በመካከላችሁም ተካፈሉት፤ 18 እላችኋለሁና፡ የእግዚአብሔር መንግሥት እስከትመጣ ድረስ ከአሁን ጀምሮ ከወይኑ ፍሬ አልጠጣም አለ።	23 ለእናንተ ደግሞ አሳልፌ የሰጠሁትን እኔ ከጌታ ተቀብያለሁና፤
26 ሲበሉም ኢየሱስ እንጀራን አንሥቶ ባረከ ቈርሶም ለደቀ መዛሙርቱ ሰጠና፡- እንካችሁ፡ ብሉ ይህ ሥጋዬ ነው አለ።	22 ሲበሉም ኢየሱስ እንጀራን አንሥቶ ባረከ ቈርሶም ሰጠና፡- እንካችሁ፤ ይህ ሥጋዬ ነው አለ።	19 እንጀራንም አንሥቶ አመሰገነ ቆርሶም ሰጠና፡- ስለ እናንተ የሚሰጠው ሥጋዬ ይህ ነው፤ ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ።	24 ጌታ ኢየሱስ አልፎ በተሰጠበት በዚያች ሌሊት እንጀራን አንሥቶ አመስግነ፤ ቆርሶም፡- እንካችሁ ብሉ፤ ይህ ስለ እናንተ የሚሆን ሥጋዬ ነው፤ ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ።
27 ጽዋንም አንሥቶ አመስግኖም ሰጠና፡- እንዲህም አለ፡- ሁላችሁ ከእርሱ ጠጡ፤ 28 ስለ ብዙዎች ለጌታት ይቅርታ የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ይህ ነው። 29 ነገር ግን እላችኋለሁ፡ በአባቴ መንግሥት ከእናንተ ጋር ከዚህ ከወይን ፍሬ አዲሱን እስከም ጠጣበት እስከዚያ ቀን ድረስ ከዛሬ ጀምሮ አልጠጣውም።	23 ጽዋንም አንሥቶ አመስግኖም ሰጠና፡- ሁሉም ከእርሱ ጠጡ። 24 እርሱም፡- ይህ ስለ ብዙዎች የሚፈስ የአዲስ ኪዳን ደሜ ነው። 25 እውነት እላችኋለሁ፡ በእግዚአብሔር መንግሥት ከወይኑ ፍሬ አዲሱን እስከም ጠጣበት እስከዚያ ቀን ድረስ ደግሞ አልጠጣውም አላቸው።	20 እንዲሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን አንሥቶ እንዲህ አለ፡- ይህ ጽዋ፡ ስለ እናንተ በሚፈሰው በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው።	25 እንደዚሁም ከእራት በኋላ ጽዋውን ደግሞ አንሥቶ፡- ይህ ጽዋ፡ በደሜ የሚሆን አዲስ ኪዳን ነው፤ በጠጣችሁት ጊዜ ሁሉ ይህን ለመታሰቢያዬ አድርጉት አለ።
			26 ይህን እንጀራ በበላችሁ ጊዜ ሁሉ፡ ይህንም ጽዋ በጠጣችሁ ጊዜ ሁሉ ጌታ እስኪመጣ ድረስ ሞቱን ትናገራላችሁና።

> ከደርቡ እስከ ጌቴሴማኒ የተደረገ ጸሎትና ስብከት <

◆ ክፍል 149. ስለ ጌታ መድረሻ፥ ስለ አብ፥ እንዲሁም ስለ መንፈስ ቅዱስ የተነሡ ጥያቄዎች መልስ አገኙ

- ኢየሩሳሌም፥ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 14፡1-31

1 ልባችሁ አይታወክ፤ በእግዚአብሔር እመኑ፤ በእኔም ደግሞ እመኑ።²⁰ 2 በአባቴ ቤት ብዙ መኖሪያ አለ፤ እንዲህስ ባይሆን ባልጓችሁ ነበር፤ ስፍራ አዘጋጅላችሁ ዘንድ እሄዳለሁና፤ 3 ሄጄም ስፍራ ባዘጋጅላችሁ፤ እኔ ባለሁበት እናንተ ደግሞ እንድትሆኑ ሁለተኛ እመጣለሁ ወደ እኔም እወስዳችኋለሁ። 4 ወደምሄድበትም ታውቃላችሁ፤ መንገዱንም ታውቃላችሁ።

5 ቶማስም፡- ጌታ ሆይ፥ ወደምትሄድበት አናውቅም፤ እንዴትስ መንገዱን እናውቃለን? አለው።

6 ኢየሱስም፡- እኔ መንገድና እውነት ሕይወትም ነኝ፤ በእኔ በቀር ወደ አብ የሚመጣ የለም። 7 እኔንስ ብታውቁኝ አባቴን ደግሞ ባወቃችሁ ነበር። ከአሁንም ጀምራችሁ ታውቁታላችሁ አይታችሁትማል አለው።

8 ፌልጶስ፡- ጌታ ሆይ፥ አብን አሳየንና ይበቃናል አለው።

9 ኢየሱስም አለው፡- አንተ ፌልጶስ፥ ይህን ያህል ዘመን ከእናንተ ጋር ስኖር አታውቀኝምን? እኔን ያየ አብን አይቶአል፤ እንዴትስ አንተ፡- አብን አሳየን ትላለህ? 10 እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ አታምንምን? እኔ የምነግራችሁን ቃል ከራሴ አልናገረውም፤ ነገር ግን በእኔ የሚኖረው አብ እርሱ ሥራውን ይሠራል። 11 እኔ በአብ እንዳለሁ አብም በእኔ እንዳለ እመኑኝ፤ ባይሆንስ ስለ ራሱ ስለ ሥራው እመኑኝ። 12 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ በእኔ የሚያምን እኔ የማደርገውን ሥራ እርሱ ደግሞ ያደርጋል፤ ከዚህም የሚበልጥ ያደርጋል፤ 13 እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና፤

²⁰ [ማቴ. 26፡27፤ ማር. 14፡23፤ ሉቃስ 22፡20፤ 1ኛ ቆሮ. 11፡25] እንደ እንጀራ (ማቴ. 26፡26፤ ማር. 14፡22፤ ሉቃስ 22፡19፤ 1ኛ ቆሮ. 11፡23)፤ ይህ ጽዋ የአይሁዳውያን ባሕላዊ የፋሲካ ዝግጅትና ግብዣ አካል ነበር። ተጋባዦቹ በግብዣው ሰዓት አራት ጊዜ ሊያደርጉት ከሚገባ የጽዋ ማንነት ሥርዓት ሦስተኛው ነበር። በባሕሉ መሠረት ሦስተኛው ጽዋ፥ እግዚአብሔር ዘጸዓት 6፡6-7 “ከተገነርነታቸውም አድናችኋለሁ፥ በተዘረጋ ክንድ በታላቅ ፍርድም እታደጋችኋለሁ” በማለት ለእስራኤል ከገባው አራት ተስፋዎች ከሦስተኛው ጋር ይዛመዳል። ለቤዛነት የፈሰሰው የኢየሱስ ደም ተምሳሌት ይሆናል (ማቴ. 26፡28፤ ማር. 14፡24፤ ሉቃስ 22፡20፤ 1ኛ ቆሮ. 11፡25)። የመጨረሻው ጽዋ የእስራኤልን ወደ ምድሯ መመለስ ከሚመለከተው ከአራተኛው ተስፋ ጋር የሚዛመድ ሲሆን፥ የእግዚአብሔር መንግሥት እስከመሠረት ድረስ ኢየሱስ የሚያከናውነው አይሆንም (ማቴ. 26፡29፤ ማር. 14፡25)።

³⁰ [ዮሐ. 14፡1] ይህ በሕማማት ስምን ማክሰኞ ዕለት የተደረገ ንግግር (ክፍል 149-151)፥ በደብረ ዘይት ተራራ ስብከት ጊዜ ሐሙስ ዕለት ለነዚሁ አድማጮች ይነገር ነበር (1390-139ስ)። ይሁን እንጂ አንዱ ከሌላው ፍጹም ያለያያል። ልዩነቱ ንግግሮቹ በተደረጉበት ዓላማ ውስጥ ነው ያለው። ማክሰኞ ዕለት በተደረገው ንግግር የቁምነገሩ ትክክረት፤ አድማጮቹ አባላት የሆኑበት የወደፊት የእስራኤል መንግሥት ጉዳይ ነው (ክፍል 139ሀ)። የሐሙሱ ንግግር ጉዳይ ደቀ መዛሙርቱና ሌሎች አማኞች ኢየሱስ በማደርገበት ጊዜ (ዮሐ. 13፡33፥ 36፥ ክፍል 147፤ ዮሐ. 16፡5-7፥ ክፍል 150ሐ) የሚገኙበትን ሁኔታ የተመለከተ ነበር። ብዙዎቹ እስራኤላውያን ያልሆኑ ሁለተኛዎቹ አድማጮች የሚጠብቁት፥ ለእስራኤል መንግሥት መመሥረት የሚጨነቁት ከሚጠብቁት በጣም ያለያል።

(ዮሐንስ 14: 1-31 የቀጠለ)

አብም ስለ ወልድ እንዲከበር በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ አደርገዋለሁ። 14 ማናቸውንም ነገር በስሜ ብትለምኑ እኔ አደርገዋለሁ።

15-16 ብትወዱኝ ትእዛዜን ጠብቁ። እኔም አብን እለምናለሁ ለዘላለምም ከእናንተ ጋር እንዲኖር ሌላ አጽናኝ ይሰጣችኋል፤ 17 እርሱም ዓለም የማያየውና የማያውቀው ስለ ሆነ ሊቀበለው የማይቻለው የእውነት መንፈስ ነው፤ ነገር ግን ከእናንተ ዘንድ ስለሚኖር በውሥጣችሁም ስለሚሆን እናንተ ታውቃላችሁ። 18 ወላጆች እንደ ሌላቸው ልጆች አልተዋችሁም፤ ወደ እናንተ እመጣለሁ። 19 ገና ጥቂት ዘመን አለ ከዚህም በኋላ ዓለም አያየኝም፤ እናንተ ግን ታዩኝላችሁ፤ እኔ ሕያው ነኝና እናንተ ደግሞ ሕያዋን ትሆናላችሁ። 20 እኔ በአባቴ እንዳለሁ እናንተም በእኔ እንዳላችሁ እኔም በእናንተ እንዳለሁ በዚያን ቀን ታውቃላችሁ። 21 ትእዛዜ በእርሱ ዘንድ ያለችው የሚጠበቃትም የሚወደኝ እርሱ ነው፤ የሚወደኝንም አባቴ ይወደዋል እኔም እወደዋለሁ ራሴንም እገልጥለታለሁ።

22 የአስቆጭቱ ያይደለ ይሁዳ፡- ጌታ ሆይ፡ ለዓለም ሳይሆን ራስህን ለእኛ ልትገልጥ ያለህ እንዴት ነው? አለው።

23 ኢየሱስም መለሰ አለውም፡- የሚወደኝ ቢኖር ቃሌን ይጠብቃል፤ አባቴም ይወደዋል ወደ እርሱም እንመጣለን በእርሱም ዘንድ መኖሪያ እናደርጋለን። 24 የማይወደኝ ቃሌን አይጠበቅም፤ የምትሰሙትም ቃል የላከኝ የአብ ነው እንጂ የእኔ አይደለም።

25 ከእናንተ ዘንድ ስኖር ይህን ነግራችኋለሁ፤ 26 አብ በስሜ የሚልከው ግን መንፈስ ቅዱስ የሆነው አጽናኝ እርሱ ሁሉን ያስተምራችኋል እኔም የነገርኋችሁን ሁሉ ያሳስባችኋል። 27 ሰላምን እተውላችኋለሁ፡ ሰላሜን እስጣችኋለሁ፤ እኔ የምሰጣችሁ ዓለም እንደሚሰጥ አይደለም። ልባችሁ አይታወክ አይፍራም።

28 እኔ እሄዳለሁ ወደ እናንተም እመጣለሁ እንዳልኋችሁ ሰማችሁ። የምትወዱኝን ብትሆኑ ከእኔ አብ ይበልጣልና ወደ አብ በመሄዴ ደስ ባላችሁ ነበር። 29 ከሆነም በኋላ ታምኑ ዘንድ አሁን አስቀድሞ ሳይሆን። ነግራችኋለሁ። 30 ከእንግዲህ ወዲህ ከእናንተ ጋር ብዙ አልናገርም፤ የዚህ ዓለም ገዥ ይመጣልና፤ በእኔ ላይም አንዳች የለውም፤ 31 ነገር ግን አብን እንድወድ ዓለም ሊያውቅ፡ አብም እንዳዘዘኝ፡ እንዲሁ አደርጋለሁ።

ተነሡ፤ ከዚህ እንሂድ።

31 [ዮሐ. 15: 1] ወይን ከብሉይ ኪዳን ጀምሮ እስራኤልን የሚወክል ምሳሌ መሆኑ በሚገባ ይታወቃል (መዝ. 80: 8፤ ኢሳ. 5: 1-7፤ ኤር. 2: 21፤ ሕዝ. 15: 1-8፤ 19: 10፤ ሆሴዕ 10: 1)። ይሁን እንጂ በኢየሱስ የመጀመሪያ ምጽዓት የነበረ ትውልድ ጀርባውን ሰጠው። በመሆኑም እነዚያ ሕዝቦች “የእውነተኛው” ወይን ቅርንጫፍ አልነበሩም። የእውነተኛ የወይን ግንድ በሆነው በርሱ የሚኖር ብቻ ነው የርሱ ሊሆን የሚችለው (15: 4)። በዚህ መንፈሳዊ ግንኙነት ነበር ደቀ መዛሙርቱ ኢየሱስ ካረገ በኋላ ፍሬ ሊያፈሩ የቻሉት (ዮሐ. 15: 16)።

32 [ዮሐ. 15: 18] ኢየሱስ ከደቀ መዛሙርቱ የመለያው ጊዜ በመቃረቡ፡ ተቃውሞን አስመልክቶ ይህን ቃል መናገር ነበረበት። እርሱ እስካለ ድረስ ስደቱ በርሱ እንጂ በነርሱ ላይ ስለማይሆን ቀደም ብሎ ይህን ቃል መናገሩ አስፈላጊ አልነበረም (ዮሐ. 16: 4ለ)። ከርሱ ማረግ በኋላ ይረዳቸው ዘንድ በመንፈስ ቅዱስ ላይ መደገፍ ይኖርባቸዋል (ዮሐ. 15: 26-27)።

◆ ክፍል 150ሀ. የወይኑ ግንድና ቅርንጫፎች

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 15፡1-17

1 እውነተኛ የወይን ግንድ³¹ እኔ ነኝ፤ ገበሬውም አባቴ ነው። 2 ፍሬ የሚያፈራውን በእኔ ያለውን ቅርንጫፍ ሁሉ ያስወግደዋል፤ ፍሬ የሚያፈራውንም ሁሉ አብዝቶ እንዲያፈራ ያጠራዋል። 3 እናንተ ስለ ነገርኋችሁ ቃል አሁን ንጹሐን ናችሁ፤ 4 በእኔ ኑሩ እኔም በእናንተ። ቅርንጫፍ በወይኑ ግንድ ባይኖር ከራሱ ፍሬ ሊያፈራ እንዳይቻለው፤ እንዲሁ እናንተ ደግሞ በእኔ ባትኖሩ አትችሉም።

5 እኔ የወይን ግንድ ነኝ እናንተም ቅርንጫፎች ናችሁ። ያለ እኔ ምንም ልታደርጉ አትችሉምና በእኔ የሚኖር እኔም በእርሱ፤ እርሱ ብዙ ፍሬ ያፈራል። 6 በእኔ የማይኖር ቢሆን እንደ ቅርንጫፍ ወደ ውጭ ይጣላል ይደርቅማል፤ እነርሱንም ሰብስበው ወደ እሳት ይጥሉአቸዋል፤ ያቃጥሉአቸውማል። 7 በእኔ ብትኖሩ ቃሎቼም በእናንተ ቢኖሩ የምትወዱትን ሁሉ ለምኑ ይሆንላችሁማል። 8 ብዙ ፍሬ ብታፈሩና ደቀ መዛሙርቴ ብትሆኑ በዚህ አባቴ ይከበራል።

9 አብ እንደ ወደደኝ እኔ ደግሞ ወደድኋችሁ፤ በፍቅሬ ኑሩ። 10 እኔ የአባቴን ትእዛዝ እንደ ጠበቅሁ በፍቅሩም እንደምኖር፤ ትእዛዜን ብትጠብቁ በፍቅሬ ትኖራላችሁ። 11 ደስታዬም በእናንተ እንዲሆን ደስታችሁም እንዲፈጸም ይህን ነግሬአችኋለሁ። 12 እኔ እንደ ወደድኋችሁ እርስ በርሳችሁ ትዋደዱ ዘንድ ትእዛዜ ይህች ናት። 13 ነፍሱን ስለ ወዳጆቹ ከመስጠት ይልቅ ከዚህ የሚበልጥ ፍቅር ለማንም የለውም። 14 እኔ ያዘዘኋችሁን ሁሉ ብታደርጉ እናንተ ወዳጆቹ ናችሁ። 15 ከእንግዲህ ወዲህ ባሮች አልላችሁም፤ ባርያ ጌታው የሚያደርገውን አያውቅምና፤ ወዳጆች ግን ብያችኋለሁ፤ ከአባቴ የሰማሁትን ሁሉ ለእናንተ አስታውቄአችኋለሁና። 16 እኔ መረጥኋችሁ እንጂ እናንተ አልመረጣችሁኝም፤ አብም በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ እንዲሰጣችሁ፤ ልትሄዱና ፍሬ ልታፈሩ ፍሬአችሁም ሊኖር ሾምኋችሁ። 17 እርስ በርሳችሁ እንድትዋደዱ ይህን አዛዥኋለሁ።

◆ ክፍል 150ለ. ከዓለም የሚነሣ ተቃውሞ

[ክፍል 54ሰ፡ 70ለና 145ን ይመልከቱ]

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 15፡18-16፡4

18 ዓለም³² ቢጠላችሁ ከእናንተ በፊት እኔን እንደ ጠላኝ እወቁ። 19 ከዓለምስ ብትሆኑ ዓለም የራሱ የሆነውን ይወድ ነበር፤ ነገር ግን እኔ ከዓለም መረጥኋችሁ እንጂ ከዓለም ስለ አይደላችሁ ስለዚህ ዓለም ይጠላችኋል። 20 ባርያ ከጌታው አይበልጥም ብዬ የነገርኋችሁን ቃል አስቡ። እኔን አሳደውኝ እንደ ሆኑ እናንተን ደግሞ ያሳድዱአችኋል፤ ቃሌን ጠብቀው እንደ ሆኑ ቃላችሁን ደግሞ ይጠብቃሉ። 21 ዳሩ

³³ [ዮሐ. 16፡5] ይህ ቃል በመጀመሪያ ሲታይ በጴጥሮስ (ዮሐ. 13፡36፤ ክፍል 147) እና በቶማስ (ዮሐ. 14፡5፤ ክፍል 149) የቀረቡትን ጥያቄዎች በዝምታ ያለፋቸው ይመስላል። ኢየሱስ ይህን ቃል የተናገረው፤ ቀደም ሲል የተጠየቁት ጥያቄዎች የተሰነዘሩት፤ በእርግጥ እርሱ የሚሄድበትን ለማወቅ ንግግተው ሳይሆን፤ ከርሱ መለየታቸው አስጨንቋቸው መሆኑን ለማመልከት ነበር። አሁን ግን ወደ አብ የሚመለስ ስለመሆኑ ስለገለጠላቸው፤ ስለዚያ ስፍራ ምንነት ብልህ በሆነ አቀራረብ መጠየቅ ነበረባቸው።

(ዮሐንስ 15:18-16:4 የቀጠለ)

ግን የላከኝን አያውቁምና ይህን ሁሉ ስለ ስሜ ያደርጉባችኋል። 22 እኔ መጥቼ ባልነገርኋቸውስ ኃጢአት ባልሆነባቸውም ነበር፤ አሁን ግን ለኃጢአታቸው ምክንያት የላቸውም። 23 እኔን የሚጠላ አባቴን ደግሞ ይጠላል። 24 ሌላ ሰው ያላደረገውን ሥራ በመካከላቸው ባላደረግሁ፤ ኃጢአት ባልሆነባቸውም ነበር፤ አሁን ግን እኔንም አባቴንም አይተውማል ጠልተውማል። 25 ነገር ግን በሕጋቸው፡- በከንቱ ጠሉኝ ተብሎ የተጻፈው ቃል ይፈጸም ዘንድ ነው። [መዝሙር 35:19፤ 69:4]

26 ዳሩ ግን እኔ ከአብ ዘንድ የምልክላችሁ አጽናኝ እርሱም ከአብ የሚወጣ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ፤ እርሱ ስለ እኔ ይመሰክራል፤ 27 እናንተም ደግሞ ከመጀመሪያ ከእኔ ጋር ኖራችኋልና ትመሰክራላችሁ።

1 እንዳትሰናከሉ ይህን ተናግራችኋለሁ። 2 ከምኩራባቸው ያወጡአችኋል፤ ከዚህ በላይ ደግሞ የሚገድላችሁ ሁሉ እግዚአብሔርን እንደሚያስገባል የሚመስልበት ጊዜ ይመጣል። 3 ይህንም የሚያደርጉባችሁ አብንና እኔን ስላላወቁ ነው። 4 ነገር ግን ጊዜው ሲደርስ እኔ እንደ ነገርኋችሁ ታስቡ ዘንድ ይህን ተናግራችኋለሁ። ከእናንተም ጋር ስለ ነበርሁ በመጀመሪያ ይህን አልነገርኋችሁም።

◆ ክፍል 150ሐ. የመንፈስ ቅዱስ መምጣትና አገልግሎቱ

- ኢየሩሳሌም፡ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

(ዮሐንስ 16:5-15)

5 አሁን ግን ወደ ላከኝ እሄዳለሁ ከእናንተም፡- ወዴት ትሄዳለህ? ብሎ የሚጠይቀኝ የለም።³⁴ 6 ነገር ግን ይህን ስለ ተናገርኋችሁ ኀዘን በልባችሁ ሞልቶአል። 7 እኔ ግን እውነት እነግራችኋለሁ፤ እኔ እንደሄድ ይሻላችኋል። እኔ ባልሄድ አጽናኙ ወደ እናንተ አይመጣምና፤ እኔ ብሄድ ግን እርሱን እልክላችኋለሁ።³⁴ 8 እርሱም መጥቶ ስለ ኃጢአት ስለ ጽድቅም ስለ ፍርድም ዓለምን ይወቅሳል፤ 9-10 ስለ ኃጢአት፤ በእኔ ስለማያምኑ ነው፤ ስለ ጽድቅም፤ ወደ አብ ስለምሄድ ከዚህም በኋላ ስለማታዩኝ ነው፤ 11 ስለ ፍርድም፤ የዚህ ዓለም ገዥ ስለ ተፈረደበት ነው።

12 የምነግራችሁ ገና ብዙ አለኝ፤ ነገር ግን አሁን ልትሸከሙት አትችሉም። 13 ግን እርሱ የእውነት መንፈስ በመጣ ጊዜ ወደ እውነት ሁሉ ይመራችኋል፤ የሚሰማውን ሁሉ ይናገራል እንጂ ከራሱ አይነግርምና፤ የሚመጣውንም ይነግራችኋል። 14 እርሱ ያከብረኛል፤ ለእኔ ካለኝ ወስዶ ይነግራችኋልና። 15 ለአብ ያለው ሁሉ የእኔ ነው፤ ስለዚህ፡- ለእኔ ካለኝ ወስዶ ይነግራችኋል አልሁ።

³⁴ [ዮሐ. 16:7] የመንፈስ ቅዱስ (አጽናኝ) በበዓለ አምሳ ዕለት የሚጀምረውን አዲስ ዘመን ለማክበር መምጣት፡ የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት አዲስ ምዕራፍን ያመለክታል። የመንፈስ ቅዱስ አዲሱ እንቅስቃሴ በአዲሱ ዘመን ከነበረው ልዩ ባሕርያቱ ውስጥ አንዱ ነበር። እዚህ ላይ የመንፈስ ቅዱስ አገልግሎት መንታ መሆኑ ነው የተገለጠው፡- ለዓለም የሚሰጠው አገልግሎቱ (ዮሐ. 16:7-11)፤ እና ለደቀ መዛሙርቱና በነርሱ ምስክርነት ለሚኖሩት አማኞች የሚሰጠው አገልግሎት (ዮሐ. 16:12-15፤ ዮሐ 17:20፤ ክፍል 151)።

◆ ክፍል 150መ. ስለ ጌታ ትንሣኤ ደስታ በቅድሚያ መነገሩ

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 16፡16-22

16 ጥቂት ጊዜ አለ። አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ። ታዩኛላችሁም፤ እኔ ወደ አብ እሄዳለሁና።

17 ከደቀ መዛሙርቱም አንዳንዶቹ እርስ በርሳቸው፡- ጥቂት ጊዜ አለ። አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ። ታዩኛላችሁም፤ ደግሞ፡- ወደ አብ እሄዳለሁና የሚለን ይህ ምንድር ነው? ተባባሉ። 18 እንግዲህ፡- ጥቂት የሚለው ይህ ምንድር ነው? የሚናገረውን አናውቅም አሉ።

19 ኢየሱስም ሊጠይቁት እንደ ወደዱ አውቆ እንዲህ አላቸው፡- ጥቂት ጊዜ አለ። አታዩኝምም፤ ደግሞም ጥቂት ጊዜ አለ። ታዩኛላችሁ ስላልሁ፤ ስለዚህ እርስ በርሳችሁ ትመራመራላችሁን? 20 እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ እናንተ ታስቅሳላችሁ መሾም ታወጣላችሁ፤ ዓለም ግን ደስ ይለዋል፤ እናንተም ታዘናላችሁ፤ ነገር ግን ኃዘናችሁ ወደ ደስታ ይለወጣል። 21 ሴት በምትወልድበት ጊዜ ወራትዋ ስለ ደረሰ ታዘናለች፤ ነገር ግን ሕፃን ከወለደች በኋላ፤ ሰው በዓለም ተወልዶአልና ስለ ደስታዋ መከራዋን ኋላ አታስበውም። 22 እንግዲህ እናንተ ደግሞ አሁን ታዘናላችሁ፤ ነገር ግን እንደ ገና አያችኋለሁ ልባችሁም ደስ ይለዋል፤ ደስታችሁንም የሚወስድባችሁ የለም።

◆ ክፍል 150ሠ. የጸሎት መልስ ማግኘትና የሰላም ተስፋ

- ኢየሩሳሌም፣ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 16፡23-33

23 በዚያን ቀንም ከእኔ አንዳች አትለምኑም። እውነት እውነት እላችኋለሁ፤ አብ በስሜ የምትለምኑትን ሁሉ ይሰጣችኋል። 24 እስከ አሁን በስሜ ምንም አልለመናችሁም፤ ደስታችሁ ፍጹም እንዲሆን ለምኑ ትቀበሉማላችሁ።

25 ይህን በምሳሌ ነግራችኋለሁ፤ ነገር ግን ስለ አብ ለእናንተ በግልጥ የምናገርበት እንጂ ከዚያ ወዲያ በምሳሌ የማልናገርበት ሰዓት ይመጣል። 26 በዚያን ቀን በስሜ ትለምናላችሁ፤ እኔም ስለ እናንተ አብን እንድለምን የምላችሁ አይደለሁም፤ 27 እናንተ ስለ ወደዳችሁኝ ከእግዚአብሔርም ዘንድ እኔ እንደ ወጣሁ ስላመናችሁ አብ እርሱ ራሱ ይወዳችኋልና። 28 ከአብ ወጥቼ ወደ ዓለም መጥቻለሁ፤ ደግሞ ዓለምን እተወዋለሁ ወደ አብም እሄዳለሁ።

29 ደቀ መዛሙርቱ፡- እነሆ፤ አሁን በግልጥ ትናገራለህ በምሳሌም ምንም አትነግርም። 30 ሁሉን እንድታውቅ ማንምም ሊጠይቅህ እንዳትፈልግ አሁን እናውቃለን፤ ስለዚህ ከእግዚአብሔር እንደ ወጣህ እናምናለን አሉት።

31 ኢየሱስም እንዲህ ብሎ መለሰላቸው፡- አሁን ታምናላችሁን? 32 እነሆ፤ እያንዳንዳችሁ ወደ ቤት የምትበታተኑበት እኔንም ለብቻዬ የምትተዉበት ሰዓት ይመጣል፤ አሁንም ደርሶአል፤ ነገር ግን አብ ከእኔ ጋር ስለ ሆነ ብቻዬን አይደለሁም።

33 በእኔ ሳላችሁ ሰላም እንዲሆንላችሁ ይህን ተናግራችኋለሁ። በዓለም ሳላችሁ መከራ አለባችሁ፤ ነገር ግን አይዞላችሁ፤ እኔ ዓለምን አሸንፌዋለሁ።

◆ ክፍል 151. ኢየሱስ ለደቀ መዛሙርቱና ለሚያምኑ ሁሉ መጸለዩ

- ኢየሩሳሌም፤ በደርብ ላይ ባለው አዳራሽ -

ዮሐንስ 17፡1-26

1-2 ኢየሱስም ይህን ተናግሮ ወደ ሰማይ ዓይኖቹን አነሣና እንዲህ አለ፡-

“አባት ሆይ፤ ሰዓቱ ደርሶአል፤ ልጅህ ያከብርህ ዘንድ፤ በሥጋም ሁሉ ላይ ሥልጣን እንደ ሰጠኸው፤ ለሰጠኸው ሁሉ የዘላለምን ሕይወት ይሰጣቸው ዘንድ ልጅህን አክብረው። 3 እውነተኛ አምላክ ብቻ የሆነህ አንተን የላከኸውንም ኢየሱስ ክርስቶስን ያውቁ ዘንድ ይህች የዘላለም ሕይወት ናት። 4 እኔ ላደርገው የሰጠኸኝን ሥራ ፈጽሜ በምድር አከበርሁ፤ 5 አሁንም፤ አባት ሆይ፤ ዓለም ላይፈጠር በአንተ ዘንድ በነበረኝ ክብር አንተ በራሴህ ዘንድ አከብረኝ።

6 ከዓለም ለሰጠኸኝ ሰዎች ስምህን ገለጥሁላቸው። የአንተ ነበሩ ለእኔም ሰጠሃቸው፤ 7 ቃልህንም ጠብቀዋል። የሰጠኸኝ ሁሉ ከአንተ እንደ ሆነ አሁን ያውቃሉ፤ 8 የሰጠኸኝን ቃል ሰጥቻቸዋለሁና፤ እነርሱም ተቀበሉት፤ ከአንተም ዘንድ እንደ ወጣሁ በእውነት አወቁ፤ አንተም እንደ ላከኸኝ አመኑ። 9 እኔ ስለ እነዚህ እለምናለሁ፤ ስለ ዓለም አልለምንም ስለ ሰጠኸኝ እንጂ፤ የአንተ ናቸውና፤ 10 የእኔም የሆነ ሁሉ የአንተ ነው የአንተውም የእኔ ነው፤ እኔም ስለ እነርሱ ከብራአለሁ። 11 ከዚህም በኋላ በዓለም አይደለሁም፤ እነርሱም በዓለም ናቸው፤ እኔም ወደ አንተ እመጣለሁ። ቅዱስ አባት ሆይ፤ እነዚህን የሰጠኸኝን እንደ እኛ አንድ እንዲሆኑ በስምህ ጠብቃቸው። 12 ከእነርሱ ጋር በዓለም ሳለሁ የሰጠኸኝን በስምህ እኔ እጠብቃቸው ነበር፤ ጠበቅኋቸውም መጽሐፉም እንዲፈጸም ከጥፋት ልጅ በቀር ከእነርሱ ማንም አልጠፋም።

13 አሁንም ወደ አንተ እመጣለሁ፤ በእነርሱም ዘንድ ደስታዬ የተፈጸመ እንዲሆንላቸው ይህን በዓለም እናገራለሁ። 14 እኔ ቃልህን ሰጥቻቸዋለሁ፤ እኔም ከዓለም እንዳይደለሁ ከዓለም አይደሉምና ዓለም ጠላቸው። 15 ከክፉ እንድትጠብቃቸው እንጂ ከዓለም እንድታወጣቸው አልለምንም። 16 እኔ ከዓለም እንዳይደለሁ ከዓለም አይደሉም። 17 በእውነትህ ቀድላቸው፤ ቃልህ እውነት ነው። 18 ወደ ዓለም እንደ ላከኸኝ እንዲሁ እኔ ወደ ዓለም ላከኋቸው፤ 19 እነርሱም ደግሞ በእውነት የተቀደሱ እንዲሆኑ እኔ ራሴን ስለ እነርሱ እቀድሳለሁ።

20-21 ሁሉም አንድ ይሆኑ ዘንድ፤ ከቃላቸው የተነሣ በእኔ ስለሚያምኑ ደግሞ እንጂ ስለ እነዚህ ብቻ አልለምንም፤ አንተ እንደ ላከኸኝ ዓለም ያምን ዘንድ፤ አንተ፤ አባት ሆይ፤ በእኔ እንዳለህ እኔም በአንተ፤ እነርሱ ደግሞ በእኛ አንድ ይሆኑ ዘንድ እለምናለሁ። 22-23 እኛም አንድ እንደ ሆንን አንድ ይሆኑ ዘንድ፤ እኔም በእነርሱ አንተም በእኔ ስትሆን፤ በአንድ ፍጹማን እንዲሆኑ፤ የሰጠኸኝን ክብር እኔ ሰጥቻቸዋለሁ፤ እንዲሁም ዓለም አንተ እንደ ላከኸኝ በወደድኸኝም መጠን እነርሱን እንደ ወደድሃቸው ያውቃል።

24 አባት ሆይ፤ ዓለም ላይፈጠር ስለ ወደድኸኝ የሰጠኸኝን ክብራን እንዲያዩ እኔ ባለሁበት የሰጠኸኝ እነርሱ ደግሞ ከእኔ ጋር ይሆኑ ዘንድ እወዳለሁ።

25 ጻድቅ አባት ሆይ፤ ዓለም አላወቀህም፤ እኔ ግን አወቅሁህ እነዚህም አንተ እንደ ላከኸኝ አወቁ፤ 26 እኔንም የወደድህባት ፍቅር በእነርሱ እንድትሆን እኔም በእነርሱ፤ ስምህን አስታውቅኋቸው አስታውቃቸውማለሁ።”

◆ ክፍል 152. ኢየሱስ በጌቴሴማኒ የጸለያቸው ሦስት አስጨናቂ ጸሎቶች

- ደብረ ዘይት በሚገኘው ጌቴሴማኒ -

ማቴዎስ 26፡30፤ 36-46	ማርቆስ 14፡26፤ 32-42	ሉቃስ 22፡39-46	ዮሐንስ 18፡1
30 መዝሙርም ከዘመሩ በኋላ ወደ ደብረ ዘይት ወጡ።	26 መዝሙርም ከዘመሩ በኋላ ወደ ደብረ ዘይት ወጡ።	39 ወጥቶም እንደ ልማዱ ወደ ደብረ ዘይት ሄደ፤ ደቀ መዛሙር ቱም ደግሞ ተከተሉት። 40 ወደ ስፍራውም ደርሶ፡-	1 ኢየሱስም ይህን ብሎ አትክልት ወዳለበት ስፍራ ወደ ቄድሮን ወንዝ ማዶ ከደቀ መዛሙር ቱ ጋር ወጣ፤ እርሱም ደቀ መዛሙር ቱም በዚያ ገቡ።
36 በዚያን ጊዜ ኢየሱስ ከእነርሱ ጋር ጌቴሴማኒ ወደምትባል ስፍራ መጣ ደቀ መዛሙር ቱንም፡- ወዲያ ሄጄ ስጸልይ ሳለ በዚህ ተቀመጡ አላቸው። 37 ጴጥሮስንም ሁለቱንም የዘብዴዎስን ልጆች ወስዶ ሊያዝን ³⁵ ሊተክዝም ጀመር። 38 ነፍሴ እስከ ሞት ድረስ እጅግ አዘነች፤ በዚህ ቆዩ ከእኔም ጋር ትጉ አላቸው። 39 ጥቂትም ወደ ፊት እልፍ ብሎ በፊቱ ወደቀና ሲጸልይ፡- አባቴ፤ ቢቻልስ፤ ይህች ጽዋ ከእኔ ትለፍ፤	32 ጌቴሴማኒ ወደምትባልም ስፍራ መጡ፤ ደቀ መዛሙር ቱንም፡- ስጸልይ ሳለሁ፤ በዚህ ተቀመጡ አላቸው። 33 ጴጥሮስንና ያዕቆብን ዮሐንስንም ከእርሱ ጋር ወሰደ፤ ሊደነግጥም ሊተክዝም ጀመረና፡- 34 ነፍሴ እስከ ሞት ድረስ እጅግ አዘነች፤ ³⁵ በዚህ ቆዩ ትጉም አላቸው። 35 ጥቂትም ወደ ፊት እልፍ ብሎ በምድርም ወድቆ፤ ይቻልስ ቢሆን ሰዓቲቱ ከእርሱ እንድታልፍ ጸለየና፡- 36 አባ አባት ሆይ፤ ሁሉ	ወደ ፈተና እንዳትገቡ ጸልዩ አላቸው። 41 ከእነርሱም የድንጋይ ውርወራ የሚያህል ራቀ፤ ተንበርክቱም፡- አባት ሆይ፤ 42 ብትፈቅድ ይህችን ጽዋ ከእኔ ውሰድ፤ ነገር ግን የእኔ	

³⁵ [ማቴ. 26፡37፤ ማር. 14፡33፤ ሉቃስ 22፡44] የኢየሱስ ሰቆቃ በዋናነት በአካላዊ ስቃይ ወይም ወዳጆቹና አብረውት የሚሠሩ ሰዎች ጥለውት ስለሚሄዱ የተፈጠረ አልነበረም። ከርሱ እንዲያልፍለት ሦስት ጊዜ የጸለየበት “ጽዋ” (ማቴ. 26፡39፤ 42፤ 44፤ ማር. 14፡36፤ 39፤ ሉቃስ 22፡42)፤ ማለት ከአብ መለየቱ (ማቴ. 27፡46፤ ማር. 15፡34፤ ክፍል 165) ነበር ዋናው ሰቆቃ። ይሁን እንጂ የአብ ፈቃድ ከሆነ፤ ነበርም፤ ያንንም ለመቀበል ፈቃደኛ ነበር (ሐዋ. 2፡22-23)።

(ማቴዎስ 26:30-36-46)

የቀጠለ)

ነገር ግን አንተ እንደምትወድ ይሁን እንጂ እኔ እንደምወድ አይሁን አለ።

40 ወደ ደቀ መዛሙርቱም መጣ፤ ተኝተውም አገኛቸውና ጴጥሮስን፡- እንዲሁም ከእኔ ጋር አንዲት ሰዓት እንኳ ልትተጉ አልቻላችሁምን? 41 ወደ ፊተና እንዳትገቡ ትጉና ጸልዩ፤ መንፈስህ ተዘጋጅታለች ሥጋ ግን ደካማ ነው አለው።

42 ደግሞ ሁለተኛ ሄዶ ጸለየና፡- አባቴ፤ ይህች ጽዋ ሳልጠጣት ታልፍ ዘንድ የማይቻል እንደ ሆነ፤ ፈቃድህ ትሁን አለ። 43 ደግሞም መጥቶ ዓይኖቻቸው በእንቅልፍ ከብደው ነበርና ተኝተው አገኛቸው። 44 ደግሞም ትቶአቸው ሄደ፤ ሦስተኛም ያንኑ ቃል ደግሞ ጸለየ።

45 ከዚያ ወዲያ ወደ ደቀ መዛሙርቱ መጥቶ፡- እንግዲህስ ተኙ ዕረፉም፤

(ማርቆስ 14:26-32-42)

የቀጠለ)

ይቻልሃል፤ ይህችን ጽዋ ከእኔ ውሰድ፤ ነገር ግን አንተ የምትወደው እንጂ እኔ የምወደው አይሁን አለ።

37 መጣም ተኝተውም አገኛቸው፡ ጴጥሮስንም፡- ስምዎን ሆይ፤ ተኝተሃልን? አንዲት ሰዓት ስንኳ ልትተጉ አልቻልህምን? 38 ወደ ፊተና እንዳትገቡ ትጉ ጸልዩም፤ መንፈስህ ተዘጋጅታለች፤ ሥጋ ግን ደካማ ነው አለው።

39 ደግሞም ሄዶ ያንኑ ቃል ጸለየ።

40 ደግሞም መጥቶ ዓይኖቻቸው በእንቅልፍ ከብደው ነበርና ተኝተው አ ገ ኛ ቸ ው ፤ የሚመልሱለትንም አላወቁም።

41 ሦስተኛም መጥቶ፡- እንግዲህስ ተኙ ዕረፉም፤

(ሉቃስ 22:39-46 የቀጠለ)

ፈቃድ አይሁን የአንተ እንጂ እያለ ይጻልይ ነበር። 43 ከሰማይም መጥቶ የሚያበረታ መልአክ ታየው። 44 በፍርሃትም³⁵ ሲጣጣር አጽንቶ ይጻልይ ነበር፤ ወዘ-ም በምድር ላይ እንደሚወርድ እንደ ደም ነጠብጣብ ነበረ።

45 ከጸሎትም ተነሥቶ ወደ ደቀ መዛሙርቱ መጣና ከጎዘን የተነሣ ተኝተው ሲያገኛቸው፡- 46 ስለምን ትተኛላችሁ? ወደ ፊተና እንዳትገቡ ተነሥታችሁ ጸልዩ አላቸው።

(ማቴዎስ 26፡30፥ 36-46 የቀጠለ)

እነሆ፥ ሰዓቲቱ ቀርባለች የሰው ልጅም
በኃጢአተኞች እጅ አልፎ ይሰጣል። 46
ተነሡ፥ እንሂድ፤ እነሆ፥ አሳልፎ
የሚሰጠኝ ቀርቦአል አላቸው።

(ማርቆስ 14፡26፥ 32-42 የቀጠለ)

ይበቃል፤ ሰዓቲቱ ደረሰች፤ እነሆ፥ የሰው
ልጅ በኃጢአተኞች እጅ አልፎ ይሰጣል።
42 ተነሡ፥ እንሂድ፤ እነሆ፥ አሳልፎ
የሚሰጠኝ ቀርቦአል አላቸው።